INVESTU FIL-FUTUR TIEGĦEK
FOND SOĊJALI EWROPEW
MALTA 2007-2013

MINISTERU GĦALL-EDUKAZZJONI U X-XOGĦOL

IS-SEGRETARJAT PARLAMENTARI
GĦALL-PRESIDENZA TAL-UE 2017 U L-FONDI TAL-UE

GWIDA GĦALL-EDUKATURI FUQ IL-PEDAGOĠIJA U L-ASSESSJAR

L-UŻU TAL-APPROĊĊ LI JIFFOKA FUQ IL-KISBIET MIT-TAGĦLIM

IT-TALJAN

LIVELLI 6 7 8 9 10

Learning Outcomes Framework

Learning
Outcomes
Framework

Dan id-dokument jagħmel parti mill-Proġett ESF1.228 bl-isem 'id-Disinn tal-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim, marbut mal-programmi ta' Tagħlim u Assessjar b'rabta mat-Taħriġ' implimentat fil-Programm Operattiv II – Politika ta' Koeżjoni 2007-2013, parzjalment iffinanzjat mill-Fond Soċjali Ewropew tal-Unjoni Ewropea bir-rata ta' ko-finanzjament: 85% Fondi tal-UE; 15% Fondi Nazzjonali.

© Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni 2015

Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni,
Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol,
Triq l-Assedju l-Kbir, il-Furjana VLT 2000
Malta

Pubblikatur: Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni

L-ebda parti minn dan id-dokument ma tista' tiġi kkupjata jew preżentata bħala verżjoni uffiċċjali, jew bħala dokument li ġie prodott b'affiljazzjoni jew approvat mid-DQSE.

Disinn Grafiku: Outlook Coop

Il-Kontenut

L-Introduzzjoni 5

1. Il-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett 9

2. Il-Pedagoġija

A. Il-Pedagoġija u l-prattiki għat-tagħlim 33
B. L-*embedding* fit-tagħlim tat-Temi Krosskurrikulari 37
Ċ. It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell 42
D. It-tagħlim ta' livelli differenti fl-istess sena 48
E. It-tagħlim ta' livell wieħed fuq sentejn 50

3. L-Assessjar

A. Metodoloġiji li jassiguraw assessjar xieraq 52
B. Metodoloġiji ta' assessjar inklussiv 57
Ċ. Modi ta' assessjar ta' min joqgħod fuqhom u validi 59
D. L-Assessjar tat-Temi Krosskurrikulari 61
E. Ir-Rappurtaġġ tal-Progress 62

Ir-Referenzi 65

L-Appendiċi: It-Temi Krosskurrikulari 67

L-Introduzzjoni

Wara l-approvazzjoni tal-Qafas Nazzjonali tal-Kurrikulu (NCF) fl-2012, ġie varat pjan ambizzjuż bil-għan li jpoġġi t-teorija fil-prattika. Mibni fuq il-Kurrikulu Minimu Nazzjonali (2000), dan jindirizza dawk in-nuqqasijiet li jeżistu fil-proċess tat-tagħlim f'Malta fejn l-enfasi qed iddur mit-tagħlim tas-suġġett għal fuq it-tagħlim tal-istudenti.

Il-qafas tal-Kurrikulu Minimu Nazzjonali ħadem fuq id-dokumenti marbuta ma' ċerta *policies* maħruġa mill-Kummissjoni Ewropea. Dawn kienu jinkludu l-*Key Competences for Lifelong learning – A European Reference Framework* (inkluż fl-anness tar-Rakkomandazzjonijiet; 2006/962/EC); l-i*Strategic Framework for European Cooperation in Education and Training* (ET 2020; 2009) u l-*Europe 2020 – A Strategy for Smart Sustainable and Inclusive Growth* (COM (2010) 2020) li kien kontinwazzjoni tal-*Lisbon Strategy for Growth and Jobs (Memo 06/478/12 Dec 2006).*

Fl-isfond tal-iżvilupp storiku Malti, u fuq il-bażi tal-kurrikulu u d-dokumentazzjoni tal-UE, l-NCF ifittex li jipprovdi direzzjoni strateġika billi jirrazzjonalizza l-bidliet meħtieġa u l-implikazzjonijiet tagħhom fuq il-kontenut tas-settur/suġġett, il-pedagoġiji u l-assessjar. L-NCF ġie ppreżentat b'perspettiva ta' tagħlim tul il-ħajja filwaqt li jiċċelebra d-diversità billi jaħseb għall-istudenti kollha f'kull stadju tal-edukazzjoni tagħhom. Huwa għandu l-għan li jintroduċi aktar ekwità u diċentralizzazzjoni fis-sistema nazzjonali. L-NCF ifittex li jippreżenta kurrikulu mingħajr kantunieri li jirrifletti tranżizzjoni mingħajr skossi, filwaqt li jkompli jibni u jestendi fuq il-pedamenti sodi tal-edukazzjoni bikrija. Fuq kollox, l-NCF għandu l-għan li jipprovdi edukazzjoni ta' kwalità għal kull student/a billi jnaqqas il-persentaġġ ta' persuni li jitilqu kmieni mill-iskola filwaqt li jħeġġiġhom ikomplu l-edukazzjoni ogħla.

L-NCF ippropona *Learning Outcomes Framework* (LOF) bħala l-bażi għat-tagħlim u l-assessjar matul is-snin tal-edukazzjoni obbligatorja. L-għan tal-*Learning Outcomes Framework* huwa li jeħles lill-iskejjel u lill-istudenti minn għarfien impost ċentralment b'sillabi li jiffukaw fuq l-għarfien impost, u jagħtihom aktar libertà sabiex jiżviluppaw programmi li jissodisfaw il-qafas tal-għarfien, l-attitudnijiet u r-riżultati mibnija fuq il-ħiliet li huma meqjusa bħala l-livelli edukattivi nazzjonali għall-istudenti kollha f'Malta. Għaldaqstant, l-LOF huwa maħsub sabiex eventwalment iwassal għal aktar awtonomija fil-kurrikulu tal-kulleġġi u l-iskejjel bil-għan li jindirizzaw aħjar il-bżonnijiet tat-tagħlim tal-istudenti tagħhom.

Numru ta' dokumenti lokali oħra li ġew ippubblikati f'dawn l-aħħar xhur ukoll kienu ta' kontribut għall-ħtieġa ta' approċċ li jiffoka fuq ir-riżultati tat-tagħlim fl-istrutturi edukattivi preżenti. B'mod partikolari, il-*Framework for the Education Strategy for Malta 2014-2024 (2014), L-Istrateġija Nazzjonali Tal-Litteriżmu Għal Kulħadd f'Malta u Għawdex 2014-2019 (2014), A Strategic Plan for Early School Leaving in Malta 2014 (2014), Education for All: Special Needs and Inclusive Education in Malta (2014), Malta National Lifelong Learning Strategy 2020 (2015)* u r-*Respect for All Framework* (2014) kollha jiffokaw fuq il-ħtieġa li jiġu offruti opportunitajiet indaqs lill-istudenti kollha sabiex jiksbu riżultati edukattivi ma' tmiem l-edukazzjoni tagħhom u li jippermettulhom jieħdu sehem f'tagħlim tul il-ħajja, u b'hekk jitnaqqsu l-ħafna każijiet ta' studenti li jitilqu kmieni mill-iskola filwaqt li jiġi assigurat li l-istudenti kollha jiksbu l-ħiliet bażiċi fil-litteriżmu, fil-matematika, fix-xjenza u fit-teknoloġija.

Il-Proġett ESF 1.228 – *Design of Learning Outcomes Framework, Associated Learning and Assessment Programmes and Related Training* huwa maħsub li jwassal dan l-approċċ tal-*Learning Outcomes Framework* lill-edukaturi u l-partijiet ikkonċernati fl-edukazzjoni obbligatorja. Dan jindirizza l-iżvilupp olistiku tal-istudenti kollha u jiddefendi l-edukazzjoni ta' kwalità għal kulħadd bħala parti mill-istrateġija koerenti għat-tagħlim tul il-ħajja li għandha l-għan li tassigura

li t-tfal kollha jkollhom l-opportunità jiksbu l-ħiliet u l-attitudnijiet meħtieġa sabiex ikunu ċittadini attivi tal-futur li jirnexxu fuq il-post tax-xogħol u fis-soċjetà irrispettivament mill-istat soċjo-ekonomiku, kulturali, razzjali, etniku, reliġjuż, tal-ġeneru u sesswali.

L-LOF ser jippermetti flessibiltà fit-tagħlim u fil-programmi tat-tagħlim sabiex jiġu indirizzati bżonnijiet speċifiċi filwaqt li nibnu fuq il-kwalitajiet fil-kuntest ta' komunitajiet tat-tagħlim f'kulleġġi u skejjel differenti. Dan il-kunċett ta' flessibiltà qed ikun inkoraġġit matul il-qafas kollu. Filwaqt li wieħed irid jirrikonoxxi l-fatturi li jmorru lil hinn mill-iskola li jaffettwaw ir-riżultati tal-istudenti, bħall-faqar u l-esklużjoni soċjali, l-LOF ifittex li jtejjeb l-esperjenzi tat-tagħlim tal-istudenti billi jinkoraġġixxi l-kreattività, il-litteriżmu kritiku, l-imprenditorija u l-innovazzjoni f'kull livell. Dawn jippermettu li l-istudenti jilħqu l-potenzjal tagħhom billi jżewġu flimkien dak li jkunu tgħallmu mal-kuntesti personali tagħhom. B'riżultat ta' hekk, l-istudenti jitgħallmu jiżviluppaw attitudni pożittiva u apprezzament akbar lejn it-tagħlim.

Il-bidla minn kurrikulu bbażat fuq kontenut preskrittiv għal approċċ li jiffoka fuq ir-riżultati tat-tagħlim ser tħalli effett fuq il-programmi kollha fl-iskejjel u fuq l-eżamijiet barranin u l-assessjar mat-tmiem tal-edukazzjoni obbligatorja f'Malta.

L-LOF ġie ddisinjat ukoll sabiex jilħaq l-erba' għanijiet edukattivi msemmija fl-*Education Strategy for Malta 2014 – 2024* (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2014), fosthom li:

- jitnaqqsu d-differenzi fir-riżultati edukattivi bejn is-subien u l-bniet u bejn studenti li jattendu skejjel differenti, jitnaqqas in-numru ta' studenti li jmorru ħażin, jiżdied il-livell fil-litteriżmu, fil-matematika u fix-xjenza u t-teknoloġija, u jogħla l-livell tal-istudenti;
- jingħata s-sapport għal riżultati aħjar lil tfal f'riskju ta' faqar jew li ġejjin minn familji bi dħul baxx u jitnaqqsu r-rati ta' studenti li jieqfu kmieni mill-iskola;
- tiżdied il-parteċipazzjoni fit-tagħlim tul il-ħajja u t-tagħlim għall-adulti;
- tiżdied ir-rata ta' studenti li jkomplu jistudjaw u jiżdied il-livell tar-riżultati f'edukazzjoni u taħriġ ogħla, vokazzjonali u terzjarju.

Il-Programmi ta' Tagħlim u Assessjar (LAPs) li ġew żviluppati għal kull suġġett ser jassiguraw li ċ-ċentru jkun l-istudent. Għaldaqstant, l-attivitajiet ta' tagħlim ser ikunu mfassla sabiex jistimolaw il-kreattività u l-immaġinazzjoni; jgħinu lill-istudenti jagħmlu l-ġudizzji tagħhom meta jeditjaw/jikkoreġu x-xogħol tagħhom; jiżviluppaw il-ħiliet investigattivi u kostruttivi tal-istudenti billi tintuża midja differenti u jiġu inkoraġġuti ħiliet riċettivi (is-smigħ u l-qari) li jwasslu għal ħiliet produttivi (it-taħdit u l-kitba). L-LAPs huma maħsuba wkoll sabiex tinħoloq atmosfera fejn l-istudenti jiżviluppaw il-ħiliet personali tagħhom sabiex isolvu l-problemi u l-abiltà tagħhom biex jaħsbu u jirraġunaw b'mod loġiku; jirriflettu fuq ir-riżultati u l-konsegwenzi filwaqt li jesploraw alternattivi possibbli, u japplikaw kuntesti interessanti u realistiċi li jagħmlu sens għalihom.

Bl-użu tal-LAPs, l-għalliema ser ikunu mħeġġa joħolqu sitwazzjonijiet u riżorsi li jkunu interessanti b'mod intrinsiku, li jinkludu fihom il-kultura, u li joffru sfida konjittiva filwaqt li jippermettu lill-istudenti jsiru ħaġa waħda mal-informazzjoni varja li jkunu kisbu.

IL-PROGRAMM TA' TAGĦLIM U ASSESSJAR GĦAT-TALJAN

Dan id-dokument, li hu maħsub għal min jieħu d-deċiżjonijiet, l-edukaturi u l-għalliema fil-klassi, jippreżenta l-Programm ta' Tagħlim u Assessjar (LAP) għat-Taljan.

L-LAP jinkludi:

- **Il-*Learning Outcomes Framework* (LOF)** – dan jinkludi sett ta' Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett (S*ubject Learning Outcomes* (SLOs)) li jispjega x'għandu jkun jaf, jifhem jew ikun kapaċi jagħmel l-istudent bħala riżultat tal-proċess tat-tagħlim. Dawn il-kisbiet mit-tagħlim huma ddisinjati biex jintużaw f'numri varji ta' kuntesti ta' tagħlim u mgħallma permezz ta' metodi differenti. Dawn jistabbilixxu r-riżultat aħħari aktar milli jiddeskrivu l-proċess ta' tagħlim jew l-attivitajiet ta' tagħlim.

- **Noti fuq il-Pedagoġija u l-Assessjar** – il-kisbiet mit-tagħlim huma miktuba b'tali mod li jwasslu informazzjoni fuq il-pedagoġija u, flimkien mal-istrateġiji tal-assessjar marbuta ma' kull kisba, jissettjaw idea ċara tal-assessjar. Dan id-dokument jelenka prattiki tajbin fit-tagħlim kif ukoll linji gwida għall-assessjar li jistgħu jintużaw mill-edukaturi filwaqt li jiġu adattati mill-edukaturi nfushom sabiex jilħqu l-bżonnijiet tal-istudenti tagħhom.

Dan id-dokument sar b'kollaborazzjoni bejn Outlook Coop Learning Outcomes Framework Joint Venture li tinkludi lil Outlook Coop bħala s-sħab ewlieni, East Coast Education Ltd, u l- University College London Institute of Education, flimkien mad-Direttorat għall-Kwalità u l-Istandards fl-Edukazzjoni (DQSE). Is-Sur Barry Smith (Direttur Tekniku tal-Joint Venture), is-Sur Godfrey Kenely (id-Direttur tal-Kuntratti tal-Joint Venture), Dr Michelle Attard Tonna (Kap tal-Proġett) u s-Sur Gaetano Bugeja (Project Leader) mexxew lill-esperti tal-proġett.

Il-Kontributuri

Nixtiequ nirringrazzjaw lill-esperti msemmija hawn taħt li taw il-kontribut tagħhom fl-iżvilupp tal-Learning Outcomes Framework u d-Dokument fuq il-Pedagoġija u l-Assessjar għat-Taljan.

L-Esperti tas-Suġġett:

BORG Christine
CARUANA Sandro
GAUCI Phyllisienne
PACE Mario

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett

IT-TALJAN

LIVELLI 6 7 8 9 10

Il-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett (SLOs) għat-Taljan jinkludu minn Livell 6 sa Livell 10.

Fi ħdan il-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim (LOF), f'Livell 10 huwa meqjus bħala l-livell għall-istudenti 'tajbin ħafna u b'talent'. Il-kisbiet mit-tagħlim fi ħdan dan il-livell huma l-ogħla tal-ispettru kollu u jwasslu lill-istudenti għal aktar tagħlim.

Il-kunċett bażiku huwa aħjar, *aktar* milli *aktar.* F'Livell 10, l-istudenti juru fehim aktar profond u applikazzjoni usa' tal-kontenut fil-Livell 9 li jimmarka t-tmiem tal-edukazzjoni obbligatorja. Il-kisbiet mit-tagħlim tal-Livell 10 jiffokaw fuq tliet fatturi ewlenin:

- żieda fil-livell ta' fehim sofistikat tal-kontenut ta' Livell 9
- aktar awtonomija ta' tagħlim fl-iżvilupp tal-fehim u l-ħiliet
- żieda fl-applikazzjoni u s-soluzzjoni ta' problemi.

Wieħed ta' min jinnota li kull Livell ta' Kisbiet mit-Tagħlim jista' jkompli jiġi estiż, u s-suġġerimenti għal dawn ser inkunu inklużi fil-parti tal-Pedagoġija u l-Assessjar f'dan id-dokument.

LIVELL 6

L-Aspetti tas-Suġġett: Niltaqa' ma' Oħrajn

1. Kapaċi nagħraf il-ħsejjes tal-alfabett Taljan.
2. Kapaċi nagħraf l-alfabett Taljan stampat jew miktub.
3. Kapaċi nirriproduċi, bit-taħdit, il-ħsejjes awtentiċi tas-sistema tal-vokali u konsonanti Taljana. Kapaċi nidentifika u nagħraf kliem komuni bit-Taljan li huwa użat ukoll fil-Malti jew fil-kuntest kulturali Malti bħal *pizza, ristorante, televisione, però* eċċ.
   IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
4. Kapaċi nsellem lin-nies kif suppost, bl-użu ta' espressjonijiet bħal *Ciao, come stai?, Sto bene/male. E tu?*
   IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
5. Kapaċi nagħraf u nuża numri kardinali, f'multipli ta' għaxra mill-20 sal-100.
6. Kapaċi naqra u ngħid kliem skont il-pożizzjoni tal-aċċent.
7. Kapaċi naqra kliem u sillabi li m'għandhomx korrispondenza fonetika, inklużi chi, ghe, u ciò.
8. Kapaċi nesprimi u nirrispondi tislimiet bażiċi skont il-ħin tal-ġurnata e.ż. *Buongiorno, Buon pomeriggio, Buonasera, Buonanotte.*
9. Kapaċi nitlob skuża, nesprimi gratitudni, nilqa' lil xi ħadd u ngħid ċaw bl-użu ta' frażijiet bħal *scusa, grazie, prego, arrivederci, ciao...*
   IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
10. Kapaċi nistaqsi l-isem ta' xi ħadd u ngħid ismi bit-Taljan.
11. Kapaċi nippreżenta lili nnifsi fil-qosor.
12. Kapaċi nistaqsi u nirrispondi mistoqsijiet dwar l-età.
13. Kapaċi nuża espressjonijiet relatati mal-ħin inklużi a presto, a tra poco, a più tardi, a domani, alla settimana prossima.
14. Kapaċi nintroduċi lili nnifsi bl-użu tal-verb *chiamarsi.* Kapaċi ngħid l-età tiegħi u għeluq snini. Kapaċi ngħid in-nazzjonalità tiegħi u fejn ngħix. Kapaċi nistaqsi lil oħrajn isimhom, l-età tagħhom, in-nazzjonalità tagħhom, u fejn joqogħdu.
   IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
15. Kapaċi nimla formoli qosra b'dettalji personali.

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Kalendarju

1. Kapaċi ngħid, nagħraf, u nikteb in-numri sal-100.
2. Kapaċi ngħid, nagħraf, u nikteb il-ġranet tal-ġimgħa.
3. Kapaċi ngħid, nagħraf, u nikteb ix-xhur tas-sena.
4. Kapaċi ngħid, nagħraf, u nikteb il-kuluri ewlenin u liema huma l-favoriti tiegħi.
5. Kapaċi nirrispondi mistoqsijiet dwar id-data ta' twelid tiegħi, u dwar kemm għandi żmien.
6. Kapaċi nifhem testi sempliċi bl-għajnuna ta' stampi.

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Familja, l-Annimali Domestiċi, u l-Ħbieb

1. Kapaċi nistaqsi u nirrispondi mistoqsijiet dwar il-membri tal-familja.
2. Kapaċi niddeskrivi r-relazzjoni bejn il-membri tal-familja.
3. Kapaċi nuża u nagħraf vokabolarju relatat ma' annimali domestiċi e.ż. *cane, gatto, tartaruga, uccello, pesce* eċċ.
4. Kapaċi nitħaddet fil-qosor dwar annimal domestiku.
5. Kapaċi nistaqsi lin-nies jekk għandhomx annimali domestiċi.

L-Aspetti tas-Suġġett: Jien u l-Viċinanzi Tiegħi

1. Kapaċi nuża u nagħraf vokabolarju relatat ma' tipi differenti ta' djar.
2. Kapaċi nuża u nagħraf vokabolarju relatat ma' kmamar, għamara u żoni fid-dar.
3. Kapaċi niddeskrivi fil-qosor żona jew kamra f'dar.
4. Kapaċi ngħid fejn noqgħod.
5. Kapaċi nistaqsi lill-oħrajn dwar fejn joqogħdu bl-użu ta' frażijiet bħal *Dov'è esattamente?*, u *Dove si trova?*

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Iskola

1. Kapaċi nuża u nifhem vokabolarju relatat mal-klassi u l-ambjent tal-iskola.
2. Kapaċi nuża u nifhem vokabolarju relatat mal-i*stationery*.
3. Kapaċi nuża frażijiet qosra sabiex niddeskrivi l-klassi u x'hemm fiha.
4. Kapaċi nistaqsi u nirrispondi mistoqsijiet dwar kif nasal l-iskola.
5. Kapaċi nuża u nifhem vokabolarju relatat mal-aktar mezzi ta' trasport komuni.

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Ikel u x-Xorb

1. Kapaċi nuża u nifhem vokabolarju relatat mal-ikel u x-xorb.
2. Kapaċi nistaqsi u nifhem mistoqsijiet dwar l-ikel favorit tiegħi.
3. Kapaċi nuża frażijiet qosra sabiex nesprimi dak li jogħġobni u dak li jdejjaqni.
4. Kapaċi nuża u nifhem vokabolarju relatat mal-menù f'ristorant.
5. Kapaċi nagħmel u nieħu ordnijiet relatati mal-ikel f'ristoranti bl-użu ta' frażijiet sempliċi.
6. Kapaċi nitlob menù bl-użu ta' frażijiet bħal *menù per favore?*
7. Kapaċi nitlob il-kont.

L-Aspetti tas-Suġġett: Ix-Xiri

1. Kapaċi nistaqsi u nifhem mistoqsijiet dwar il-prezz ta' oġġetti speċifiċi.
2. Kapaċi nuża u nifhem vokabolarju relatat ma' tipi differenti ta' ħwienet.
3. Kapaċi nikkategorizza tipi differenti ta' ħwienet u nipprovdi direzzjonijiet sempliċi għal ħwienet speċifiċi fiż-żona tiegħi.
4. Kapaċi nkun involut f'konverżazzjoni sempliċi sabiex nixtri oġġett partikolari.
5. Kapaċi nuża u nifhem vokabolarju relatat mal-ħin u l-ħinijiet tal-ftuħ u l-għeluq.
6. Kapaċi nagħraf tipi differenti ta' muniti/flus u l-valur tagħhom.

L-Aspetti tas-Suġġett: It-Triq għall-Italja

1. Kapaċi nagħraf mappa tal-Italja, iż-żewġ gżejjer ewlenin ta' Sqallija u Sardinja u nidentifika l-erba' pajjiżi li jmissu mal-Italja fit-Tramuntana, jiġifieri Franza, l-Iżvizzera, l-Awstrija, u s-Slovenja.
2. Kapaċi nidentifika, nagħraf, u nsib l-Alpi u l-Appennini fuq mappa.
3. Kapaċi nidentifika t-tliet xmajjar ewlenin fl-Italja, jiġifieri l-Po, it-Tevere, l-Arno u l-lagi ewlenin, jiġifieri *Lago di Garda* u *Lago Maggiore.*
4. Kapaċi nidentifika u nsib vulkani fl-Italja, jiġifieri l-Vessuvju f'Napli u l-Etna fi Sqallija.
5. Kapaċi nagħraf u nsib postijiet famużi fl-Italja bħall-*Colosseo a Roma, Piazza San Pietro a Città del Vaticano*, *Ponte di Rialto a Venezia* u *La Torre Pendente a Pisa.*
6. Kapaċi nagħraf postijiet li jidhru ta' spiss fl-Italja u nkun naf f'liema belt qegħdin bħad-*Duomo Milano* u *Piazza del Campo a Siena.*
7. Kapaċi niddistingwi l-forom differenti ta' trasport pubbliku użat fl-Italja u nqabbilhom ma' dawk użati f'Malta: *'l'aereo, il catamarano, il treno, la metropolitana, il tram, l'autobus* eċċ.
8. Kapaċi nirreferi għall-iskeda tal-ħinijiet jew *l'orario dei treni/dell'autobus* u anke għal *stazione ferroviaria,* pjattaformi u *fermata dell'autobus, biglietteria, tabaccheria.*

LIVELL 7

L-Aspetti tas-Suġġett: Niltaqa' ma' Oħrajn

1. Kapaċi napprezza l-ewwel lingwa tiegħi u nqabbilha ma' lingwi oħrajn.
   IL-KOMUNIKAZZJONI GĦAD-DIVERSITÀ
2. Kapaċi nagħraf u nuża *le preposizioni semplici* f'kuntest partikolari.
3. Kapaċi nuża l-verbi *essere/avere* u forom regolari ta' verbi *-are, -ere, -ire* fil-preżent.
4. Kapaċi nuża xi verbi irregolari *-are -ere -ire* fil-preżent.
5. Kapaċi nifforma frażijiet qosra bħal *io abito/ lui/lei abita a...in...Io vengo/ lui/lei viene da...*
6. Kapaċi nidentifika d-differenza bażika bejn *tu* u *Lei*, billi nagħraf l-indirizz differenti meta nitkellem ma' ħbieb, għalliema u nies li naf.
   IL-BIDLA SOĊJALI
7. Kapaċi nifhem meta l-għalliem/a qed jitkellem/titkellem ma' persuna waħda jew ma' aktar minn persuna waħda fil-klassi, bl-użu ta' ordnijiet. *Apri libro! Aprite il libro!* Kapaċi nuża u nifhem frażijiet ta' għajnuna bħal s*cusa, per favore, mi scusi* eċċ.
   IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
8. Kapaċi nuża espressjonijiet bħal *La domenica vado sempre dai nonni. Il sabato esco con i miei amici.*
9. Kapaċi nuża *al* ma' ħinijiet tal-ġurnata, e.ż. *Al mattino/la* mal-ġurnata tal-ġimgħa għal regolarità.
10. Kapaċi nirreaġixxi b'mod xieraq meta l-għalliem/a jistaqsini/tistaqsini sabiex insegwi struzzjonijiet bażiċi tal-klassi bit-Taljan u nistaqsi għall-għajnuna jekk ma nifhimx.
    IT-TAGĦLIM KONJITTIV
11. Kapaċi nagħraf u nuża l-maskil u l-femminil ta' nomi u aġġettivi regolari li jispiċċaw b'*-o* u *-a*.
12. Kapaċi nuża ftit verbi irregolari fil-preżent. Kapaċi nagħraf u nuża *le preposizioni semplici* f'kuntest partikolari.
13. Kapaċi nagħraf artikli definiti u indefiniti u nqabbilhom ma' nomi, e.ż. *Un ragazzo alto/ Una ragazza alta* eċċ. *libro giallo/ La macchina rossa* eċċ. *Gli studenti bravi/ Le studentesse brave* eċċ.
14. Kapaċi nuża konnetturi sempliċi, bħal *e, anche, ma* meta ngħid u nikteb frażijiet sempliċi.
15. Kapaċi nintroduċi nies lil oħrajn bl-użu ta' frażijiet memorizzati bit-Taljan, e.ż. *Lui è Marco/Ti presento Francesca.*
    IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
16. Kapaċi nifhem testi sempliċi li jipprovdu dettalji personali ta' oħrajn.
    IL-QARI U L-FEHIM
17. Kapaċi nikteb introduzzjoni qasira dwari nnifsi, filwaqt li nipprovdi dettalji personali bl-użu ta' konnetturi sempliċi bħal *e, ma, anche, che,* kif ukoll punteġġjatura bażika.
    IL-KITBA
18. Kapaċi nintroduċi lill-oħrajn u ngħid xi ħaġa dwarhom bl-użu ta': *essere, avere, chiamarsi.*
    IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Kalendarju

1. Kapaċi ngħid, nagħraf, u nikteb in-numri sal-1,000.
2. Kapaċi nitħaddet dwar l-istaġuni u t-temp bl-użu ta' frażijiet sempliċi fil-preżent e.ż. *In estate fa caldo.*
3. Kapaċi ngħid jekk hux qed inħoss il-kesħa/is-sħana e.ż. *ho caldo/freddo.*
4. Kapaċi nifhem, naqra, u ngħid bl-amment in-numri ordinali e.ż. *primo/a/i/e, secondo/a/i/e, terzo/a/i/e...* sal-100.
5. Kapaċi naqra u ngħid il-ħin f'sigħat, nofs sigħat, kwart ta' sigħat u minuti. Kapaċi nistaqsi lil xi ħadd dwar il-ħin bi frażijiet bħal *Che ora è?/ Che ore sono?*. Kapaċi naqra u nuża l-arloġġ ta' 24 siegħa, kif użat fl-Italja, *che ora inizia film? Inizia alle 17.00.*
6. Kapaċi nagħraf u nqabbel dati speċjali u anniversarji fil-kalendarju Malti ma' dati speċjali u anniversarji fil-kalendarju Taljan, filwaqt li nuri rieda li nitgħallem dwar kulturi oħrajn bl-użu ta' vokabolarju bħal *festa tradizionale, un giorno speciale/importante/nazionale* eċċ. u anke *Natale, Pasqua, Capodanno, Pasquetta* eċċ. IL-BIDLA SOĊJALI
7. F'kollaborazzjoni ma' oħrajn, kapaċi nipprepara preżentazzjoni qasira bl-użu ta' frażijiet Taljani bażiċi. L-IMMANIĠĠJAR TAL-INFORMAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Familja, l-Annimali Domestiċi, u l-Ħbieb

1. Kapaċi ngħid kemm hemm persuni fil-familja tiegħi u min huma, bl-użu ta' vokabolarju rilevanti, *si chiama* fil-persuni kollha, u nuża pronomi relattivi bħal*che*, aġġettivi possessivi, *il mio/la mia...* u negattivi fi frażijiet fissi bħal *non ha fratelli/sorelle*.
2. Kapaċi nuża konnetturi li huma użati ta' spiss fil-lingwa, inklużi e, ma, o, che.
3. Kapaċi nistaqsi lil nies oħrajn dwar membri tal-familji tagħhom, u nifhem ir-risposta tagħhom.
4. Kapaċi nifhem meta n-nies jitħaddtu dwar il-familja tagħhom, inklużi kwalunkwe annimali domestiċi.
5. Kapaċi nitħaddet dwar l-annimali domestiċi tiegħi, jew ngħid li m'għandi l-ebda annimal domestiku, bl-użu tal-verb *avere*, u l-użu tan-negattiv fi frażijiet bħal *Ho un cane /Non ho animali domestici.*
6. Kapaċi nidentifika annimali differenti, niddeskrivihom u nqabbilhom.
7. Kapaċi nikteb test qasir dwar l-annimal favorit tiegħi.
8. Kapaċi nipprepara preżentazzjoni dwar il-karatteristiċi tal-annimal favorit tiegħi. IL-KOMUNIKAZZJONI
9. Kapaċi ngħid kif jien, il-familja, il-ħbieb, u l-annimali domestiċi tiegħi nidhru fiżikament, u kif aħna bħala karattru bl-użu ta' aġġettivi assoċjati ma' tul, qies, kulur tax-xagħar u l-għajnejn, il-karattru, bl-użu ta' qbil mal-aġġettiv bħal *più/meno/così, come, abbastanza, un po', molto, troppo.*
10. Kapaċi nistaqsi lil oħrajn sabiex jiddeskrivu lill-familja u l-ħbieb tagħhom bl-użu ta' *Com'è lui/lei? Lui/lei di che colore ha i capelli/gli occhi?*
11. Kapaċi nuża l-forom tajbin tal-aġġettivi u npoġġihom fil-post tajjeb tagħhom f'sentenza.
12. Kapaċi naqra u nisma' testi sempliċi, l-aktar b'lingwa familjari sabiex insib informazzjoni dwar nies, il-familji, il-ħbieb, u l-annimali domestiċi tagħhom.
13. Kapaċi nikteb deskrizzjoni qasira tal-familja tiegħi għal oħrajn, filwaqt li nuri l-għarfien tiegħi ta' aġġettivi, pożizzjoni, qbil u tqabbil.
14. Kapaċi nuża t-temp preżent ta' *avere, essere, chiamarsi* f'sentenza.
15. Kapaċi nikkollabora ma' oħrajn sabiex nikteb rapport dwar familji, annimali domestiċi jew ħbieb. Kapaċi nieħu sehem fil-preżentazzjoni tar-rapport bl-użu ta' Taljan sempliċi, e.ż. *Nella mia classe... ci sono persone con...* IL-KOLLABORAZZJONI
16. Kapaċi niddeskrivi l-karatteristiċi fiżiċi u tal-personalità tiegħi innifsi, tal-familja, tal-ħbieb u tal-annimali domestiċi tiegħi bl-użu ta' aġġettivi relatati ma' tul, qies, kulur tax-xagħar u l-għajnejn, karattru u bl-użu tajjeb tal-qbil u l-pożizzjoni tal-aġġettivi, e.ż. *Lui/lei è...Lui/lei ha...* u tqabbil, inklużi più/meno/così...come, abbastanza, un po, molto, troppo, Lui è un ragazzo carino; Lei è una ragazza carina; Lui ha gli occhi verdi; Lei ha i capelli corti.

17. Kapaċi nistaqsi lil oħrajn sabiex jiddeskrivu lilhom infushom u lil membri tal-familja, ħbieb, u annimali domestiċi tagħhom bl-użu ta' *com'è lui/lei? di che colore sono i suoi capelli/occhi?*. Kapaċi nqiegħed l-aġġettivi b'mod tajjeb u nuża l-qbil tajjeb fis-sentenza filwaqt li nuri li kapaċi nidentifika l-konvenzjonijiet grammatikali Taljani.
18. Kapaċi naqra u nisma' testi sempliċi, li fihom l-aktar lingwa familjari sabiex insib informazzjoni dwar nies, il-familji, ħbieb, u l-annimali domestiċi tagħhom.
    IL-QARI U L-FEHIM
19. Kapaċi nesprimi imħabba, mibegħda jew preferenzi għal ċerti annimali, persuni fil-familja tiegħi, suġġetti tal-iskola bi frażijiet bħal *mi piace la matematica/ non mi piace mio fratello/ mio animale preferito è gatto.*
20. Kapaċi nifhem testi qosra, l-aktar b'lingwa familjari dwar dak li jħobbu u jobogħdu persuni oħrajn, filwaqt li nuri rispett għal ideat u perspettivi differenti fis-soċjetà.
    L-GĦARFIEN TIEGĦI NNIFSI

L-Aspetti tas-Suġġett: Jien u l-Viċinanzi Tiegħi

1. Kapaċi nitħaddet dwar fejn noqgħod, u npoġġi fejn noqgħod f'kuntest usa'.
2. Kapaċi nuża vokabolarju relatat ma' postijiet ġeografiċi, inklużi nord, sud, abitare, trovarsi eċċ.
3. Kapaċi niddeskrivi d-dar, il-kmamar u l-ambjent immedjat tiegħi.
4. Kapaċi nistaqsi lill-oħrajn dwar fejn joqogħdu, u kif inhuma d-djar tagħhom.
5. Kapaċi nuża il-*preposizioni articolate*.
6. Kapaċi nimla kwestjonarju dwar liema tip ta' dar nippreferi.
7. Kapaċi nispjega kif tidher il-kamra tas-sodda ideali tiegħi.
8. Kapaċi nistaqsi u nirrispondi mistoqsijiet dwar fejn ċerti affarijiet qegħdin fid-dar jew fiż-żona tal-madwar bl-użu ta' *c'è/non c'è, non/ci sono, dove sono?, dove si trovano* eċċ.
9. Kapaċi nitħaddet dwar personaġġi u aspetti differenti tal-komunità *poliziotto, l'infermiere, medico, l'insegnante, il vigile, il sindaco, il postino* eċċ.
10. Kapaċi nifhem testi sempliċi qosra dwar djar u żoni tal-madwar ta' nies oħrajn, u nagħmel paraguni bl-użu ta' frażijiet bħal *è più comoda, è più grande* .
    L-GĦARFIEN TIEGĦI NNIFSI
11. Kapaċi nikteb testi qosra deskrittivi dwar id-dar tiegħi u d-djar ta' nies oħrajn.
12. Kapaċi nuża vokabolarju relatat ma' bini u postijiet famużi f'belt, e.ż. *la chiesa, la piazza, monumento, la fontana, l'ospedale, il parco, il cinema, il teatro, l'ufficio postale, il bar.*
13. Kapaċi nsemmi postijiet taż-żona tad-dar tiegħi, u nistaqsi lill-oħrajn dwar postijiet ta' interess fejn joqogħdu huma bl-użu ta' vokabolarju bħal *nella mia città/nel mio paese c'è…'*
14. Kapaċi nipparteċipa f'konverżazzjoni dwar x'hemm fiż-żona tad-dar tiegħi u postijiet oħrajn bl-użu ta' *Malta, nell'isola di Malta …, Che cosa c'è da fare …?*
15. Kapaċi nifhem direzzjonijiet u nipprovdi direzzjonijiet għal postijiet f'belt jew xi mkien ieħor bl-użu ta' *per andare/al/alle//ai/agli/allo/all'…', dov'è, dove si trova…?, vorrei andare.* Kapaċi nuża l-preżent ta' verbi bħal *prendere, andare, ritornare.*
16. Kapaċi nuża numri ordinali fi frażijiet bħal *la prima strada sinistra.*
17. Kapaċi nikteb test deskrittiv qasir dwar iż-żona tad-dar/pajjiż tiegħi li jwassal l-opinjonijiet personali tiegħi waħdi jew f'kollaborazzjoni ma' oħrajn filwaqt li napplika l-għarfien u fehim tiegħi f'kuntesti differenti.
    IT-TAGĦLIM KONJITTIV
18. Kapaċi nidentifika mudelli differenti ta' trasport, filwaqt li nenfasizza l-aktar mezzi ta' trasport sostenibbli, e.ż. it-trasport pubbliku, il-*carpooling,* ir-rota.
    NITGĦALLEM BIEX INSIR NAF
19. Kapaċi nipprovdi informazzjoni dwar kif wieħed jivvjaġġa lejn postijiet differenti bl-użu ta' frażijiet bħal *come si va casa/ in spiaggia/ al supermercato?*

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Iskola

1. Kapaċi nagħmel talbiet fil-klassi u nistaqsi għall-għajnuna bit-Taljan bl-użu ta' *Posso...? Mi scusi/scusami ha/hai...? Ho un problema, scusi/a, per favore ripeta/i, grazie, vorrei.*
   IT-TAGĦLIM SOĊJALI
2. Kapaċi nuża lingwa edukata u nindirizza n-nies kif xieraq, filwaqt li nuri għarfien tal-użu ta' *tu* u *Lei,* u meta jintużaw b'mod xieraq.
3. Kapaċi niddeskrivi l-klassi tiegħi verbalment u f'testi qosra miktuba.
4. Kapaċi niddeskrivi l-iskola tiegħi u nistaqsi lill-oħrajn dwar l-iskola tagħhom bl-użu ta' vokabolarju bħal *in città, in campagna, in riva al mare* u *si trova.*
5. Kapaċi nidentifika żoni ewlenin bħal *cortile, ufficio del preside, palestra, bagno, classe*, u staff fl-iskola inklużi preside, l'insegnante, la segretaria.
6. Kapaċi nitħaddet dwar ir-rutina tal-iskola tiegħi u nistaqsi lill-oħrajn dwar tagħhom bl-użu ta' vokabolarju relatat mal-ħin u l-ħinijiet tal-ġurnata, e.ż. *due volte alla settimana/al giorno* u bl-użu ta' frażijiet tal-ħin, e.ż. *Alle 10 :00 ho lezione di matematica. La pausa è dalle 11.00 alle 11.30.*
7. Kapaċi nitħaddet dwar is-suġġetti favoriti tiegħi u nistaqsi lill-oħrajn dwar tagħhom.
8. Kapaċi nistaqsi u nirrispondi mistoqsijiet dwar fejn huma l-klassijiet differenti, jiġifieri l-post u dwar l-iskeda tal-ħinijiet u l-ħinijiet tal-lezzjonijiet.
9. Kapaċi nikkollabora ma' oħrajn, bl-użu tal-ICT u dizzjunarji bilingwi sabiex infittex it-tifsiriet, definizzjonijiet, u sinonimi.
   IL-KOLLABORAZZJONI
10. Kapaċi niddeskrivi l-klassi tiegħi u nirreferi għal oġġetti fil-klassi verbalment u b'testi miktuba qosra bl-użu ta' frażijiet bħal *Dov'è la penna? La penna è sul banco.*
11. Kapaċi nidentifika żoni ta' suġġetti differenti fl-iskola tiegħi u l-iskejjel ta' nies oħrajn, u nipprovdi informazzjoni dwar l-iskeda tal-ħinijiet tiegħi.
12. Kapaċi noħloq poster/materjal viżwali ieħor għall-klassi li fih nispjega għaliex nitgħallem it-Taljan u x'jogħġobni dwar il-lingwa.
    IL-KOMUNIKAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Ikel u x-Xorb

1. Kapaċi nidentifika oġġetti tal-ikel u xorb f'varjetà ta' kuntesti differenti bl-użu ta' vokabolarju xieraq bħal *al caffè, al cinema, al ristorante.*
2. Kapaċi nidentifika u nitħaddet dwar ħwienet tal-ikel/xorb speċjalizzati u nqabbilhom ma' dawk fl-Italja, e.ż. *pasticceria, macelleria, enoteca, salumeria, panetteria, bar, trattoria, gelateria.*
3. Kapaċi niġbed l-attenzjoni tal-wejter bi frażijiet bħal *Cameriere, mi scusi potrei avere...,* u kapaċi nordna ikel u xorb f'kafetterija jew ristorant bl-użu ta' frażijiet bħal v*orrei, avete, prendo conto, il menù.*
4. Kapaċi nistaqsi għall-ikel u x-xorb f'supermarket/tal-merċa/*takeaway* eċċ., bl-użu ta' vokabolarju relatat ma' kwantitajiet u espressjonijiet bħal *un etto di..., una bottiglia di..., due confezioni di..., tre lattine di..., una scatola..., un litro di un chilo di...*
5. Kapaċi niddiskuti x'niekol f'ġurnata bl-użu ta' avverbji taż-żmien u rutina bħal *normalmente, ogni giorno/ mattina/ sera, tutti i giorni, pranzo, a mezzogiorno, a colazione* eċċ.
   IT-TAGĦLIM SOĊJALI
6. Kapaċi niddeskrivi ikliet bl-użu ta' frażijiet bħal *è buono/ delizioso, è troppo salato, fa schifo.*
7. Kapaċi nikteb test qasir li jiddeskrivi xi nħobb u x'ma nħobbx niekol u nixrob, u nispjega għaliex.
8. Kapaċi nitħaddet dwar ikel u xorb tipiku assoċjat ma' okkażjonijiet speċjali u nqabbel tradizzjonijiet Maltin u Taljani, e.ż. *pandoro, colomba, panettone, zeppole.*
   NITGĦALLEM NGĦIX MA' ĦADDIEĦOR
9. Kapaċi nifhem riċetta Taljana miktuba bl-użu tal-imperattiv u/jew verbi fl-infinittiv.
   IS-SMIGĦ U L-FEHIM

10. Kapaċi, f'kollaborazzjoni ma' oħrajn, nirriċerka l-ispeċjalitajiet ta' żona tal-Italja u nipprepara preżentazzjoni qasira bit-Taljan.
    IT-TAGĦLIM KREATTIV
11. Kapaċi naqra u nifhem djalogu u testi dwar suġġetti relatati mal-ikel u x-xorb.
    IL-QARI U L-FEHIM

L-Aspetti tas-Suġġett: Ix-Xiri

1. Kapaċi niddiskuti prezzijiet u qisien bl-użu tal-lingwa tan-negozjar, e.ż. *avete...? vorrei...,* u vokabolarju bħal *costa troppo, molto caro, un affare a buon prezzo, tanto, taglia misura, taglia unica, sconto, saldi, in offerta, occasioni.*
2. Kapaċi nitħaddet dwar il-ħwejjeġ tiegħi u x'nilbsu skont l-okkażjoni/żmien tas-sena/kundizzjonijiet tat-temp bl-użu ta' sentenzi kumplessi inklużi quando fa bello, vado in palestra, mi piace indossare... bl-użu ta' vokabolarju relatat mal-ħwejjeġ bħal *pantaloni, vestito, camicia, maglione, giacca.*
3. Kapaċi nitħaddet dwar *souvenirs*/rigali li xtrajt għalija u għall-oħrajn.
   IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
4. Kapaċi nitħaddet dwar impjiegi u professjonijiet differenti relatati mal-ħwienet bl-użu ta' vokabolarju bħal *fare la commessa, fare cassiere, il cameriere, il barista, il cuoco, il pizzaiolo, il macellaio,* u frażijiet bħal *vado dal pasticciere, il meccanico ripara la macchina.*
5. Kapaċi nuża vokabolarju relatat max-xiri u l-ħlas. *Banca, carta di credito, pagare in contanti, assegno, spiccioli, monete, denaro, bancomat, la cassa.*

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Ħin Liberu

1. Kapaċi nistaqsi u nirrispondi mistoqsijiet dwar postijiet famużi u l-ħin liberu fil-belt/raħal/żona tad-dar tiegħi.
2. Kapaċi nitħaddet dwar attivitajiet ta' sport u divertiment differenti bl-użu ta' espressjonijiet u vokabolarju relatati mal-passatempi e.ż. *che fai durante il tempo libero?; mi piace giocare a ...; mi piace ascoltare musica; mi piace suonare la chitarra.*
3. Kapaċi nistaqsi u nipprovdi informazzjoni dwar l-attivitajiet ta' tmiem il-ġimgħa ta' persuna oħra bħal *che fai o che ti piace fare il fine settimana?*
4. Kapaċi niddiskuti fejn, meta, u ma' min inqatta' l-ħin liberu tiegħi.
5. Kapaċi nitħaddet dwar meta nippreferi nagħmel attivitajiet ta' divertiment speċifiċi, e.ż. *quando guardi la televisione?, suono la chitarra ogni mercoledì sera.*
6. Kapaċi nitħaddet dwar il-passatempi tiegħi.
7. Kapaċi nipprovdi informazzjoni dwar ir-rutina ta' filgħodu/filgħaxija tiegħi bl-użu ta' espressjonijiet bħal *ogni mattina vado a scuola; poi la sera gioco a calcio; il sabato vado al cinema* bl-użu ta' avverbji ta' frekwenza bħal *normalmente, generalmente...*
8. Kapaċi nistaqsi lil xi ħadd dwar ir-rutina ta' filgħodu/filgħaxija tiegħu/tagħha bl-użu ta' espressjonijiet bħal *che fai la sera/la notte?* jew *quando giochi a tennis?* jew *quando suoni la chitarra?*
9. Kapaċi nifhem testi bażiċi qosra dwar attivitajiet ta' divertiment.
10. Kapaċi nikteb testi qosra li jiddeskrivu x'nagħmel fil-ħin liberu tiegħi, e.ż. *nagħmel xogħol volontarju.*
    IL-KITBA
11. Kapaċi nikkollabora ma' oħrajn sabiex nirriċerka attivitajiet ta' divertiment fl-Italja u nqabbilhom ma' dawk Maltin.
    L-GĦARFIEN TIEGĦI NNIFSI
12. Kapaċi nitħaddet dwar, jew nikteb test qasir dwar l-organizzazzjoni ta' attività bħal festin ta' għeluq snin xi ħadd bl-użu ta' vokabolarju bħal*compleanno, festa, torta, inviti, regali, portare bevande, scegliere la musica.*
    IT-TAGĦLIM PERSONALI
13. Kapaċi nifhem u nirrispondi stedina għal festin bl-użu ta' kliem u frażijiet bħal *accetto con piacere, mi dispiace non posso venire.*
    IL-QARI U L-FEHIM
14. Kapaċi niddisinja kartolina sabiex nistieden lill-ħbieb tiegħi għal festin, filwaqt li nikkunsidra alternattivi oħrajn bħal kartolini elettroniċi jew għażliet ekoloġiċi alternattivi jekk se nipproduċi kartolina.
    L-UŻU TAL-MIDJA DIĠITALI

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Ivvjaġġar u l-Vaganzi

1. Kapaċi nidentifika pajjiżi/reġjuni kemm fl-Ewropa kif ukoll f'kontinenti oħrajn.
2. Kapaċi nidentifika n-nazzjonalitajiet ta' persuni minn pajjiżi differenti.
3. Kapaċi nifhem testi qosra dwar l-Italja, u l-kultura u tradizzjonijiet tagħha.
   IL-BIDLA SOĊJALI
4. Kapaċi nidentifika u napprezza l-preżenza tal-kultura Taljana f'Malta u madwar id-dinja.
   IL-BIDLA SOĊJALI
5. Kapaċi nistaqsi u nirrispondi mistoqsijiet dwar liema pajjiżi nħobb/fejn joqogħdu qraba/ħbieb/nies oħrajn bl-użu ta' frażijiet bħal *mi piace l'Italia; abito a…; vengo da…; da dove vieni?; dove abiti/vivi?*
6. Kapaċi ngħid liema mezz ta' trasport neħtieġ biex nivvjaġġa għal pajjiżi oħrajn bl-użu ta' frażijiet bħal *prendere l'aereo; viaggiare in treno.*
   NITGĦALLEM INKUN JIEN
7. Kapaċi nikteb test qasir dwar Malta u/jew l-Italja.
   IL-KITBA
8. Kapaċi nifhem test li fih hija deskritta belt.
9. F'kollaborazzjoni ma' oħrajn, kapaċi nipprepara poster/preżentazzjoni bil-*power point* dwar Malta u/jew pajjiż ieħor.
   IL-KOLLABORAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: Ħajja f'Saħħitha

1. Kapaċi ngħid x'inhuma partijiet tal-ġisem differenti.
2. Kapaċi ngħid jekk qed iħossni ħażin bl-użu ta' espressjonijiet bħal *mi fa male lo stomaco, la testa...*
3. Kapaċi nistaqsi u nirrispondi mistoqsijiet dwar kif oħrajn iħossuhom bl-użu ta' espressjonijiet bħal *Come stai? Stai bene?*
4. Kapaċi nifhem meta oħrajn jgħiduli x'għandhom ħażin.
5. Kapaċi nitħaddet dwar sport/eżerċizzji fiżiċi differenti li nagħmel biex nibqa' f'saħħti.
6. Kapaċi nifhem testi sempliċi dwar sport u eżerċizzju fiżiku.
7. Kapaċi nitħaddet dwar jew nikteb test sabiex nuri liema tip ta' sport nipprattika sabiex inżomm f'saħħti.
   IL-LINGWA ESPRESSIVA

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Midja u t-Teknoloġija

1. Kapaċi naqra informazzjoni bażika dwar in-nies fuq forum/blog tal-internet, f'emails u fuq il-midja soċjali.
   L-UŻU TAL-MIDJA DIĠITALI
2. Kapaċi nuża dizzjunarju bilingwi onlajn.
   L-IMMANIĠĠJAR TAT-TAGĦLIM
3. Kapaċi nuża t-teknoloġija, inkluż l-internet, sabiex ningħaqad ma' oħrajn u sabiex napprezza l-kulturi, il-perspettivi u opinjonijiet differenti tagħhom.
   IL-KOMUNIKAZZJONI GĦAD-DIVERSITÀ
4. Kapaċi nuża vokabolarju bażiku relatat mat-teknoloġija, e.ż. *computer, stampante, cellulare, email.*

L-Aspetti tas-Suġġett: It-Triq għall-Italja

1. Kapaċi nidentifika r-reġjuni u l-bliet ewlenin tal-Italja fuq mappa u niddeskrivihom fil-qosor lil xi ħadd li jixtieq imur l-Italja.
2. Kapaċi nirreferi għall-fatt li fi ħdan il-konfini nazzjonali tal-Italja hemm żewġ stati indipendenti, jiġifieri l-Belt tal-Vatikan u San Marino.
3. Kapaċi nispjega l-importanza tal-Belt tal-Vatikan minn perspettiva reliġjuża, anke billi nikkunsidra dan fid-dawl tat-tradizzjonijiet kulturali u reliġjużi Maltin.
4. Kapaċi nagħraf u nitħaddet dwar mezzi ta' trasport differenti użati biex tivvjaġġa bejn bliet fl-Italja, kif ukoll dawk użati biex tivvjaġġa minn post għal ieħor.
5. Kapaċi nuri li jien kapaċi nippjana żjara f'waħda mill-ibliet ewlenin fl-Italja.
6. Kapaċi nitħaddet fil-qosor dwar il-bliet ta' Milan, Ruma, Napli u Turin, u l-postijiet ta' interess tagħhom.
7. Kapaċi nitħaddet dwar Sqallija bħala gżira li hija qrib Malta u nqabbel it-tradizzjonijiet taż-żewġ gżejjer.

LIVELL 8

L-Aspetti tas-Suġġett: Niltaqa' ma' Oħrajn

1. Kapaċi nuża espressjonijiet relatati mal-ħin bħal *a presto, a tra poco, a più tardi, a domani, alla settimana prossima*.
   IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
2. Kapaċi nifhem id-differenza fl-indirizz fi klassi u anke f'sitwazzjonijiet soċjali differenti, b'għarfien ċar ta' meta jintużaw *Lei* u *tu.*
3. Kapaċi nifhem x'inhu jingħad fil-klassi u nirrispondi b'mod xieraq.
4. Kapaċi nifhem u nuża frażijiet ta' għajnuna bħal *scusi, può ripetere, per favore, mi scusi, non capisco, non ho capito, più lentamente, meno/troppo veloce, posso…? Vorrei…, grazie*.
5. Kapaċi nintroduċi lili nnifsi, nipprovdi dettalji bijografiċi u kapaċi nistaqsi lill-oħrajn sabiex jipprovdu informazzjoni dwarhom infushom u d-dettalji bijografiċi tagħhom.
   IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
6. Kapaċi nuża verbi regolari u irregolari b'*-are, -ere, -ire* fil-preżent b'mod mexxej.
7. Kapaċi nirriċerka l-ħajja ta' xi persuna/i famuża/i fl-istorja/midja/sport eċċ. u noħloq preżentazzjoni qasira dwarha/hom.
8. Kapaċi nuża vokabolarju bħal *famoso, celebre, molto noto/a, importante, la migliore* u vokabolarju relatat ma' ċelebritajiet u/jew l-industrija tad-divertiment bħal *cantante, attore, attrice, comico, calciatore.*
9. Kapaċi nuża frażijiet fissi bħal *lui/lei è nato/a, lui/lei è morto/a.*
10. Kapaċi nuża frażijiet/espressjonijiet bħal *Da quanti anni gioca/canta? Gioca/Canta da 10 anni.*
11. Kapaċi nuża pronomi tal-oġġett.
12. Kapaċi nuża pronomi tal-oġġett indirett, bħal *Oggi vi parlo di...*

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Kalendarju

1. Kapaċi ngħid, nagħraf, u nikteb in-numri sal-1,000,000.
2. Kapaċi niddiskuti t-temp f'partijiet differenti tad-dinja bl-użu ta' espressjonijiet li fihom prepożizzjonijiet bħal *in* u *Non fa mai troppo freddo in Egitto. A Roma non nevica spesso.*
3. Kapaċi nifhem testi dwar it-temp u l-festi fil-kuntest tagħhom u kapaċi nuża u nifhem vokabolarju relatat, e.ż. *La festa del santo patrono/villaggio, festeggiare, celebrare, camminare, guardare i fuochi d'artificio/ la processsione, partecipare alla festa.*
   NITGĦALLEM NGĦIX MA' ĦADDIEĦOR
4. F'kollaborazzjoni ma' oħrajn, kapaċi nipprepara preżentazzjoni dwar il-kundizzjonijiet tat-temp fl-Italja, b'referenzi għal żoni ġeografiċi differenti bħal *Al mare, in montagna, in campagna eċċ...*
   L-IMMANIĠĠJAR TAL-INFORMAZZJONI
5. Kapaċi nitħaddet dwar it-temp bl-użu tal-*futuro semplice*. Kapaċi nuża vokabolarju/espressjonijiet relatati mat-temp sabiex ngħid kif se jkun it-temp l-għada, il-ġimgħa d-dieħla eċċ., e.ż. *Domani farà bel tempo.*

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Familja, l-Annimali Domestiċi, u l-Ħbieb

1. Kapaċi niddeskrivi l-akbar ħbieb/il-kantanti/atturi/plejers tal-futbol favoriti tiegħi eċċ. bl-użu ta' aġġettivi sabiex niddeskrivi l-personalità u l-karattru, qbil u tqegħid ta' aġġettivi verbalment u fil-kitba e.ż. *mio amico è un ragazzo simpatico.*
2. Kapaċi nistaqsi lill-oħrajn dwar l-akbar ħbieb/kantanti/atturi favoriti eċċ.
3. Kapaċi naqra, nisma', u nifhem testi dwar persuni famużi.
4. Kapaċi ngħid jekk immurx tajjeb ma' membri tal-familja tiegħi u għaliex, niddeskrivi r-relazzjoni tiegħi magħhom u nistaqsi lill-oħrajn dwar ir-relazzjoni tagħhom mal-membri tal-familja tagħhom bi frażijiet bħal *vado d'accordo con mio fratello perché è simpatico, non/andare d'accordo con…*

5. Kapaċi nuża vokabolarju relatat ma’ membri tal-familja.
6. Kapaċi nuża avverbji taż-żmien/nuża *normalmente, una volta alla settimana, regolarmente, tutti i giorni, ogni domenica, prima, dopo* eċċ.
7. Kapaċi niddiskuti ma’ oħrajn, kwistjonijiet relatati mal-fatt li jkollok annimal domestiku, bl-użu ta’ espressjonijiet/vokabolarju bħal *tenere compagnia; allergico; mi fa paura; miglior amico dell’uomo*.
   NITGĦALLEM KIF
8. Kapaċi nifhem testi qosra, l-aktar b’lingwa familjari dwar il-perspettivi ta’ oħrajn dwar il-ħajja tal-familja u l-faċendi li jagħmlu d-dar.
9. Kapaċi nesprimi opinjonijiet/emozzjonijiet bl-użu ta’ vokabolarju bħal *secondo me, è giusto/non è giusto, è, è troppo.*

L-Aspetti tas-Suġġett: Jien u l-Viċinanzi Tiegħi

1. Kapaċi nuża espressjonijiet relatati ma’ karatteristiċi ġeografiċi bħal *lago, mare, le rocce, la montagna, le foreste* eċċ.
2. Kapaċi nitħaddet dwar miżuri sostenibbli użati fid-dar, e.ż. *pannelli solari* eċċ.
   NITGĦALLEM BIEX INSIR NAF
3. Kapaċi nitħaddet dwar faċendi tad-dar li nagħmel, u nistaqsi lill-oħrajn dwar kif jgħinu fid-dar bl-użu ta’ vokabolarju bħal *lavare i piatti, riordinare la stanza, pulire pavimento, portare cane per una passeggiata, sparecchiare la tavola, trascorrere del tempo con la famiglia* eċċ.
   NITGĦALLEM NGĦIX MA’ ĦADDIEĦOR
4. Kapaċi nuża vokabolarju relatat mad-dar u l-kumditajiet tal-madwar.

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Iskola

1. Kapaċi nifhem testi qosra fil-passat dwar rutini tal-iskola.
2. Kapaċi niddeskrivi l-uniformi tal-iskola tiegħi u nistaqsi lill-oħrajn x’jaħsbu dwar l-uniformi tal-iskola.
3. Kapaċi nikteb test/artiklu għar-rivista tal-iskola dwar avveniment/ħarġa/attività tal-iskola bl-użu tal-passat u vokabolarju rilevanti.

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Ikel u x-Xorb

1. Kapaċi nordna l-ikel u x-xorb f’kafetterija jew ristorant bl-użu tal-*condizionale,* e.ż.*vorrei, prenderei.*
2. Kapaċi nifhem menù bit-Taljan u vokabolarju relatat bħal *coperto, menù del giorno, specialità locali* eċċ.
3. Kapaċi nistaqsi għall-kont u nħallsu bl-użu ta’ espressjonijiet bħal *il conto per favore, quant’è in totale?*
4. Kapaċi nistaqsi għal mejda bl-użu ta’ espressjonijiet bħal *un tavolo per tre persone per favore.*
5. Kapaċi nikteb risposti qosra bit-Taljan għal sitwazzjonijiet/ djalogi sempliċi f’ambjent ta’ ristorant.
6. Kapaċi niddeskrivi ikliet partikolari għal okkażjonijiet speċjali bħall-Milied, l-Għid u lejliet l-Ewwel tas-Sena.
   IL-LINGWA ESPRESSIVA
7. Kapaċi nifhem u nispjega riċetta Taljana filwaqt li nuża l-imperattiv/infinit, e.ż. *metti lo zucchero…, aggiungi la farina…, preparare l’impasto della pizza…*
8. F’kollaborazzjoni ma’ oħrajn, kapaċi nirriċerka speċjalitajiet gastronomiċi ta’ żona tal-Italja.
   IT-TAGĦLIM SOĊJALI

L-Aspetti tas-Suġġett: Ix-Xogħol

1. Kapaċi nistaqsi għal oġġett speċifiku f’ħanut bl-użu ta’ vokabolarju bħal *potere, volere + infinittiv, voglio/vorrei comprare, posso provare, vorrei cambiare, posso vederne altri, cerco un…*
   IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
2. Kapaċi nagħlaq bejgħ/xirja u nitlob kont bl-użu ta’ vokabolarju u espressjonijiet bħal *vorrei, avete, voglio, quant’è in totale/quanto costa?, Mi dia...*
3. Kapaċi ninnegozja bl-użu ta’ frażijiet bħal *È già scontato?’,Mi fa lo sconto?*
4. Kapaċi nifhem narrattivi sempliċi fl-imperfett/*passato prossimo,* e.ż. *ieri/sabato scorso ho comprato una camicia.*

5. Kapaċi naqra u nifhem testi qosra dwar postijiet a' xogħol.
6. Kapaċi nirrispondi, verbalment jew bil-kitba għal riklam għal xogħol fil-qosor, filwaqt li ngħid il-kwalifiki, interessi u disponibilità tiegħi bl-użu ta' frażijiet bħal *voglio lavorare come cameriere perché…, posso lavorare di domenica…, ho già esperienza in questo lavoro.*

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Ħin Liberu

1. Kapaċi nagħti dettalji u nipprovdi informazzjoni, verbalment jew bil-miktub, dwar dak li nħobb nagħmel fil-ħin liberu tiegħi.
   NITGĦALLEM NGĦIX MA' ĦADDIEĦOR
2. Kapaċi niddeskrivi tipi differenti ta' films/ logħob tal-kompjuter/ mużika/ programmi televiżivi.
3. Kapaċi nuża l-pronomi relattivi *che, chi, dove* sabiex nitkellem dwar preferenzi, e.ż. *programma che i giovani preferiscono è... Chi vince la partita...*
4. Kapaċi nitħaddet dwar u nqabbel tipi differenti ta' mużika, strumenti mużikali, films, kantanti famużi bl-użu tal-komparattiv *è migliore, è più interessante, è più bello...* u s-superlattiv bħal *Lei è la più alta della classe; Preferisco guardare un film che ascoltare la musica; Secondo me, i film western sono più belli dei film horror.*
5. Kapaċi nuża pronomi ta' oġġett dirett fi frażijiet bħal *le/la preferisco perché...*
6. Kapaċi nitħaddet dwar ħruġ tal-familja li jinvolvu, *e.ż., attivitajiet barra u żjarat f'siti kulturali u riservi naturali bl-espressjonijiet bħal, Che cosa fa la tua famiglia durante fine settimana?*
7. Kapaċi nuża avverbji tal-ħin u espressjonijiet bħal *recentemente* jew *durante le vacanze.*
8. Kapaċi niddeskrivi u nistaqsi lill-oħrajn dwar x'għamilt/x'għamlu riċentament u fil-passat waqt il-ħin liberu tiegħi/ tagħhom.
9. Kapaċi naċċetta/niċħad stedina bl-użu ta' vokabolarju bħal *Vuoi andare a..., Non non posso venire perché…, Puoi accompagnarmi al cinema/ una gara di judo/ una partita di calci* filwaqt li nagħti u niġġustifika l-opinjonijiet u ideat tiegħi.
   IT-TAGĦLIM SOĊJALI
10. Kapaċi nifhem testi dwar tipi differenti ta' attivitajiet tal-ħin liberu u l-preferenzi tan-nies fejn jidħlu mużika, programmi televiżivi, logħob tal-kompjuter, u films.
11. Kapaċi nikteb test qasir filwaqt li nagħti l-opinjonijiet tiegħi dwar sport, drama, żfin, jew attivitajiet ta' divertiment oħrajn filwaqt li nuri interess fil-manifestazzjonijiet kulturali u artistiċi diversi.
    L-GĦARFIEN TIEGĦI NNIFSI
12. Kapaċi nikteb test dwar film li rajt, kunċert li mort, ħarġa, esperjenza volontarja li kont involut fiha, vjaġġ barra mill-pajjiż, jew festa tar-raħal.

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Ivvjaġġar u l-Vaganzi

1. Kapaċi nitħaddet dwar pajjiżi differenti.
2. Kapaċi nitħaddet u nistaqsi lill-oħrajn dwar vjaġġ bl-użu tal-*passato prossimo* u t-tempi tal-imperfett.
3. Kapaċi nifhem testi qosra b'lingwa familjari dwar l-ivvjaġġar u affarijiet li għandek tara u tagħmel f'postijiet differenti.
   IL-BIDLA SOĊJALI
4. Kapaċi nistaqsi lill-oħrajn liema pajjiżi/reġjuni jixtiequ u ma jixtiqux iżuru u għaliex bl-użu ta' frażijiet bħal *Perché vuoi andare in Spagna?; Dove vorresti stare?; Cosa ti piacerebbe vedere?*
5. Kapaċi nikkollabora ma' oħrajn sabiex nipproduċi rapport dwar l-ivvjaġġar u affarijiet li għandek tara u tagħmel f'Malta u/jew fl-Italja.
   IT-TAGĦLIM KONJITTIV
6. Kapaċi nifhem testi bil-miktub jew orali f'lingwa familjari dwar fejn oħrajn jixtiequ jivvjaġġaw/ jgħixu/ jaħdmu.
7. Kapaċi nikteb rendikont qasir ta' fejn beħsiebni nivvjaġġa u dwar il-pjanijiet tiegħi bl-użu tat-temp futur.
8. Kapaċi nirriċerka, ma' oħrajn, destinazzjoni tal-ivvjaġġar u nippreżenta s-sejbiet tiegħi bit-Taljan.
   IT-TAGĦLIM KREATTIV

9. Kapaċi nitħaddet dwar vaganza futura u nifhem lill-oħrajn meta jitkellmu dwar vaganzi futuri bl-użu tat-temp futur.
   IL-LINGWA ESPRESSIVA
10. Kapaċi nidentifika impjegati differenti f'lukanda, inklużi il cameriere; il direttore; il cuoco u żoni ewlenin bħal *la reception; la camera d'albergo; l'ascensore; la scala.*
11. Kapaċi niddeskrivi żjara f'lukanda/pajjiż bl-użu tal-*passato prossimo,* e.ż. *ho visitato; ho prenotato; ho mangiato; ho utilizzato la piscina* u bl-użu ta' vokabolarju bħal *aereo; equipaggio.*
12. Kapaċi ngħid id-destinazzjoni tal-ivvjaġġar tiegħi f'aġenzija tal-ivvjaġġar/ meta nitħaddet ma' ħbieb bl-użu ta' espressjonijiet bħal *mi piacerebbe fare un viaggio per...*
13. Kapaċi nistaqsi dwar faċilitajiet u kapaċi nagħmel *check in/out* f'lukanda bl-użu ta' *parto oggi; partirò domani mattina; che ora viene servita la colazione?; Vorrei prenotare una camera doppia con vista.*
14. Kapaċi nistaqsi u nipprovdi informazzjoni dwar titjiriet, dati u ħinijiet ta' tluq u wasla bl-użu ta' frażijiet bħal *quando parte volo?; che ora arriva il volo?*

L-Aspetti tas-Suġġett: Ħajja f'Saħħitha

1. Kapaċi ngħid jekk qed iħossni ħażin bl-użu ta' vokabolarju u espressjonijiet bħal *essere in forma, non essere in forma, aver male al/ai/alla/ alle/agli, mi fa/ fanno male/lo/la/i/ gli/le… ho mal di gola/la febbre/ l'influenza.*
2. Kapaċi nispjega s-sintomi tal-marda tiegħi lit-tabib/ dentist/ infermier.
3. Kapaċi nagħmel appuntament ma' tabib jew dentist bl-użu ta' *Voglio/ vorrei/ posso prendere un appuntamento (con)?* bl-użu ta' espressjonijiet relatati mal-ħin.
   IL-LINGWA ESPRESSIVA
4. Kapaċi nitħaddet dwar u niddiskuti s-saħħa/ attivitajiet fiżiċi/ stili ta' ħajja f'saħħitha.
5. Kapaċi niddiskuti dieta tajba bi frażijiet bħal *è sano/ malsano/ equilibrato/ buono/ cattivo per la salute; contiene troppo grasso/zucchero; fa ingrassare; fa bene/male alla salute, mangiare leggero, prodotti naturali/bio.*
   NITGĦALLEM INKUN JIEN
6. Kapaċi nifhem testi f'lingwa familjari relatati mas-saħħa b'mod speċjali mas-saħħa taż-żgħażagħ.
   NITGĦALLEM KIF
7. Kapaċi nikkollabora ma' oħrajn sabiex nipproduċi poster/preżentazzjoni dwar prattiki ta' saħħa tajbin u nippreżenta s-sejbiet tiegħi bit-Taljan
   IL-KOLLABORAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Midja u t-Teknoloġija

1. Kapaċi nifhem testi f'lingwa familjari dwar it-teknoloġija.
2. Kapaċi nikteb dwar kif nuża t-teknoloġija f'ħajti, filwaqt li nuri għarfien dwar kif tuża t-teknoloġija b'mod responsabbli u sikur.
   L-UŻU TAL-MIDJA DIĠITALI

L-Aspetti tas-Suġġett: It-Triq għall-Italja

1. Kapaċi nidentifika u nitħaddet dwar postijiet ta' interess famużi fl-Italja *bħal Piazza di Spagna b'Via dei Condotti quddiemha, jew La Fontana di Trevi, jew Piazza Navona f'Ruma, La Galleria Vittorio Emmanuele f'Milan, jew L'Arena di Verona, u nirreferi għal ċerti tradizzjonijiet bħat-twaddib tal-muniti f'La Fontana di Trevi.*
2. Kapaċi nippjana u niddiskuti żjara għall-postijiet ta' interess fl-Italja.
3. Kapaċi nitħaddet dwar l-importanza tal-moda Taljana u disinjaturi tal-moda billi nirreferi għar-rwol ta' Piazza di Spagna jew La Galleria Vittorio Emanuele fl-ispettakli tal-moda.
4. Kapaċi nidentifika l-ibħra fil-Mediterran li jiċċirkondaw l-Italja, jiġifieri l-Baħar Adrijatiku u l-Baħar Tirreno u l-Baħar Ionio u l-Baħar Ligure u nirreferi għall-ibliet portwali ta' Ġenova, Napli, u Venezja.
5. Kapaċi nsib Piazza San Marco f'Venezja u nipprepara preżentazzjoni dwar il-Karnival ta' Venezja filwaqt li nirreferi b'mod partikolari għall-kostumi u l-maskri.
6. Kapaċi nuri għarfien bażiku ta' aspetti li jaffettwaw is-soċjetà b'mod negattiv fl-Italja, inklużi t-tniġġis, il-preġudizzji bejn it-Tramuntana u n-Nofsinhar u l-kriminalità organizzata *bħall-Mafja, il-Camorra, eċċ.*

LIVELL 9

L-Aspetti tas-Suġġett: Niltaqa' ma' Oħrajn

1. Kapaċi nirrispondi b'mod xieraq f'varjetà ta' sitwazzjonijiet soċjali meta niltaqa' mal-oħrajn, filwaqt li nuri li kapaċi nuża modi formali u informali ta' indirizz u lingwa.
   NITGĦALLEM INKUN JIEN
2. Kapaċi nagħmel u nifhem talbiet aktar kumplessi.
3. Kapaċi niddeskrivi okkażjoni soċjali riċenti u nistaqsi lil oħrajn dwar okkażjonijiet soċjali li attendew huma bl-użu tal-lingwa fit-temp perfett u imperfett, bħal *dopo, poi, in seguito, allora.Com'era?, Com'è andata?*
4. Kapaċi niffissa laqgħa ma' xi ħadd, data, ħin u post e.ż. *Quand'è l'appuntamento? A che ora? Dove ci vediamo?*
5. Kapaċi nikteb test dwar kif iltqajt mal-akbar ħabib/a tiegħi/l-għarusa/għarus tiegħi.
6. Kapaċi nikteb test dwar avveniment soċjali riċenti li attendejt għalih filwaqt li nuri rispett u għarfien tad-diversità soċjali u kulturali fis-soċjetà.
   IL-BIDLA SOĊJALI
7. Kapaċi nesprimi lili nnifsi kemm verbalment kif ukoll bil-kitba bl-użu ta' vokabolarju tajjeb u strutturi tas-sentenza adegwati.
   IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
8. Kapaċi nuża l-verbi modali *dovere, potere, volere*, anke fin-negattiv, b'kunfidenza, e.ż. *Vuoi venire al cinema con me, stasera? No, non posso, devo studiare.*

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Familja, l-Annimali Domestiċi, u l-Ħbieb

1. Kapaċi nikteb artiklu bijografiku dwar personalità famuża Taljana.
2. Kapaċi naqra u nqassar test dwar personalità famuża Taljana.
   IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
3. Kapaċi naqra u nqassar l-informazzjoni f'testi, li fihom huma ppreżentati tipi differenti ta' familji.
   IL-BIDLA SOĊJALI
4. Kapaċi nagħti, f'kollaborazzjoni ma' oħrajn, preżentazzjoni dwar annimali li huma fil-periklu li jiġu estinti, filwaqt li nispjega r-raġunijiet għaliex aħna għandna nipproteġuhom u kif.
   INTERPERSONALI
5. Kapaċi nitħaddet dwar il-kura tal-annimali, filwaqt li nuri li qed nieħu inizjattiva f'din l-interazzjoni, u li jiena lest li nippromwovi l-imħabba lejn l-annimali u r-rwol tagħhom f'dinja sostenibbli.
   NITGĦALLEM BIEX INSIR NAF
6. Kapaċi nisma' u nifhem djalogu mhux sempliċi li jitkellem dwar xogħol domestiku li jagħmlu l-oħrajn.
   IS-SMIGĦ U L-FEHIM

L-Aspetti tas-Suġġett: Jien u l-Viċinanzi Tiegħi

1. Kapaċi nispjega x'nagħmel sabiex nipproteġi l-ambjent u nistaqsi lill-oħrajn x'jagħmlu huma, bl-użu ta' vokabolarju relatat mal-ambjent, bħal *l'ambiente: i rifiuti, riciclare, il riciclaggio, inquinare, proteggere, conservare, l'effetto serra, l'energia, l'inquinamento da petrolio, la spazzatura*. Kapaċi nuri kunfidenza fl-użu tal-imperfett u ftit użu tal-*condizionale*, bħal *Dovremmo...potremmo...*
   NITGĦALLEM NGĦIX MA' ĦADDIEĦOR
2. Kapaċi nifhem testi f'lingwa l-aktar familjari dwar kwistjonijiet ambjentali fil-pajjiż tiegħi u f'pajjiżi oħrajn.
   NITGĦALLEM KIF
3. Kapaċi nikkollabora ma' oħrajn sabiex nirriċerka, nipproduċi, u nippreżenta poster/preżentazzjoni dwar il-protezzjoni tal-ambjent.
   IL-KOMUNIKAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Iskola

1. Kapaċi nitħaddet dwar l-istudji tiegħi fil-futur u nisma' l-perspettivi ta' oħrajn dwar l-istudji futuri tagħhom bl-użu ta' frażijiet bħal *Da grande vorrei andare all'università, Mi piacerebbe studiare all'estero.*
   NITGĦALLEM NGĦIX MA' ĦADDIEĦOR
2. Kapaċi naqra artikli u aħbarijiet sempliċi dwar tipi differenti ta' skejjel madwar id-dinja.
   L-GĦARFIEN TIEGĦI NNIFSI
3. Kapaċi nikteb test qasir/nesprimi l-opinjoni tiegħi dwar kif tista' tittejjeb il-kwalità tal-ħajja fl-iskola, e.ż. *una lettera al preside, un suggerimento al consiglio degli studenti.*

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Ikel u x-Xorb

1. Kapaċi nistaqsi għal mejda u menù, kapaċi nordna l-ikel u x-xorb f'ristorant jew f'kafetterija, u kapaċi nitħaddet faċilment dwar l-ikel filwaqt li nqabbel ir-reġistru u l-lingwa mas-sitwazzjoni u l-udjenza.
   IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
2. Kapaċi niddeskrivi/nitħaddet dwar kif itiehem l-ikel, e.ż. *la zuppa è salata* jew *la carne non è ben cotta.*
3. Kapaċi niddiskuti l-ikel u x-xorb li nħobb u li jdejjaqni ma' oħrajn bl-użu ta' lingwa bħal *è disgustoso/ delizioso/ piccante'.*
4. Kapaċi nipprepara, f'kollaborazzjoni ma' oħrajn, fuljett/riklam dwar ristorant/ħanut tal-ikel.
   IT-TAGĦLIM KREATTIV
5. Kapaċi norganizza ideat, argumenti, u abbozz ta' test qabel ma niktibhom.
   IT-TAGĦLIM KREATTIV
6. Kapaċi nitħaddet dwar suġġetti relatati ma' servizzi ta' lukandi u ristoranti bl-użu tal-preżent u l-passat.
   NITGĦALLEM BIEX INSIR NAF
7. Kapaċi niddeskrivi żjara f'ristorant bl-użu tal-*passato prossimo*.
8. Kapaċi nidentifika u napprezza ikel tradizzjonali Taljan u nqabblu mal-ikel f'Malta.
9. Kapaċi naqra testi u artikli dwar stili ta' ħajja differenti fl-Italja u napprezza li d-differenzi huma minħabba kuntesti soċjokulturali u kundizzjonijiet soċjoekonomiċi differenti.
   IL-BIDLA SOĊJALI

L-Aspetti tas-Suġġett: Ix-Xogħol

1. Kapaċi niddiskuti dwar il-*pocket money* u d-drawwiet ta' nfiq ma' oħrajn bl-użu ta' *comprare, acquistare, ricevere, spendere, uscire, la paghetta .*
2. Kapaċi nqassar, norganizza l-ideat u nanalizza l-informazzjoni f'testi f'lingwa familjari dwar il-*pocket money*/jew impjiegi *part-time* ta' nies oħrajn.
   IT-TAGĦLIM PERSONALI
3. Kapaċi nikteb test sempliċi dwar il-*pocket money* tiegħi/l-impjieg *part-time* tiegħi, filwaqt li niddeskrivi x'nagħmel bl-użu ta' prepożizzjonijiet u espressjonijiet bħal *per/se voglio guadagnare la paghetta...*
   PERSONALI
4. Kapaċi nitħaddet dwar x'nixtieq nagħmel meta nitlaq mill-iskola u nistaqsi lill-oħrajn dwar l-intenzjonijiet tagħhom, bl-użu ta' frażijiet memorizzati li fihom jintuża l-*condizionale,* e.ż. *Che cosa vorresti fare nella vita? Mi piacerebbe fare dentista e guadagnare molti soldi.*
   PRATTIKA
5. Kapaċi nuża t-temp futur sabiex nitħaddet dwar il-proġetti futuri tiegħi, e.ż. *Dopo gli esami farò un lungo viaggio/andrò in Inghilterra per visitare i miei parenti/lavorerò come cameriere per guadagnare dei soldi...* eċċ. Kapaċi nuża *dopo, più tardi, un giorno, poi.*
6. Kapaċi nuża b'mod mexxej verbi regolari u irregolari f' *-are, -ere, -ire* fit-temp futur.
7. Kapaċi nifhem testi dwar tipi ta' għażliet ta' karrieri differenti u kapaċi nuża vokabolarju u espressjonijiet relatati max-xogħol bħal *sono responsabile/mi occupo di..., tempo pieno, turno di notte, disoccupato, in cerca di lavoro, lavoro pesante.*
   IS-SMIGĦ U L-FEHIM

8. Kapaċi nirriċerka, nipprepara, u nippreżenta l-perspettivi tiegħi dwar suġġett partikolari.
   IL-KOMUNIKAZZJONI
9. Kapaċi nuża l-verbi modali, *potere, dovere, volere* u espressjonijiet bħal *è necessario/ bisogna + infinito.'*
10. Kapaċi nuri l-użu sempliċi ta' pronomi tal-oġġett indirett bħal *vi voglio parlare di...vorrei spiegarvi...*

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Ħin Liberu

1. Kapaċi nitħaddet dwar logħba tal-kompjuter, ktieb jew film speċifiku u nistaqsi lill-oħrajn għall-opinjoni tagħhom.
   NITGĦALLEM NGĦIX MA' ĦADDIEĦOR
2. Kapaċi nikteb dwar x'nagħmel/x'għamilt fi tmiem il-ġimgħa jew wara l-ħin tal-iskola bl-użu ta' frażijiet bħal *Vado lezione di pianoforte due volte alla settimana; Ogni lunedì mi alleno nel mio sport preferito...; 'Nel weekend sono andato in campeggio con i miei amici...*
3. Kapaċi nitħaddet dwar logħba tal-kompjuter, ktieb jew film speċifiku u nistaqsi lill-oħrajn għall-opinjonijiet tagħhom dwar il-vjolenza u l-kunflitt li jidhru fihom, u niddiskuti kif dawn iħallu impatt fuq il-kwalità ta' ħajja tal-individwi involuti.
   IL-LINGWA ESPRESSIVA
4. Kapaċi naqra riċensjonijiet u artikli dwar logħba tal-kompjuter jew film.
   IL-QARI U L-FEHIM
5. Kapaċi niddiskuti ma' oħrajn kif tasal f'postijiet soċjali u x'beħsiebni nilbes, bl-użu tal-lingwa tan-negozjar, bħal *Come si va a...Che cosa ti metti/ metterai?*
   IT-TAGĦLIM SOĊJALI

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Ivvjaġġar u l-Vaganzi

1. Kapaċi niddiskuti l-vantaġġi u l-iżvantaġġi ta' destinazzjonijiet tal-vaganzi differenti, bl-użu ta' espressjonijiet tad-diskors, bħal *da una parte...d'altra parte, al contrario, in merito a...*
2. Kapaċi niddiskuti l-vantaġġi u l-iżvantaġġi ta' postijiet differenti ta' fejn wieħed jista' jgħix u jaħdem.
3. Kapaċi nitħaddet dwar ix-xogħol u l-ivvjaġġar bi frażijiet bħal *In Inghilterra ci sono molte opportunità di lavoro, ma le distanze sono più lunghe.*
4. Kapaċi, individwalment jew f'kollaborazzjoni ma' oħrajn, nirriċerka u nipproduċi preżentazzjoni qasira dwar ix-xogħol f'pajjiż ieħor bl-użu ta' lingwa relatata mal-kundizzjonijiet tax-xogħol, bħal *le ore di lavoro; le ferie; lo stipendio mensile.*
   IL-KOMUNIKAZZJONI
5. Kapaċi nifhem testi f'lingwa familjari dwar li tgħix u/jew taħdem barra minn pajjiżek.
6. Kapaċi nitħaddet dwar vaganza passata u nifhem meta l-oħrajn jitkellmu vaganzi passati li turi li kapaċi nidentifika meta nuża t-tempi tal-perfett u l-imperfett.
7. Kapaċi nitħaddet/nikteb dwar vaganza/destinazzjoni futura u nifhem lill-oħrajn meta jitħaddtu dwar vaganzi futuri filwaqt li nuri li kapaċi nuża t-temp futur.
8. Kapaċi niddiskuti l-vantaġġi u l-iżvantaġġi ta' tipi differenti ta' vjaġġar bl-użu ta' frażijiet bħal *In Italia si viaggia molto in auto; code, autostrada; prendiamo il traghetto per le isole Albergo a 5 stelle, pensione, camper...*
   NITGĦALLEM KIF
9. Kapaċi nikteb test qasir dwar vaganza riċenti.
10. Kapaċi nifhem testi, f'lingwa familjari, dwar vaganzi u vjaġġar.
11. Kapaċi nikteb test qasir dwar vaganza riċenti.
12. Kapaċi nirriċerka u nipproduċi, f'kollaborazzjoni ma' oħrajn, riklam/preżentazzjoni li tippromwovi destinazzjoni ta' vaganza, filwaqt li nagħmel referenza għall-ekoturiżmu u l-valur tal-wirt kulturali.
    INTERPERSONALI

L-Aspetti tas-Suġġett: Ħajja f'Saħħitha

1. Kapaċi nitħaddet dwar il-benefiċċji tal-isport u l-eżerċizzju fiżiku u anke stil tal-ħajja f'saħħtu bl-użu tal-vokabolarju u struttura tas-sentenza tajbin.
2. Kapaċi nifhem informazzjoni speċifika f'intervista fuq ir-radju dwar in-nutrizzjoni/stil ta' ħajja f'saħħitha.
   IL-QARI U L-FEHIM
3. Kapaċi naqra testi u nqassar l-informazzjoni dwar drawwiet tajbin għas-saħħa.
   IL-QARI U L-FEHIM
4. Kapaċi nikteb test sabiex ninforma lill-oħrajn dwar l-importanza li tkun f'saħħtek, u ngħid x'nagħmel jien sabiex nibqa' f'saħħti.
   NITGĦALLEM KIF
5. Kapaċi ngħid x'nagħmel sabiex inżomm f'saħħti u nifhem meta oħrajn jgħiduli x'jagħmlu huma biex jibqgħu f'saħħithom.
   NITGĦALLEM BIEX INSIR NAF
6. Kapaċi niddiskuti dieta tajba bl-użu ta' *penso/credo che…, sia sano/ malsano/ equilibrato/ buono/ cattivo per la salute*
   IT-TAGĦLIM KREATTIV
7. Kapaċi niddiskuti t-tipjip u prattiki ħżiena għas-saħħa oħrajn bl-użu ta' frażijiet bħal *è molto dannoso /pericoloso/ a per la salute; … ha degli effetti negativi sulla salute.*
   NITGĦALLEM INKUN JIEN

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Midja u t-Teknoloġija

1. Kapaċi niddiskuti tipi differenti ta' midja soċjali ma' oħrajn bl-użu tal-lingwa tal-midja soċjali, e.ż. *la mia pagina personale, commentare, messaggio, la connessione, la posta, chattare, il collegamento* eċċ. *è utile, indispensabile, è una mania* u nikkunsidra l-implikazzjonijiet soċjali u etiċi tat-teknoloġija diġitali u l-importanza li toqgħod attent meta tkun onlajn.
   NITGĦALLEM NGĦIX MA' ĦADDIEĦOR
2. Kapaċi nitħaddet dwar it-teknoloġija li nuża fil-ħajja ta' kuljum u nistaqsi lill-oħrajn dwar it-teknoloġija li jużaw, bl-użu ta' lingwa speċjalizzata xierqa bħal *tablet, portatile, computer, ipod.*
3. Kapaċi nitħaddet dwar siti tal-internet li nuża għad-divertiment u għax-xogħol tal-iskola u nistaqsi lill-oħrajn dwar siti li huma jsibu utli/divertenti, filwaqt li nesprimi opinjonijiet bħal *il mio sito preferito …; mi diverto a giocare/chattare…* u aġġettivi inklużi comico, divertente, educativo, informativo eċċ.
4. Kapaċi nikteb test sempliċi dwar it-teknoloġija u l-użi tagħha fil-ħajja ta' kuljum.
   PRATTIKA
5. Kapaċi naqra u nifhem testi dwar it-teknoloġija.
6. Kapaċi nipprepara preżentazzjoni dwar suġġett stipulat minn qabel u nirrispondi mistoqsijiet prevedibbli.
   IL-KOMUNIKAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: It-Triq għall-Italja

1. Kapaċi niddeskrivi xi postijiet ġeografiċi u postijiet storiċi importanti fl-Italja u norbothom ma' żjara li għamilt/nixtieq nagħmel fl-Italja.
2. Kapaċi nuri apprezzament għall-istil ta' ħajja u kultura Taljana u nista' nqabbilha u nikkuntrastaha mar-realtà Maltija.

LIVELL 10

L-Aspetti tas-Suġġett: Niltaqa' ma' Oħrajn

1. Kapaċi nirrispondi b'mod xieraq u preċiż f'varjetà ta' sitwazzjonijiet soċjali meta niltaqa' ma' oħrajn b'applikazzjoni ċara tal-indirizz bil-pulit, bħall-użu tajjeb ta' *Lei*, bit-tmiem tal-verb it-tajjeb.
   NITGĦALLEM INKUN JIEN
2. Kapaċi nintroduċi lill-oħrajn u ngħaddi isimhom, l-età u l-indirizz tagħhom lil oħrajn b'mod kunfidenti.
   IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
3. Kapaċi nuża vokabolarju u strutturi adegwati relatati ma' suġġetti varji filwaqt li nuri użu tajjeb tat-tempi tal-preżent u l-passat b'ċerta kunfidenza u b'mod mexxej.
   IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
4. Nuri li jien kunfidenti meta nitħaddet bit-Taljan u kapaċi nuża l-istruttura tas-sentenza t-tajba.
   IT-TAGĦLIM KONJITTIV

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Familja, l-Annimali Domestiċi, u l-Ħbieb

1. Kapaċi nikkollabora ma' oħrajn sabiex nirriċerka l-ħajja ta' kittieb/pittur/personaġġ storiku famuż Taljan filwaqt li nuri l-abilità li nifhem u napprezza l-arti, il-letteratura, il-kultura, u l-avvenimenti storiċi.
   IL-BIDLA SOĊJALI
2. Kapaċi naqra bijografija aktar kumplessa dwar persuna famuża Taljana u nqassar l-informazzjoni importanti f'test, filwaqt li nifhem u napprezza l-kulturi u l-istorja differenti madwar id-dinja.
   NITGĦALLEM NGĦIX MA' ĦADDIEĦOR
3. Kapaċi nisma' u nifhem meta oħrajn jagħtu dettalji personali aktar kumplessi dwarhom infushom jew xi ħadd ieħor.
   IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
4. Kapaċi nikteb artiklu jew esej dwar annimali fil-periklu li jiġu estinti.
   NITGĦALLEM KIF
5. Kapaċi noħloq fuljett, f'kollaborazzjoni ma' oħrajn, dwar il-ħtiġijiet u l-kura tal-annimali.
   IL-KOMUNIKAZZJONI
6. Kapaċi naqra testi kumplessi dwar inġustizzja fuq oħrajn jew moħqrija fuq l-annimali.
   NITGĦALLEM INKUN JIEN
7. Kapaċi nesprimi opinjonijiet, nuri qbil/nuqqas ta' qbil bl-użu ta' vokabolarju bħal *non è giusto, è crudele, è sbagliato, non è assolutamente accettabile, è una follia, è brutto.*
   NITGĦALLEM NGĦIX MA' ĦADDIEĦOR
8. Kapaċi niddiskuti x'nista' nagħmel sabiex ngħin lill-oħrajn bl-użu ta' espressjonijiet bħal *rispettare e difendere i diritti, manifestare, una campagna contro bullismo razzismo, essere un volontario, fare del volontariato.*
   IT-TAGĦLIM KONJITTIV
9. Kapaċi naqra testi aktar kumplessi li jiddeskrivu t-tipi differenti ta' familji fl-Italja.
   IL-QARI U L-FEHIM
10. Kapaċi nisma' l-opinjonijiet tal-oħrajn li juru ideat u perspettivi differenti dwar il-familja, u nagħti l-perspettiva tiegħi.
   IL-KOMUNIKAZZJONI GĦAD-DIVERSITÀ

L-Aspetti tas-Suġġett: Jien u l-Viċinanzi Tiegħi

1. Kapaċi nikteb artiklu fejn nagħti l-opinjoni tiegħi dwar kwistjonijiet ambjentali aktar kumplessi.
   NITGĦALLEM KIF
2. Kapaċi nuża vokabolarju u espressjonijiet relatati mal-ambjent f'kuntest e.ż. *l'energia nucleare/solare, la coltura biologica, la siccità, riciclabile, cambiamento climatico, gli alimenti geneticamente modificati.*
   NITGĦALLEM KIF
3. Kapaċi nifhem testi dwar kwistjonijiet ambjentali fil-pajjiż tiegħi u f'pajjiżi oħrajn.
   NITGĦALLEM NGĦIX MA' ĦADDIEĦOR
4. Kapaċi nispjega fid-dettall x'nagħmel sabiex nipproteġi l-ambjent u nistaqsi lill-oħrajn x'jagħmlu.
   NITGĦALLEM KIF

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Iskola

1. Kapaċi nikteb artikli bit-Taljan ma' oħrajn għal rivista tal-iskola.
   IL-KITBA
2. Kapaċi naqra artikli u aħbarijiet dettaljati dwar tipi differenti ta' skejjel.
   L-GĦARFIEN TIEGĦI NNIFSI

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Ikel u x-Xorb

1. Kapaċi nqabbel id-drawwiet tal-ikel tal-lum ma' dawk tal-passat b'mod speċjali b'referenza għall-ħela tal-ikel.
   NITGĦALLEM KIF
2. Kapaċi nipprepara menù bit-Taljan, filwaqt li nikkunsidra rekwiżiti ta' dieta speċjali, u nippreżentah lill-klassi.
   IT-TAGĦLIM KREATTIV
3. Kapaċi nikteb ilmenti dwar suġġetti relatati ma' servizzi tal-lukandi u ristoranti.
   IL-KITBA
4. Kapaċi naqra testi dwar stili ta' ħajja u drawwiet tal-ikel differenti tan-nies skont il-kuntest soċjokulturali u l-istatus soċjoekonomiku tagħhom.
   L-GĦARFIEN TIEGĦI NNIFSI

L-Aspetti tas-Suġġett: Ix-Xogħol

1. Kapaċi niddiskuti b'kunfidenza x-xogħol *part-time* ma' oħrajn.
   INTERPERSONALI
2. Kapaċi niddiskuti dwar il-*pocket money* u d-drawwiet ta' nfiq ma' oħrajn.
   INTERPERSONALI
3. Kapaċi nuża b'kunfidenza *pronomi diretti, indiretti e combinati,* e.ż. *lo/la/li/le* mal-preżent u l-passat.
4. Kapaċi nitħaddet dwar impjieg bi qligħ u l-problemi assoċjati mal-qgħad jew *precariato.*
   KONJITTIVA
5. Kapaċi ngħid b'kunfidenza liema suġġetti għandi bżonn nistudja għall-karriera tiegħi u nifhem l-importanza ta' tagħlim tul il-ħajja, filwaqt li nuri li qed niżviluppa perspettiva orjentata lejn il-futur. Kapaċi nuża vokabolarju bħal *in futuro, più tardi, dopo, un giorno, in seguito, studiare, fare un corso/ un corso di formazione…*
   PRATTIKA
6. Kapaċi nuża l-*condizionale* b'kunfidenza, e.ż. *vorrei essere, diventare, lavorerei per/come…*
7. Kapaċi nuża espressjonijiet bħal *è necessario + infinito, è necessario che…* ma' ċerti verbi fil-*congiuntivo*, bħal *è necessario che io vada (all'università/ all'estero), è necessario che io studi…*
8. Kapaċi nitħaddet dwar kwalitajiet u kwalifiki differenti li għandi bżonn sabiex insegwi l-karriera futura tiegħi u nikteb *curriculum vitae* qasir.
9. Kapaċi nifhem testi dwar kwistjonijiet relatati ma' tipi differenti ta' għażliet tal-karriera u l-qgħad.
   NITGĦALLEM INKUN JIEN
10. Kapaċi nuri sofistikazzjoni dejjem akbar fl-użu tal-lingwa, bħall-użu ta' sentenzi kumplessi, użu usa' ta' konnetturi u preċiżjoni akbar.

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Ħin Liberu

1. Kapaċi nikteb riċensjoni dettaljata dwar logħba tal-kompjuter, jew film, li fiha nanalizza l-informazzjoni u nesprimi l-opinjoni tiegħi.
   IT-TAGĦLIM KONJITTIV
2. Kapaċi naqra artikli kumplessi dwar metodi biex tiddeverti waqt il-ħin liberu u tibqa' sikur billi żżomm 'il bogħod mid-droga, ma tixrobx u ssuq eċċ.
   IL-QARI U L-FEHIM
3. Kapaċi niddiskuti u nagħti l-perspettiva tiegħi dwar firxa ta' interessi filwaqt li nuri rispett lejn perspettivi u opinjonijiet differenti.
   IL-BIDLA SOĊJALI
4. Kapaċi nagħmel laqgħa ma' persuna waħda jew aktar filwaqt li nuża lingwa kumplessa, e.ż. *Se andassimo..., Che ne pensi di..., A mio avviso/secondo me/c'è da dire, voglio dire...* eċċ.
5. Kapaċi niddeskrivi okkażjoni soċjali riċenti bl-użu perfett u imperfett, u konnetturi relatati maż-żmien, e.ż. *dopo, poi, di seguito, allora, in questo momento, durante il giorno/ nel pomeriggio/ alla sera and Come è stato? Cosa è successo? Com'è andata?*
6. Kapaċi nistaqsi u nipprovdi informazzjoni dwar il-preferenza ta' xi ħadd ieħor għal attività jew avveniment soċjali, bl-użu ta' *discorso indiretto* u l-forom tal-lingwa użati sabiex isir argument u/jew negozjar, bl-użu ta' konnetturi bħal *tuttavia, comunque, in nessun caso.*

L-Aspetti tas-Suġġett: L-Ivvjaġġar u l-Vaganzi

1. Kapaċi niddiskuti l-vantaġġi u l-iżvantaġġi ta' postijiet differenti biex tgħix u taħdem fihom bl-użu ta' konnetturi sofistikati u espressjonijiet kumplessi, bħal*devo ammettere/ devo dire/ accettare che…'*
   NITGĦALLEM BIEX INSIR NAF
2. Kapaċi nifhem testi aktar diffiċli dwar li tgħix u/jew taħdem barra mill-pajjiż u l-implikazzjonijiet li tagħżel li tgħix f'ambjent kulturali/lingwistiku differenti bl-użu ta' vokabolarju aktar avvanzat relatat max-xogħol bħal *lo stipendio medio, l'affitto, il costo della vita, le spese giornaliere.*
3. Kapaċi nitħaddet dwar vaganza passata u nifhem lill-oħrajn meta jitkellmu dwar vaganzi passati li turi li kapaċi nidentifika meta nuża t-tempi tal-perfett u l-imperfett.
4. Kapaċi niddiskuti l-vantaġġi u l-iżvantaġġi ta' tipi differenti ta' vjaġġar, nippreżenta l-ideat tiegħi b'mod ċar bl-użu ta' lingwa kumplessa relatata ma' opinjonijiet u emozzjonijiet personali.
   NITGĦALLEM KIF

L-Aspetti tas-Suġġett: Ħajja f'Saħħitha

1. Kapaċi ngħid jekk qed inħossni ħażin bl-użu ta' vokabolarju aktar kumpless u espressjonijiet bħal *mi gira la testa, mi manca il respiro...*
2. Kapaċi nistaqsi lill-oħrajn dwar kif qed iħossuhom fid-dettall bl-użu ta' espressjonijiet li jintużaw għal viżti għand it-tabib jew dentist u vokabolarju u espressjonijiet bħal *Che cos'hai? Dove ti fa male?, Credo che..., Da quanto tempo ti fa male?*
3. Kapaċi nagħmel appuntament ma' tabib jew dentist filwaqt li nkun involut f'diskussjoni dettaljata dwar il-kundizzjoni tiegħi.
4. Kapaċi niddiskuti dieta tajba bl-użu ta' frażijiet bħal *chi…/ che…/quale…; ho letto che... ho capito che...mi hanno detto che... apparentemente.*
   NITGĦALLEM INKUN JIEN
5. Kapaċi niddiskuti t-tipjip u prattiki ħżiena għas-saħħa oħrajn b'kunfidenza, bl-użu tan-negattivi u l-*condizionale*, bħal *non fumerei mai, non potrei mai fumare/ bere alcolici/ drogarmi. Gli effetti negativi sulla salute potrebbero essere…*
   NITGĦALLEM INKUN JIEN

6. Kapaċi nikteb artiklu jew rapport sabiex ninforma lill-oħrajn dwar l-importanza li tkun f'saħħtek u x'nagħmel jien sabiex inżomm f'saħħti bl-użu ta' sentenzi kumplessi u użu preċiż, u kreattiv tal-lingwa, filwaqt li nagħti u niġġustifika l-opinjonijiet u l-ideat tiegħi.
   NITGĦALLEM INKUN JIEN
7. Kapaċi naqra testi aktar avvanzati u nqassar informazzjoni dwar drawwiet tajbin għas-saħħa.

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-Midja u t-Teknoloġija

1. Kapaċi nagħraf *text speak* Taljan bħal *qlk, qlk1, tvb, cmq, C6, grz, xche* li juri li kapaċi nikkomunika bl-użu ta' tagħmir diġitali.
   L-UŻU TAL-MIDJA DIĠITALI
2. Kapaċi nikteb artiklu jew rapport għar-rivista tal-iskola bl-użu ta' ftit vokabolarju tekniku dwar kif tuża t-teknoloġija b'mod responsabbli. .
   IL-KITBA
3. Kapaċi nikteb b'kunfidenza u perżważjoni dwar it-teknoloġija u l-użu tagħha fil-ħajja ta' kuljum, bl-użu ta' strutturi tas-sentenza kumplessi, u r-reġistru u l-lingwa xierqa skont is-sitwazzjoni u l-udjenza.
   L-IPPJANAR U R-RIFLESSJONI
4. Kapaċi naqra u nifhem testi aktar diffiċli dwar it-teknoloġija u l-użu tagħha fil-ħajja ta' kuljum u l-midja soċjali.
5. Kapaċi nispjega u nagħti l-opinjoni personali tiegħi dwar il-midja soċjali, bl-użu tal-lingwa tal-argumentazzjoni/negozjar u t-tempi xierqa, kif ukoll espressjonijiet bħal *I mezzi di comunicazione sociali; quello che.../ciò che...; quello che è pericoloso nei mezzi di comunicazione sociali'...*; u konnetturi aktar sofistikati, bħal: *tuttavia, comunque, in nessun caso.*
   L-IMMANIĠĠJAR TAL-MIDJA TAL-INTERNET

L-Aspett tas-Suġġett: It-Triq għall-Italja

1. Kapaċi nikteb dwar l-Italja, l-istorja u l-kultura tagħha f'dettall, filwaqt li nuri għarfien tar-relevanza tal-kuntatti u rabtiet bejn l-Italja u Malta.

Il-Pedagoġija

A. IL-PEDAGOĠIJA U PRATTIKI GĦAT-TAGĦLIM

L-edukaturi għandhom iżommu ruħhom aġġornati mal-istrateġiji pedagoġiċi u l-kunċetti l-aktar riċenti sabiex ikunu jistgħu jifhmu aħjar u jirrispondu għall-bżonnijiet tal-istudenti. L-istrateġija Ewropea *Education and Training 2020* tpoġġi enfasi partikolari fuq ir-rwol tal-għalliema fil-ħajja tal-istudenti tagħhom. L-għalliema għandhom rwol kruċjali fil-gwida tal-istudenti sabiex jilħqu l-għanijiet tagħhom filwaqt li jifformulawlhom il-perċezzjonijiet tagħhom (European Commission, 2015).

Kull metodoloġija li l-edukaturi tat-Taljan jiddeċiedu li jadottaw għandha tassigura li l-istudenti jingħataw l-opportunità li jwessgħu l-esperjenza tagħhom tat-tagħlim u fl-aħħar mill-aħħar jgħixu l-lingwa Taljana ferm lil hinn mill-klassi.

Kif imsemmi fil-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali (NCF) (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2012), il-programmi tat-tagħlim u l-istandards tal-assessjar u l-eżamijiet għandhom ikunu bbażati fuq il-kisbiet mit-tagħlim tal-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali u mil-*Learning Outcomes Framework* eventwali.

Bl-użu tal-kisbiet mit-tagħlim li jiddeskrivu x'inhu mistenni, l-interessi tal-istudent u partijiet interessati oħra qed jiġu indirizzati permezz ta' metodu li jiffoka fuq l-istudent (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2012). Billi l-kisbiet mit-tagħlim huma frażijiet li jindikaw x'għandu jkun kiseb l-istudent bħala riżultat tal-proċess tat-tagħlim fuq perjodu ta' żmien, l-edukaturi li huma involuti fit-tagħlim tat-Taljan għandhom jistaqsu dawn il-mistoqsijiet:

- L-istudenti qed juru verament li huma profiċjenti fit-Taljan?
- L-istudenti qed jużaw it-Taljan f'varjetà ta' biċċiet ta' xogħol awtentiċi?

Il-metodoloġiji ta' tagħlim li jintużaw għandhom ikunu maħsuba, l-ewwel u qabel kollox, għad-diversità fit-tagħlim, l-interessi, il-ħiliet u l-limitazzjonijiet tal-istudent. Wieħed mill-fatturi ewlenin huwa li jinħoloq ambjent ta' tagħlim li jgħin lill-istudenti kollha, billi qabelxejn:

- jiġu identifikati l-interessi u l-istili ta' tagħlim tal-istudenti; u
- jiġi pprovdut sapport meta u fejn hu meħtieġ.

Ir-riċerka fil-psikoloġija konjittiva turi li fit-tagħlim ta' lingwi barranin, l-għarfien tal-proċeduri (il-modi differenti ta' kif titgħallem lingwa) huwa importanti daqs l-għarfien dikjarattiv (l-għarfien tal-prinċipji tal-lingwa fiha nnifisha). Huwa għalhekk li huwa rrakkomandat li l-edukaturi jiddedikaw ftit mill-ħin tagħhom biex jgħinu lill-istudenti jsiru aktar konxji tal-istrateġiji tat-tagħlim li se jgħinuhom ukoll isibu modi differenti kif jitgħallmu u biex isiru awtonomi.

L-Istrateġiji Nitgħallem biex Nitgħallem

Dawn li ġejjin huma eżempji tal-istrateġiji li jagħmlu parti mill-'proċess nitgħallem biex nitgħallem', wieħed mit-tmien kompetenzi li jissemmew fid-dokument *European Reference Framework Key Competencies for Lifelong Learning (European Commission, 2006)*:

- Diskussjonijiet pedagoġiċi bejn l-istudenti fejn, fuq bażi volontarja, l-istudenti jispjegaw kif għamlu biċċa xogħol u kif irnexxielhom jegħlbu d-diffikultajiet li ltaqgħu magħhom, li jwasslu għal skambju ta' strateġiji u teknikalitajiet f'ambjent ta' kooperazzjoni.
- L-istudenti jitgħallmu jużaw il-punteġġjatura, l-istampi, l-informazzjoni addizzjonali minbarra t-test, bħal spjegazzjoni tal-kliem diffiċli u l-identifikazzjoni ta' kliem importanti waqt biċċa xogħol ta' qari/taħriġ il-fehem.
- It-tagħlim u l-gwida fi stadji differenti tal-kitba ta' komponiment u l-għodod differenti u l-metodi li jistgħu jintużaw f'kull stadju.

Ħarsa ġenerali lejn is-suġġett

Qabelxejn, it-Taljan huwa mezz ta' komunikazzjoni u, għaldaqstant, l-istudenti jeħtieġu jiżviluppaw il-ħiliet tal-lingwa meħtieġa biex jikkomunikaw ma' ħaddieħor bit-Taljan. Il-ħiliet lingwistiċi tat-Taljan meħtieġa sabiex wieħed jikkomunika bit-Taljan għandhom jiġu żviluppati b'mod integrat, filwaqt li jirriflettu l-użu tagħhom f'sitwazzjonijiet mill-ħajja ta' kuljum. Sabiex jgħinu f'dan il-proċess, fejn hu possibbli, l-għalliema u l-istudenti għandhom jużaw il-lingwa Taljana waqt l-interazzjoni fil-klassi. Kemm jista' jkun, il-klassi għandha ssir il-post fejn jiġi mitkellem it-Taljan.

L-istudenti għandhom jiżviluppaw il-ħiliet tat-taħdit, tas-smigħ, tal-qari u tal-kitba sabiex ikunu jistgħu jifhmu u jikkomunikaw ma' ħaddieħor f'sitwazzjonijiet u kuntesti mill-ħajja reali. L-istudenti għandhom bżonn jifhmu l-istruttura tal-lingwa Taljana u jkunu kapaċi jirrelatawha mal-istruttura tal-lingwi tagħhom stess, biex b'hekk joħolqu lingwa ġdida.

L-edukaturi għandhom ifittxu li jużaw bl-aħjar mod riżorsi relevanti, ta' kwalità għolja u li joffru sfida, li jeżistu f'firxa wiesgħa ta' temi u, fejn hu possibbli, jippruvaw jintroduċu l-Cross Curricular Themes (CCTs) permezz ta' għażla bil-għaqal ta' riżorsi. L-istrateġiji tat-tagħlim għandhom jinkludu proporzjon għoli ta' opportunitajiet fejn l-istudenti jieħdu sehem attiv fit-tagħlim tagħhom, jikkollaboraw ma' oħrajn, kif ukoll opportunitajiet ta' tagħlim dirett.

L-ippjanar tal-lezzjonijiet għandu jinkludi l-użu tal-ICT li jagħmel sens sabiex jissaħħaħ it-tagħlim filwaqt li jqarreb id-dinja tat-Taljan u tal-pajjiżi li jitkellmu bit-Taljan lejn il-klassi. L-użu tal-ICT għandu jkun minsuġ mat-tagħlim u r-riflessjoni dwar xi tfisser li wieħed jiżviluppa kompetenzi marbuta mal-Litteriżmu Diġitali.

It-tagħlim tat-Taljan jgħin ukoll biex titqajjem kuxjenza dwar kulturi oħra filwaqt li jista' jgħin fl-introduzzjoni ta' perċezzjonijiet kulturali u twemmin differenti kif ukoll ta' prattiki komuni. Dan jippermetti lill-istudenti japprezzaw il-fehmiet ta' oħrajn filwaqt li jifhmu kif il-fehmiet tagħhom jaħdmu fi ħdan kuntest usa'. L-istudenti għandhom jitħeġġu jilqgħu bi ħġarhom l-identità kulturali tagħhom u jitgħallmu mill-kulturi u t-tradizzjonijiet ta' oħrajn. Is-CCTs jistgħu jservu ta' katalist għal fejn ikun hemm xebh u differenzi fis-soċjetajiet.

L-edukaturi għandhom jiggwidaw lill-istudenti biex jieħdu sehem attiv fil-proċess tat-tagħlim tal-lingwa u għaldaqstant il-pedagoġija għandha tkun miftuħa għal forom ta' tagħlim li fihom l-istudenti jikkollaboraw u jitgħallmu b'mod interattiv flimkien u minn xulxin. Meta lingwa tkun qed tiġi mgħallma u mitgħallma, din għandha tinkludi attivitajiet li l-istudenti jieħdu gost jagħmlu u li jinteressawhom biex jgħinuhom jitgħallmu l-lingwa skont l-istil ta' tagħlim favorit tagħhom u biex ikunu konxji ta' modi differenti kif wieħed jista' jitgħallem. L-użu tal-IT u ta' xogħol fuq proġetti huma mħeġġa u għandhom jiġu inklużi fl-approċċ tal-għalliema u tal-istudenti. L-użu ta' attivitajiet individwali, f'pari u fi gruppi jgħin lill-istudenti jsiru aktar konxji tal-lingwa permezz ta' attivitajiet individwali u interattivi. Dan it-tip ta' tagħlim juża forom varji ta' biċċiet ta' xogħol li permezz tagħhom l-istudenti jkunu jistgħu jesploraw diversi aspetti tal-lingwa permezz ta' riżorsi u materjali differenti. Il-fatt li l-istudenti jkunu esposti għal-lingwa awtentika permezz tal-vidjows u tat-teknoloġija tal-informazzjoni jiżgura li l-esperjenza tat-tagħlim tkun waħda rikka.

L-esperjenzi ta' tagħlim formali u informali jikkontribwixxu għall-ksib tat-tagħlim u jtejbu t-tagħlim fil-klassi u barra minnha bl-użu ta' testi (smigħ u qari), espożizzjoni għal kelliema ta' dik il-lingwa u materjal awtentiku fost oħrajn. It-tagħlim ma nħarsux lejh biss bħala riżultat tal-attivitajiet fil-klassi.

Għalhekk l-istudenti huma mħeġġa jikkontribwixxu għat-tagħlim fil-klassi permezz ta' attivitajiet ta' tagħlim informali u li jsiru 'l barra mill-ħin tal-lezzjoni.

L-użu tal-SLOs tat-Taljan

L-għażla bil-għaqal ta' testi partikolari tista' tgħin biex jinġabru flimkien għadd ta' SLOs differenti minn għadd ta' aspetti tas-suġġetti differenti fit-Taljan. Pereżempju l-kitba ta' invit permezz ta' *email* tista' tinkludi:

- it-tislim
- l-użu tal-ġranet tal-ġimgħa
- l-użu tal-vokabularju marbut mad-dar.

Dawn jistgħu jgħinu biex it-tagħlim jibqa' aċċessibbli għall-istudenti b'abbiltajiet varji filwaqt li joffru sfida f'dak li għandu x'jaqsam mal-vokabularju li jinstab fit-test u fil-vokabularju użat fl-interpretazzjoni jew id-diskussjoni tat-test.

Permezz tal-użu ta' lingwaġġ sempliċi f'*email*, l-edukaturi jkunu jistgħu jiġbru flimkien kemm vokabularju kif ukoll il-ħiliet tal-kitba u l-qari skont l-Aspetti tas-Suġġett tat-Tislim, il-Kalendarju, id-Dar u ż-Żona tad-Dar. Dan joffri wkoll ċans tajjeb biex jiġi ssudat l-użu tat-temp tal-Preżent u tal-Imperattiv.

Meta l-istudenti jiġu ppreżentati b'testi differenti bħal *emails* jew SMS biex jaħdmu bihom, dan jgħin biex jitgħallmu jaħdmu fi grupp, jew bħala sfida fi grupp b'abbiltajiet imħalltin jew bħala eżerċizzju aktar immirat li jqabbel flimkien in-natura tal-isfida li jippreżenta t-test mal-istadju tat-tagħlim u l-ħiliet tal-istudenti.

L-għażla bil-għaqal tat-testi tippermetti wkoll lill-għalliema jużaw l-eżerċizzji tat-tagħlim b'tali mod li jħeġġu aktar tagħlim, diskussjoni u riflessjoni fuq CCTs partikolari.

Il-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett (SLOs) inkitbu b'tali mod li l-edukaturi jużaw approċċi li jaddottaw it-tagħlim li jinvolvi, li juri ħila u jinvolvi lill-istudenti b'mod attiv f'numru ta' kuntesti sabiex iħeġġu filwaqt li jippermettu tagħlim li jiffoka fuq l-istudenti u l-istrateġiji tat-tagħlim. F'kull stadju, dawk li jippjanaw il-kurrikulu għandhom jikkonsidraw fuq bażi regolari l-opportunitajiet li jiġu ppreżentati permezz tal-SLOs sabiex jiżviluppaw tagħlim attiv matul il-livelli fil-Qafas tal-Kisbiet tat-Tagħlim. L-ippjanar għandu jieħu ħsieb, filwaqt li jħeġġeġ il-parteċipazzjoni tal-istudenti, li dan jista' u għandu jkun ta' influwenza filwaqt li jikkontribwixxi fil-proċess.

Sabiex jissaħħaħ l-ippjanar tal-kurrikulu, filwaqt li jkun assigurat li l-istudenti kollha jkollhom aċċess b'mod attiv u jinvolvu ruħhom fl-ambjent tat-tagħlim, hemm bżonn ta' approċċ koerenti fl-ippjanar tat-tagħlim, fit-tagħlim u l-assessjar, u fil-qsim ta' informazzjoni fuq il-progress u l-kisbiet milħuqa. Meta jiġi addottat dan it-tip ta' ppjanar tal-kurrikulu huwa importanti li ma narawx l-SLOs bħala fatturi li jillimitaw il-potenzjal tat-tagħlim tal-istudenti u li ma jippermettux li jkun hemm devjazzjoni tat-tagħlim lil hinn minn dak imsemmi fl-SLOs. Din l-idea tinjora l-iskop u l-flessibiltà li jipprovdi l-approċċ tal-kisbiet mit-tagħlim. Kif, fejn u meta jiġu mgħallma dawn il-kisbiet huma fid-diskrezzjoni tal-edukatur. L-SLOs qegħdin hemm sabiex jiċċaraw il-proċess ta' assessjar billi jelenkaw b'mod sempliċi l-aspettattivi tat-tagħlim. B'dan il-mod, l-assessjar huwa marbut li juri li dawn l-aspettattivi ntlaħqu.

Ladarba jiġu ssettjati l-aspettattivi tat-tagħlim, l-edukaturi jistgħu jibdew jintroduċu l-flessibiltà fid-disinn tal-kurrikulu u fil-metodu ta' tagħlim li s'issa kien diffiċli li jsir. L-approċċ tar-riżultati tat-tagħlim jippermetti lill-edukaturi jduru lejn tagħlim li jiffoka fuq l-istudenti u l-istrateġiji tat-tagħlim. Dan ifisser li jsiru jafu l-ħafna modi li bihom l-istudenti huma differenti minn xulxin, liema mill-ħafna metodi jagħmlu sens fit-tagħlim attwali, u kif għandhom jaffrontaw din il-varjanza b'tali mod li joffru sapport lill-istudenti fuq bażi individwali filwaqt li jgħinuhom jipprogredixxu. Taqsima Ċ: *It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell* toffri gwida fuq kif dan jista' jsir.

It-tagħlim tat-Taljan fil-qosor

1. It-tagħlim tat-Taljan għandu jinkludi l-erba' ħiliet tal-lingwa – is-smigħ, it-taħdit, il-qari u l-kitba.
2. Fil-klassi, il-ħin għandu jinqasam indaqs bejn dawn l-erba' ħiliet.
3. Għandu jiġi nnutat li Livell 6 tal-LOF tat-Taljan huwa ekwivalenti għal Livell 1 tal-MQF.
4. Il-kisbiet mit-tagħlim huma biss indikattivi u mhux preskrittivi. Dan jagħti lok għal aktar flessibbiltà skont il-livell u l-abbiltajiet tal-istudenti. Għalhekk jiġi mħeġġeġ li jiġi adottat approċċ iċċentrat fuq l-istudent skont id-dokumnt tal-NCF.
5. Prinċipji oħra bħalma huma l-inklużjoni u d-diversità jridu jkunu parti integrali mill-programm.
6. L-istudenti ser jakkwistaw u jiżviluppaw kompetenza komunikattiva li permezz tagħha jkunu jistgħu jinteraġixxu b'mod effettiv u li tfisser xi ħaġa f'kuntesti soċjali diversi. Huma ser jiżviluppaw ukoll il-ħiliet, il-lingwa u l-attitudnijiet meħtieġa biex ikomplu jistudjaw il-lingwa, għax-xogħol u l-pjaċir.
7. Il-lingwa li tintuża għat-tagħlim hija t-Taljan. L-istudenti huma mħeġġa biex, fejn jista' jkun, jużaw il-*cognates.* Il-*code-switching* (fejn l-istudenti jaqilbu minn lingwa għall-oħra) għandu jintuża regolarment speċjalment fil-fażijiet inizjali biex jittaffew id-diffikultajiet li l-istudenti jistgħu jiltaqgħu magħhom fit-tagħlim tal-vokabularju u biex jagħrfu s-similaritajiet u/jew id-differenzi fost il-Malti, it-Taljan u lingwi oħra.
8. L-użu ta' għodod adegwati bħat-teknoloġija u testi awtentiċi huwa neċessarju għat-tagħlim tal-lingwa. It-testi għal finijiet ta' smigħ u qari għandhom jingħataw il-marki skont l-abbiltajiet tal-istudenti.
9. Il-ħidma fi gruppi għandha titħeġġeġ bejn klassijiet differenti fl-istess skola, bejn skejjel fi ħdan l-istess kulleġġ u bejn il-kulleġġi. Huwa rrakkomandat li l-iskejjel tal-knisja, dawk indipendenti u tal-gvern jikkollaboraw flimkien meta jkun possibbli.

B. L-*EMBEDDING* FIT-TAGĦLIM TAT-TEMI KROSSKURRIKULARI

Fl-Ewropa kien hemm bidla minn approċċ li jittratta b'mod esklussiv is-suġġett għal approċċ li jiffoka fuq temi krosskurrikulari, tematiku, interdixxiplinarju u kollaborattiv, li jirrifletti s-sitwazzjonijiet reali tal-ħajja ta' kuljum filwaqt li jħeġġeġ it-trasferiment tal-ħiliet minn settur tat-tagħlim għal ieħor. Permezz tal-approċċ krosskurrikulari, ħafna mis-setturi tal-kurrikulu ngħataw profil ogħla filwaqt li ssaħħu numru ta' kompetenzi trasversali (European Commission, 2012). Is-CCTs jgħaqqdu flimkien is-suġġetti billi jidentifikaw l-għanijiet tat-tagħlim komuni li huma riflessi wkoll fit-twemmin tal-iskola (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2012: 31, 39).

It-Temi Krosskurrikulari (CCTs) ġew introdotti fl-LOF sabiex jassiguraw li l-istudenti kollha, huma u jipprogredixxu matul il-livelli, jiġu f'kuntatt kontinwu mat-tipi ta' għarfien, ħiliet u fehim li huma meħtieġa sabiex huma jkunu jistgħu jipparteċipaw b'mod attiv, filwaqt li jirnexxu u jikkontribwixxu fis-soċjetà Maltija.

L-*embedding* tas-CCTs fil-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett joffri aċċess għal identità ġdida tat-tagħlim li jmur lil hinn mis-suġġett, u l-istudenti ser jagħtu valur lit-tagħlim tas-CCT meta jaraw li dawn huma parti integrali mill-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim u li huma vitali sabiex jgħinuhom biex isiru studenti olistiċi.

Kull CCT qed jiġi ppreżentat bħala sett ta' riżultati addizzjonali tat-tagħlim liż-żgħażagħ sabiex huma jiffaċċjaw u jiżviluppaw għarfien u fehim tagħhom meta qed jipprogredixxu matul il-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim.

It-Temi Krosskurrikulari huma:

il-Litteriżmu Diġitali

l-Edukazzjoni għad-Diversità

l-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni

l-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

it-Tagħlim biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv

il-Litteriżmu

It-Temi Krosskurrikuluari jinsabu fl-Appendiċi onlajn fuq
http://www.schoolslearningoutcomes.edu.mt/en/category/cross-curricular-themes

Is-CCTs għandhom jiġu infilsati matul il-vjaġġ ta' tagħlim u l-esperjenzi tal-istudenti, fejn il-punt ewlieni għandu jkun li l-għarfien u l-fehim tas-CCT jiġi mgħallem, ikkonsolidat u kkuntestwalizzat. Il-kuntest huwa importanti bil-għan li jżid it-tifsira u l-iskop biex jiġi msaħħaħ l-użu tas-CCT. Ma hemm l-ebda mod effettiv biex jiġi organizzat u nfilsat it-tagħlim tas-CCTs. Madankollu, meta CCT tingħaqad b'mod dirett ma' biċċa xogħol partikolari fi ħdan l-SLO imbagħad ikun assigurat li jkun hemm opportunità għall-użu tas-CCT f'dik il-biċċa xogħol partikolari, huwa mod effettiv ħafna kif tiġi infilsata CCT.

L-*embedding* ma jinkludix biss l-għaqda ta' kurrikula differenti. L-ippjanar ta' fejn ser jiddaħħal il-kontenut tas-CCT biex jagħmel parti mill-SLOs jew mill-Aspett tas-Suġġett huwa biss il-bidu. L-edukaturi għandhom jistabbilixxu kif il-kontenut tas-CCT jżid il-valur tal-SLOs li qed jiġu mgħallma u kif tista' tinkiseb xi ħaġa akbar minn sempliċement għaqda flimkien tal-partijiet differenti. Fuq kollox, it-tagħlim tas-CCT ser iżid il-valur fit-trasferiment tal-għarfien, tal-ħiliet u tal-fehim billi jippreżenta sitwazzjonijiet fattwali li jagħmlu sens għall-istudenti.

L-*Embedding* bħala proċess

Hemm tliet modi ewlenin sabiex jiġu mgħallma l-għarfien, il-ħiliet u l-fehim li hemm indirizzati fis- CCTs tul il-proċess tat-tagħlim. Dawn huma:

- permezz ta' metodi ta' tagħlim u t-tagħlim innifsu marbut mal-SLOs;
- billi jiġu magħżula metodi u strateġiji partikolari tat-tagħlim minn oħrajn biex jiġu mgħallma l-SLOs;
- billi jsiru attivitajiet krosskurrikulari mibnija b'mod speċifiku jew attivitajiet li jinvolvu lill-iskola kollha.

Dan il-proċess jimplika bidla importanti fil-mod kif l-għalliema jħarsu lejn it-tagħlim tal-kontenut tas-suġġett fil-klassi. L-integrazzjoni tar-riżultati tat-tagħlim krosskurrikulari fit-tagħlim ta' suġġetti differenti teħtieġ li l-għalliema jmorru lil hinn mill-iskemi tradizzjonali u jaħdmu f'kollaborazzjoni flimkien sabiex jiżviluppaw l-approċċ tagħhom għas-CCTs filwaqt li jkun hemm skambju ta' informazzjoni fuq l-iżvilupp tat-tagħlim ta' studenti speċifiċi b'rabta mas-CCTs (European Commission, 2012:25).

It-tagħlim tas-CCTs permezz tal-SLOs

L-ewwel approċċ għat-tagħlim tal-kontenut tas-CCT huwa permezz tal-integrazzjoni tat-tagħlim tas-CCT ma' dak tal-SLOs partikolari. Il-qafas jipprovdi gwida fuq l-aħjar opportunitajiet biex isir dan. Fejn SLO partikolari tippreżenta opportunità tajba li tindirizza tagħlim marbut mat-Tema Krosskurrikulari tidher l-istampa tas-CCT wara l-SLO. Din turi li l-SLO:

- qed toffri opportunità sabiex wieħed jibda jħares lejn l-iżvilupp tat-tagħlim u l-ħiliet marbuta ma' aspett partikolari tas-CCT;
- tista' tiġi msaħħa billi jiġi introdott aspett partikolari ta' wieħed mis-CCTs.

Bħala gwida għall-edukaturi, fejn il-kisbiet speċifiċi mit-tagħlim tas-CCT li l-aktar huma relevanti, l-istampa tas-CCT li jkun hemm flimkien mal-SLO partikolari tinkludi wkoll titlu sabiex jiġi identifikat liema hu l-aspett partikolari tas-CCT li 'joqgħod l-aktar', i.e. il-parti tal-kontenut tas-CCT li hija l-aktar marbuta mal-għarfien, il-fehim u/jew il-ħiliet indirizzati fl-SLO partikolari.

Għalkemm qed tiġi identifikata CCT waħda, dan ma jfissirx li CCTs oħra ma jkunux relevanti. L-identifikazzjoni ta' tema partikolari sempliċement tissuġġerixxi li l-edukaturi jistgħu jsibu dik il-parti identifikata bħala l-aktar relevanti, l-aktar xierqa jew l-aktar faċli li tiġi integrata f'dak il-punt partikolari, filwaqt li tippermetti lill-edukaturi jgħallmu s-suġġett u s-CCT b'mod integrat.

Eżempji ta' dan it-tip ta' *embedding* fit-Taljan jinkludu:

- Kapaċi nifhem testi qosra, l-aktar b'lingwa familjari dwar dak li jħobbu u jobogħdu persuni oħrajn, filwaqt li nuri rispett għal ideat u perspettivi differenti fis-soċjetà.
  L-GĦARFIEN TIEGĦI NNIFSI
  Meħuda minn Livell 7, L-Aspett tas-Suġġett: Il-Familja, l-Annimali Domestiċi, u l-Ħbieb

- Kapaċi nifhem testi dwar it-temp u l-festi fil-kuntest tagħhom u kapaċi nuża u nifhem vokabolarju relatat, eż. *La festa del santo patrono / villaggio, festeggiare, celebrare, camminare, guardare i fuochi d'artificio / la processione, partecipare alla festa.*
  NITGĦALLEM NGĦIX MA' *ĦADDIEĦOR*
  Meħuda minn Livell 8, L-Aspett tas-Suġġett: Il-Kalendarju

- Kapaċi nuża vokabolarju u strutturi adegwati relatati ma' suġġetti varji filwaqt li nuri użu tajjeb tat-tempi tal-preżent u l-passat b'ċerta kunfidenza u b'mod mexxej.
  IS-SMIGĦ U T-TAĦDIT
  Meħuda minn Livell 10, L-Aspett tas-Suġġett: Niltaqa' ma' Oħrajn

Eżempju: Insibu opportunitajiet biex jiġu indirizzati s-CCTs fit-tagħlim tal-SLOs tat-Taljan

- **Kapaċi nirriċerka l-ħajja ta' xi persuna/i famuża/i fl-istorja/midja/sport eċċ. u noħloq preżentazzjoni qasira dwarha/hom.**
  IL-KOMUNIKAZZJONI

Meħuda minn Livell 8, L-Aspett tas-Suġġett: Niltaqa' ma' Oħrajn

Personaġġ li jkun ġie riċerkat u ppreżentat tajjeb bl-użu ta' teknoloġija diġitali u pakkett ta' softwer tal-preżentazzjonijiet għandu jgħin lill-istudenti juru li kisbu firxa ta' kisbiet assoċjati mal-Komunikazzjoni bħala parti mis-CCT tal-Litteriżmu Diġitali. Jew fil-klassi tat-Taljan jew b'mod ikkoordinat usa' mifrux mal-kurrikulu kollu, l-istudenti għandhom jingħataw l-opportunità jitgħallmu, jiżviluppaw u jħarrġu l-ħiliet assoċjati mat-tagħlim marbut mal-kisbiet tas-CCTs. Billi jiżviluppaw dawn il-kompetenzi tal-Litteriżmu Diġitali, l-istudenti ser ikunu kapaċi jużawhom f'kull SLO adegwat, filwaqt li l-proċess ta' tagħlim ikun aktar rikk u jtejbu l-prestazzjoni tagħhom billi juru li jkunu kisbu l-għanijiet.

Kisbiet ta' CCTs li huma partikolarment rilevanti għal dan l-SLO partikolari jinkludu:

- Kapaċi nikkomunika permezz ta' varjetà ta' mezzi u applikazzjonijiet diġitali.
- Kapaċi nadatta l-modi u l-istrateġiji ta' komunikazzjoni skont in-nies li nkun qed nikkomunika magħhom.
- Kapaċi nuża għodod diġitali differenti biex naqsam għarfien, kontenut u riżorsi.
- Kapaċi ngħin nies oħrajn jaqsmu għarfien, kontenut u riżorsi.
- Naf kif nikkwota x-xogħol ta' nies oħrajn u kif nintegra informazzjoni ġdida fi struttura ta' għarfien li jeżisti diġà.

L-indirizz tas-CCTs permezz tal-użu ta' metodi u strateġiji partikolari tat-tagħlim

Is-CCTs jistgħu jintużaw biex jinħolqu politiki u strateġiji fl-iskejjel, pereżempju billi t-tagħlim jiġi strutturat apposta biex jiġi massimizzat l-użu tat-teknoloġiji diġitali. Is-CCTs li ġejjin jistgħu jkunu partikolarment adegwati biex jgħinu fl-għażliet pedagoġiċi u tal-istili tat-tagħlim bil-għan li titkabbar kemm jista' jkun il-flessibbiltà introdotta mil-LOF:

Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv

il-Litteriżmu Diġitali

l-Edukazzjoni għad-Diversità

L-edukaturi għandhom mnejn isibu li s-CCTs li ġejjin għandhom rwol x'jaqdu fl-għażla ta' suġġetti li jixprunaw l-interess u d-dibattitu:

l-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

l-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni.

Huwa evidenti li xi wħud mis-CCTs jintegraw ruħhom b'mod naturali għal stili partikolari ta' tagħlim. Taqsima Ċ *It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell* toffri gwida fuq kif CCTs partikolari jistgħu jgħinu lill-istudenti jirnexxu f'ambjenti ta' tagħlim partikolari. L-għażla b'mod deliberat ta' strateġiji partikolari tat-tagħlim li jinvolvu tagħlim attiv u/jew sperimentali u approċċi għat-tagħlim ta' kif jistgħu jissolvew il-problemi, fejn jeħtieġ li jkun hemm livell ta' awtonomija tal-istudenti kif ukoll xogħol fi gruppi, ser jgħinu sabiex it-tagħlim ikun wieħed li jwassal għall-introduzzjoni tas-CCTs tal-Litteriżmu Diġitali u Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv.

Pereżempju, is-CCT Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv tinkludi kategorija ta' kisbiet mit-tagħlim fuq it-Tagħlim Personali u, billi jiġi indirizzat it-tagħlim marbut ma' din il-kategorija tas-CCT, l-istudenti ser jiżviluppaw il-ħiliet tat-tagħlim meħtieġa sabiex f'biċċa xogħol partikolari jkunu awtonomi filwaqt li jimmaniġġjaw lilhom infushom. Simili ta' din, il-kategorija tat-Tagħlim Soċjali fi ħdan l-istess CCT tista' tgħin lill-istudenti jiżviluppaw qafas ta' ħiliet, attitudnijiet u mġiba li jgħinhom jieħdu kemm jistgħu mix-xogħol fi grupp jew f'tim u minn strateġiji oħra ta' tagħlim soċjali.

Is-CCT tat-Tagħlim Diġitali ser tgħin lill-istudenti jiżviluppaw il-kompetenzi marbuta mal-immaniġġjar tat-tagħlim, is-sors minn fejn tinġabar l-informazzjoni, il-manipulazzjoni tal-informazzjoni, il-komunikazzjoni u l-preżentazzjoni tal-informazzjoni. Meta jkun hemm dawn it-tipi ta' ħiliet tat-tagħlim infilsati fit-tagħlim qabel ma jibdew jintużaw ta' spiss ser jgħinu lill-istudenti jaffrontaw il-biċċiet tax-xogħol b'aktar kunfidenza kemm fil-proċessi tat-tagħlim fuq l-SLOs kif ukoll fil-kisbiet infushom.

L-indirizz tas-CCTs f'attivitajiet krosskurrikulari jew f'attivitajiet li jinvolvu lill-iskola kollha

Is-CCTs kollha jistgħu jintużaw bħala strateġiji għall-iskola kollha sabiex jinħoloq ambjent ta' tagħlim ta' kwalità għolja li jagħti valur lill-istudenti kollha filwaqt li jissettja għanijiet għoljin għal kulħadd. L-iskejjel jistgħu jaraw il-benefiċċju meta jkollhom *policies* li jinkludu lill-iskola kollha fuq il-progress fil-:

- Litteriżmu
- Litteriżmu Diġitali
- Edukazzjoni għad-Diversità
- Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

Dawn it-tipi ta' CCTs jistgħu jintużaw sabiex ikun hemm *policies* infurmati għall-iskola kollha kif ukoll iżidu l-valur tat-tagħlim fi ħdan il-klassi. Madankollu, CCTs oħra jistgħu jintużaw sabiex jiffurmaw il-bażi tal-attivitajiet għal sena sħiħa ta' grupp partikolari jew, aktar minn hekk, inizjattivi li jinvolvu lill-istudenti kollha fl-iskola fuq suġġetti ambjentali. Pereżempju:

- Is-CCT tal-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli tista' tintuża biex tifforma l-bażi għal attivitajiet ekstrakurrikulari għall-iskola kollha marbuta mat-tip ta' inizjattivi bħal Eko-Skola jew inizjattivi fuq l-użu minimu tal-enerġija. Attivitajiet ta' ġbir ta' fondi jistgħu jgħinu attivitajiet tal-iskola ta' sorsi ta' enerġija li jistgħu jerġgħu jintużaw permezz tat-tagħlim f'din is-CCT flimkien ma' dak tas-CCT marbuta mal-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni.
- Is-CCT tal-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni tista' tintuża biex issaħħaħ it-tagħlim u l-esperjenzi marbuta ma' attivitajiet li jvarjaw minn *tuck shop* immexxi mill-istudenti għal avveniment skolastiku jew inizjattivi li jinvolvu lill-iskola kollha fuq id-dinja tax-xogħol.

Ċ. IT-TAGĦLIM TA' STUDENTI DIFFERENTI F'KULL LIVELL

Waħda mill-benefiċċji li taħdem b'Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim (u fl-istess ħin waħda mill-isfidi) hija l-abbiltà li tippermetti lill-istudenti jipprogredixxu bil-pass tagħhom u li tkun kapaċi taddatta l-metodoloġija tat-tagħlim u l-kurrikulu sabiex jissodisfaw il-bżonnijiet tagħhom. L-SLOs juru b'mod ċar fejn huwa t-'tmiem' tat-tagħlim f'kull livell għal kull student iżda l-edukaturi għandhom jirrikonoxxu filwaqt li jippjanaw għal dawk l-istudenti li ser jilħqu dan il-punt qabel l-oħrajn kif ukoll għal dawk li forsi jkollhom bżonn aktar żmien u aktar għajnuna sabiex jilħqu l-livell mixtieq.

L-Aspetti tas-Suġġett mhumiex riġidi u lanqas restrittivi u ma hemmx bżonn li jiġu mgħallma f'xi sekwenza partikolari jew bħala kontenut meħud f'iżolament. L-aspetti tas-suġġett jistgħu jidħlu fuq xulxin u jitħalltu fi programmi tat-tagħlim akbar (jew iżgħar). L-edukaturi jistgħu jippreferu li jaffrontaw il-kuntesti tat-tagħlim f'ordni differenti skont is-sitwazzjoni, jew li jgħallmu aspetti tat-tagħlim permezz ta' topiks tal-għażla tagħhom.

Id-diversità tal-istudenti
L-NCF iħaddan id-diversità u jitlob li din tiġi mħeġġa f'ambjent inklussiv.

L-NCF jindirizza l-bżonnijiet ta':

- studenti tajbin ħafna u b'talent li għalihom il-proċess tat-tagħlim jeħtieġ li joffri sfida sabiex huma jieħdu sehem u jkunu motivati li jiżviluppaw it-talenti tagħhom;
- studenti bi bżonnijiet edukattivi speċjali li għalihom il-kurrikulu għandu jkun miktub b'tali mod li jippermetti lill-għalliema japprezzaw kif l-istudenti kollha jistgħu jaċċessaw l-istess kurrikulu f'kull settur tat-tagħlim u jippermetti assessjar ta' firxa ta' ħiliet;
- studenti b'diżabiltajiet severi li għalihom il-kurrikulu għandu joffri edukazzjoni mibnija fuq firxa ta' ħiliet imfissra f'termini ta' fażijiet ta' żvilupp;
- studenti minn ambjenti soċjali żvantaġġati li għalihom l-iskola, flimkien mal-imsieħba lokali u istituzzjonali l-aktar importanti fis-soċjetà, għandhom jgħallmu aktar ħiliet filwaqt li joffru sapport lill-familji tagħhom u l-komunità lokali sabiex jipprovdu ambjent edukattiv b'saħħtu u stabbli;
- studenti minn ambjenti soċjali, kulturali u lingwistiċi differenti, inkluż it-tfal ta' refuġjati u persuni li qed ifittxu l-ażil, li għalihom il-kurrikulu jinkludi aċċess għal programm edukattiv li hu infilsat f'ambjent li joffri sapport emozzjonali u psikoloġiku li jirrispetta ċ-ċirkostanzi tal-individwi.

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulħadd, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:41)

L-eżempji tal-lingwa pprovduti fl-SLOs mhumiex restrittivi u l-edukaturi ser ikunu jistgħu jżidu vokabularju aktar tqil biex l-istudenti jkunu jistgħu jilqgħu sfida addizzjonali. Għandu mnejn l-edukaturi jkunu jixtiequ jżidu aktar vokabularju jew għażla ta' verbi fuq dawk issuġġeriti u li jkunu jmorru tajjeb ma' kull tibdil li jixtiequ jagħmlu fit-twassil eż. lingwaġġ speċjalizzat li jaqbel ma' kuntest jew suġġett partikolari li jkun qed jintuża. Fejn SLO jagħmel referenza għal testi, il-kelma 'testi' tirreferi kemm għal testi miktuba kif ukoll dawk orali/tal-awdjo. Dan japplika għal-livelli u l-aspetti tas-suġġett kollha. L-eżempji pprovduti huma l-livelli lingwistiċi minimi ssuġġeriti meħtieġa biex wieħed imur tajjeb f'dak il-livell, filwaqt li għandu jiġi aċċettat il-fatt li studenti li jilħqu livelli aktar baxxi ta' profiċjenza f'dak il-livell xorta jistgħu jitqiesu kapaċi jiksbu kompetenza biex jikkomunikaw.

Il-klassijiet kollha, anke fejn qed jiġi mħaddem is-*setting*, ser ikunu magħmula minn firxa ta' abbiltajiet. Dan għaliex l-istudenti jkollhom ħiliet u diffikultajiet differenti u jiżviluppaw b'rati differenti. Sabiex tiġi definita klassi 'b'abbiltajiet differenti' sempliċement bħala grupp ta' studenti b'firxa ta' abiltajiet hija superfiċjali wisq. Xi ngħidu għall-firxa ta' stili u preferenzi tat-tagħlim, livelli ta' interessi u l-ambjenti tad-dar, li kollha kemm huma jħallu impatt fuq l-esperjenza tat-tagħlim? L-istudenti kollha juru ħiliet differenti fi żminijiet differenti skont is-suġġett studjat u l-istil tat-tagħlim li jkun qed jintuża. Meta jkunu barra miż-żona ta' tagħlim l-aktar komda għalihom ser imorru anqas tajjeb. Mhix reali li tistenna minn grupp ta' studenti, hi x'inhi l-abiltà tagħhom, li jipprogredixxu matul il-biċċiet tax-xogħol bl-istess pass. Żewġ terzi tal-istudenti fil-klassi ser ikunu qed jaħdmu barra l-istil tat-tagħlim li jippreferu sakemm il-biċċa tax-xogħol ma tkunx varjata.

Wieħed mill-aktar modi effettivi li jassigura li l-istudenti differenti jintlaħqu f'kull livell matul l-LOF huwa li tgħallem lill-istudenti jaħsbu għalihom infushom. Ftit mis-CCTs jipprovdu l-għodda tal-għarfien u l-ħiliet għall-istudenti sabiex ikunu kapaċi jsiru studenti aktar effettivi, li jaddattaw malajr, mimlija bir-riżorsi, u awtonomi.

Il-Progress u d-diverġenza fit-tagħlim

Il-prinċipju tad-diversità u l-inklużjoni li jiffurmaw il-bażi tal-NCF jimplikaw li f'kull stadju l-istudenti ta' kull livell u kompetenza għandhom jesperjenzaw is-suċċess, l-isfidi, u s-sapport meħtieġ sabiex isaħħu l-impenn tagħhom. Jeħtieġu programmi flessibbli ta' tagħlim li jipprovdu esperjenzi ta' tagħlim differenti għal spettru wiesa' ta' studenti filwaqt li jippermettu li jkun hemm rati differenti ta' progress hekk kif it-tfal u ż-żgħażagħ iqattgħu ż-żmien fl-iskola. Hemm bżonn approċċi differenti li jindirizzaw il-bżonnijiet differenti tat-tagħlim. Bil-punt fokali dejjem jikber fuq l-istudenti, u b'aktar klassijiet b'abbiltajiet differenti fl-iskejjel, l-approċċi li joffru diverġenza qed isiru aktar importanti u l-għalliema għandhom jaddottaw strateġiji li jibnu fuq it-tagħlim tal-passat tat-tfal u taż-żgħażagħ filwaqt li jgħinuhom jipprogredixxu.

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulħadd, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:40)

Strateġiji għat-tagħlim ta' klassijiet b'abbiltajiet differenti

L-għalliema fil-klassi għandhom jibdew billi joħolqu relazzjoni personali ma' kull student/a fil-klassi tagħhom billi jitgħallmu u jużaw isimhom filwaqt li jsiru jafu x'jinteressahom. Li jiġu inklużi setturi ta' interess fit-tagħlim huwa mod tajjeb ħafna biex l-istudenti jkunu involuti. Fl-istess ħin, li jintuża dan it-tip ta' tagħlim meta jkun qed jiġi ssettjat ix-xogħol għad-dar jew xogħol individwali fil-klassi jista' jservi ta' motivazzjoni u jista' jgħin sabiex l-istudenti jżommu ruħhom involuti fit-tagħlim.

It-tagħlim Personali:

- Kapaċi nidentifika s-sapport u r-riżorsi li għandi bżonn biex nitgħallem.
- Konxju/a tal-mod li nippreferi kif nitgħallem u kapaċi nużah biex nippjana t-tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nimmaniġġja l-għanijiet u l-ħin b'mod effiċjenti fit-tagħlim.
- Inħossni kompetenti fl-immaniġġjar tat-tagħlim tiegħi.
- Naċċetta r-rispsons tal-oħrajn u nikkonsidrah.
- Nagħraf lili nnifsi billi nbiddel is-suppożizzjonijiet tiegħi maż-żmien.
- Kapaċi nsegwi l-interessi tiegħi peress li dawn jgħinuni nirrifletti fuq 'jien min jien'.
- Nieħu gost meta nirnexxi f'xogħlijiet diffiċli.

Meħuda mis-CCT Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv

Modi kif tagħti s-setgħa lill-istudenti filwaqt li tgħinhom jirnexxu fi ħdan l-LOF

Il-ħolqien ta' ambjent dinamiku tat-tagħlim permezz ta':

- L-immaniġġjar tal-klassi u l-ħolqien ta' opportunitajiet għall-istudenti biex jaħdmu b'mod individwali, f'pari jew fi gruppi.
- Il-bidla fit-tqassim tal-klassi skont it-tagħlim li jkun qed isir.
- Il-provvista ta' attivitajiet differenti, li jippermettu lill-istudenti jagħżlu l-livell ta' involviment u sfida. Din ser tgħin fis-sens ta' 'dritt ta' pussess' imsemmi 'l quddiem.
- L-użu ta' għażla ta' riżorsi differenti bi ħsieb.
- Il-preżentazzjoni ta' modi differenti kif tista' tiġi mgħallma l-istess ħaġa.

L-involviment tal-istudenti permezz ta':

- Il-ħolqien ta' sens ta' 'dritt ta' pussess' min-naħa tal-istudenti tal-proċess tat-tagħlim billi, pereżempju, l-istudenti jkollhom ċans jagħżlu l-proġett tagħhom.
- L-għajnuna lill-istudenti sabiex juru l-fehim tagħhom b'modi differenti, pereżempju permezz ta' mezzi li jagħżlu huma stess, sew jekk preżentazzjoni viżiva, orali jew preżentazzjoni fiżika.
- Il-bini ta' ħiliet għolja ta' ħsibijiet bl-użu tat-tassonomija ta' Bloom (f'kull livell) u l-ħidma permezz tal-SLOs sabiex it-tagħlim ikun wieħed interessanti, li jkun utli u joffri sfidi kif jindikaw l-SLOs, tant li l-SLOs jingħataw dimensjoni usa' jew jintużaw b'modi differenti. Dan jista' jsir billi l-istudenti jingħataw xogħol li jinvolvi s-soluzzjoni ta' problemi filwaqt li jingħataw l-opportunità li jittrasferixxu u japplikaw l-għarfien għal kuntest ġdid.

Il-bidla tal-istudenti fi studenti li kapaċi jinbidlu billi:

- minn età bikrija l-istudenti jiġu introdotti għall-istrateġiji ewlenin tat-tgħlim li jagħmlu parti mis-CCT Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv;
- jiġu diksussi l-għanijiet tat-tagħlim f'kull lezzjoni mal-istudenti, u b'hekk isiru konxji ta' x'inhu mistenni li jitgħallmu mat-tmiem tal-lezzjoni. L-SLOs (mitkuba fl-ewwel persuna) huma indirizzati lejn l-istudenti;
- l-istudenti jkunu konxji tal-istili differenti tat-tagħlim; l-istudenti jiġu mgħallma t-teknikalitajiet biex jitgħallmu kontenut ġdid bl-użu ta' metodi viżivi, ta' smigħ u kinestetiċi għat-tagħlim bl-użu ta' strateġiji varji tat-tagħlim bil-għan li jipprovdu għall-bżonnijiet tal-istudenti li jitgħallmu aktar b'mod viżiv, ta' smigħ u kinestetiku;
- l-istudenti jitgħallmu kif ikunu anqas dipendenti fuq l-għalliema, pereżempju, kif ser 'jinqalgħu' mill-problema meta jeħlu?

Uża x-xogħoli fi gruppi sabiex:

- ikun hemm tisħiħ u estensjoni (bl-użu ta' gruppi flessibbli);
- tħeġġeġ lill-istudenti biex jinvolvu ruħhom f'Tagħlim Soċjali u biex japprezzaw ideat u personalitajiet differenti; iżidu l-kunfidenza meta jiddiskutu l-ideat tagħhom ma' oħrajn; jikkollaboraw ma' studenti oħrajn bħala parti mit-tagħlim tagħhom; ifittxu l-għajnuna u s-sapport mingħand studenti oħra; jitkellmu mal-oħrajn fuq it-tagħlim; jisimgħu lill-oħrajn jitkellmu fuq it-tagħlim tagħhom filwaqt li jiddiskutu suġġetti varji u strateġiji ta' tagħlim ma' sħabhom (billi jintużaw gruppi ta' abbiltajiet differenti).

Eżempju: Ħidma fi grupp għat-Taljan

Din hi attività għall-klassi kollha. Organizza lill-istudenti f'pari li jpoġġu dahar ma' dahar. Kunu żguri li kull par ikun viċin biżżejjed biex it-tnejn ikunu jistgħu jisimgħu lil xulxin. Wieħed jew waħda mill-istudenti jingħataw stampa jew stimolu viżiv u l-istudent l-ieħor jew l-oħra jingħataw karta vojta u lapes jew *crayon*. Issa, billi jużaw is-setgħa tad-deskrizzjoni – bit-Taljan ovvjament – l-istudenti li jkunu qed iżommu l-istampa jridu jiddeskrivuha lill-istudent l-ieħor jew l-oħra sabiex dawn tal-aħħar jerġgħu jirreplikawha fuq il-karta. L-għan huwa li jqarrbu l-istampa kemm jista' jkun lejn l-oriġinal, għalhekk trid tiġi kkomunikata informazzjoni dwar id-daqs, il-forma, l-istil u d-dettall.

Dan l-eżerċizzju jista' jsir aktar ikkumplikat jew sempliċi billi jiġu varjati l-istampi użati mill-pari. Dan jippermetti lill-għalliema jaħdmu ma' studenti b'abbiltajiet lingwistiċi differenti fi ħdan livell ta' LOF, jew li jirrepetu l-istess eżerċizzju f'livelli differenti. L-istudenti li jkunu qed ipinġu jkollhom il-permess jistaqsu kemm-il mistoqsija jaħsbu li hi utli filwaqt li l-istudenti li jkollhom l-istampa jridu jgħinu kemm jistgħu.

L-introduzzjoni ta' limiti ta' ħin u ta' kompetizzjoni bejn it-timijiet tista' tgħin il-motivazzjoni. Varjazzjoni ta' dan l-eżerċizzju tista' tinkludi lill-istudent/a li jkunu qed iżommu l-istampa jwieġbu għal mistoqsijiet minn 3–5 studenti differenti li jkunu qed jippruvaw ipinġu l-istampa. Ħadd minn dawk li jkunu qed ipinġu ma jista' jara xogħol ħaddieħor. Jistgħu jingħataw punti lil min ikun qed jiddeskrivi skont l-għadd ta' persuni li jaslu qrib l-istampa, u punt lil dawk li jkunu pinġew xi ħaġa li tqarreb lejn l-istampa oriġinali. Kulħadd għandu jipprova ż-żewġ irwoli u fl-aħħar jiġi ddikjarat rebbieħ/a.

Addattat minn idea f'*The Teacher's Toolkit* miktub minn Paul Ginnis (2008)

Għandu jkun assigurat approċċ inklussiv tat-tagħlim u l-ippjanar tal-kurrikulu. Filwaqt li l-iskola tkun trid toħloq is-sens ta' twemmin tagħha f'dak li għandu x'jaqsam ma' riżultati għall-istudenti kollha, u tapprezza firxa wiesgħa ta' talenti, ħiliet u riżultati, l-għalliema għandhom jaraw kif jistgħu jattwaw dan fil-klassi tagħhom. Fuq livell bażiku dan jibda permezz ta' promozzjoni tas-suċċess u l-apprezzament tagħhom infushom billi jieħdu azzjoni biex jeliminaw dak kollu li jillimita t-tagħlim, u għalhekk jassiguraw li l-istudenti kollha f'kull grupp jirnexxu fil-klassi. L-għalliema jistgħu jħeġġu l-fehim u l-apprezzament għad-diversità tal-individwi fil-klassijiet tagħhom u jużaw is-CCT tad-Diversità bħala katalist għal dan l-approċċ li jestendi sabiex jinkludi lill-istudenti b'mod dirett.

Edukazzjoni mibnija fuq il-valuri

L-edukazzjoni tiffoka kemm fuq il-bini tal-karattru kif ukoll fuq l-iżvilupp tal-istudenti b'ħiliet speċifiċi. Id-direzzjoni 'l quddiem għall-implimentazzjoni ta' dan il-qafas hija permezz ta' edukazzjoni mibnija fuq il-valuri. Edukazzjoni mibnija fuq il-valur tirreferi għal kwalunkwe attività kemm espliċita kif ukoll impliċita fl-iskola li tħeġġeġ il-fehim u l-għarfien tal-istudenti tal-valuri u li jiżviluppaw il-ħiliet u l-ħajra tal-istudenti sabiex ikunu jistgħu jirrappreżentaw valuri partikolari bħala individwi u bħala membri mis-soċjetà inġenerali. Dan jassigura li dawk li ser joħorġu mill-iskola jkollhom il-kwalitajiet u l-kunfidenza fihom infushom, stima għolja tagħhom infushom, ottimiżmu u impenn għal suċċess personali bħala l-bażi għar-rwoli potenzjali fil-ħajja bħala membri minn familja, mill-komunità u bħala impjegati. Barra minn hekk, għandhom ikunu kapaċi jagħmlu ġudizzju u jkunu responsabbli f'għażliet etiċi u soċjali.

Addattat minn *Respect for All Framework*, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2014:10)

L-iskejjel għandu jkollhom kultura vibranti u progressiva, li tħeġġeġ il-benesseri u r-rispett, bl-ambizzjoni u r-riżultati bħala l-punti fokali għal kull student/a. Dan it-tip ta' approċċ għandu jintuża f'kull klassi. Skola tajba hija skola li tieħu ħsieb l-individwi u li tagħti s-sapport tagħha lil kull individwu, irrispettivament mill-isfond u l-bżonnijiet tat-tagħlim.

Dawn l-iskejjel jaħdmu f'atmosfera ta' pożittività assoluta. Dawn jaħdmu bla waqfien sabiex jippromwovu attitudnijiet b'saħħithom u produttivi għat-tagħlim, għall-ħajja u għax-xogħol. L-iżvilupp ta' sens ta' twemmin ta' ambizzjoni jiddefinixxi n-natura ta' ispirazzjoni ta' skejjel ta' suċċess, fejn issir l-għaqda bejn l-aspettattivi u s-suċċess – suċċess li jinkludi l-aspetti kollha tal-iżvilupp tal-ħiliet għall-ħajja, għax-xogħol u għat-tagħlim – timbru ta' eċċellenza.

Mill-perspettiva tal-klassi, l-approċċ inklussiv jindirizza l-bżonnijiet tal-istudenti permezz ta' varjetà ta' approċċi li jinkludu: strateġiji ta' interventi bikrija u kurrikulu u approċċi għat-tagħlim li huma ddisinjati li jissodisfaw il-bżonnijiet tal-istudenti kollha. L-edukaturi għandu jkollhom aspettattivi għoljin għall-istudenti tagħhom għaliex dawn għandhom jiġu mħeġġa sabiex ikollhom aspettattivi u miri għoljin għalihom infushom. Huwa importanti ferm li l-edukaturi jassiguraw li l-istudenti tagħhom ikunu jafu fejn jinsabu f'dak li għandu x'jaqsam mat-tagħlim tagħhom u kif jistgħu jitjiebu. L-istudenti għandhom jiġu mfaħħra fuq bażi regolari, b'mod selettiv u effettiv biex jibqgħu motivati.

L-istudenti għandhom bżonn ikunu jafu xi jfisser li wieħed ikun student tat-Taljan b'mod effettiv. L-istudenti għandhom bżonn ukoll jiżviluppaw kuxjenza dwar l-aspetti soċjali, kulturali u ġeografiċi tal-pajjiżi jew iż-żoni li jitkellmu bit-Taljan. Barra minn hekk, hemm bżonn li jkunu jafu l-istrutturi tal-lingwa biex l-istudenti jkunu jistgħu jiċċekkjaw kemm ikunu qed jużaw il-lingwa b'mod preċiż, joħolqu lingwa ġdida u jikkomunikaw f'kuntesti realistiċi u relevanti.

Hekk kif l-istudenti jkunu qed javvanzaw fil-livelli u bejn il-livelli, għandhom jitħeġġu jirriflettu u jerfgħu aktar responsabbiltà għat-tagħlim tagħhom stess. L-edukaturi għandhom jibdew jintroduċu tekniki li permezz tagħhom l-istudenti jagħmlu użu dejjem akbar minn awtoassessjar biex jidentifikaw fejn huma b'saħħithom u fejn għandhom bżonn jiżviluppaw mill-evidenza tal-isforzi tagħhom u jieħdu azzjoni fuq il-kummenti li jingħatawlhom minn sħabhom tal-klassi, kif ukoll mill-edukaturi sabiex jippjanaw il-passi li jmiss għalihom.

L-SLOs jitwaqqfu skont il-Livelli 6, 7, 8, 9 u 10 u jirrappreżentaw il-livell ta' profiċjenza adegwat f'kull livell iżda dawn ma jpoġġewx limitu fuq l-avvanz li jista' jsir. Fi ħdan it-Taljan, l-edukaturi għandhom jistennew lill-istudenti juru li qed jagħmlu aktar progress huma u javvanzaw fil-livelli billi:

- juru indipendenza dejjem akbar u inqas bżonn ta' għajnuna, inkluż appoġġ minn sħabhom jew mill-edukaturi, u appoġġ permezz ta' listi ta' kliem u dizzjunarji.
- jaħdmu fuq testi u biċċiet ta' xogħol dejjem itwal u aktar kumplessi fis-smigħ u l-qari.
- jagħtu risponsi dejjem itwal, aktar kumplessi u preċiżi meta jkunu qed jitkellmu u jiktbu.
- jiksbu vokabularju u użu tal-lingwa ġdid (personali, tranżazzjonali, lingwaġġ relatat mad-dinja tax-xogħol u mal-kultura tar-reġjuni li jitkellmu t-Taljan).
- jiżviluppaw kuxjenza dejjem akbar tar-regoli tal-lingwa, inkluż għarfien dwar il-lingwa.
- juru kunfidenza dejjem akbar biex jikkomunikaw.

L-edukatur jista' jiġbor evidenza tal-progress bħala parti mit-tagħlim ta' kuljum matul attivitajiet individwali u kollaborattivi, pereżempju l-involviment tal-istudenti f'konversazzjonijiet jew korrispondenza rilevanti ma' sħabhom jew ma' adulti dwar nies, postijiet u l-ħajja ta' kuljum fejn tiġi mitkellma l-lingwa, kif ukoll permezz ta' taħditiet, billi jiktbu *assignments* u jħejju preżentazzjonijiet bl-għajnuna tal-ICT kif meħtieġ. Tasks speċifiċi għall-assessjar ser ikunu importanti wkoll biex jiġi evalwat il-progress. L-approċċi għall-assessjar għandhom jidentifikaw sa liema punt l-istudenti kapaċi japplikaw dawn il-ħiliet fit-tagħlim u fil-ħajja tagħhom ta' kuljum u fit-tħejjija għad-dinja tax-xogħol. Pereżempju:

- Kemm jikkontribwixxu tajjeb għad-diskussjonijiet?
- Qed ikunu dejjem aktar kapaċi jidentifikaw l-aktar informazzjoni importanti mit-testi?

L-assessjar tal-progress fit-Taljan jinvolvi li jiġi ġudikat kemm l-istudenti qed jirnexxilhom jestendu u jużaw il-vokabularju, jifhmu dejjem aktar il-kelma miktuba u mitkellma u jiżviluppaw il-fehim tagħhom tal-istrutturi u r-regoli tal-lingwa u japplikawhom b'mod preċiż f'sitwazzjonijiet tal-ħajja reali familjari u ġodda, inkluż f'kuntesti soċjali jew fl-għoti ta' struzzjonijiet jew direzzjonijiet. Pereżempju, huma:

- jikkomunikaw b'kunfidenza, preċiżjoni u fluwidità dejjem akbar.
- juru entużjażmu u motivazzjoni għat-tagħlim ta' lingwi moderni u juru li qed jiżviluppaw kuxjenza kulturali u internazzjonali permezz tar-rispons tagħhom.

D. IT-TAGĦLIM TA' LIVELLI DIFFERENTI FL-ISTESS SENA

F'kull klassi ser ikun hemm studenti li jkollhom bżonn aktar żmien biex jilħqu t-tagħlim meħtieġ u b'hekk jilħqu l-livell tal-SLOs. Mal-progress tal-istudenti fil-mixja tagħhom ta' tagħlim huma jistgħu jgħaddu għal sena ġdida u jibdew livell ġdid iżda jkun għad fadlilhom partijiet fejn ikun hemm xi nuqqasijiet fit-tagħlim mil-livell preċedenti. L-aktar fattur importanti hawn huwa li l-informazzjoni fuq il-progress tkun waħda kemm jista' jkun ċara li tinforma lill-għalliema l-ġodda bl-għajnuna jew bix-xogħol addizzjonali li jkollhom bżonn l-istudenti sabiex ikunu żguri li dan il-progress fil-livell il-ġdid ikun attwat.

Taqsima Ċ *It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell* tirreferi għall-użu ta' firxa ta' strateġiji maħsuba biex jirrispondu għall-preferenzi ta' tagħlim differenti tal-istudenti kollha. Meta jkun hemm studenti fil-klassi li jeħtieġu aktar sapport biex jilħqu xi aspetti mil-livell preċedenti huwa importanti li:

- ikun hemm informazzjoni ċara fuq l-oqsma li fihom jeħtieġu s-sapport;
- ikun ċar kif dawn l-oqsma jintrabtu mal-progress u l-kisba ta' riżultati fil-livell il-ġdid;
- ikun hemm firxa ta' strateġiji u metodi ta' tagħlim li jistgħu jintużaw biex jgħinu u jirfdu l-istil ta' tagħlim mal-preferenza tal-istudenti għal skop ta' progress bikri;
- il-konverżazzjoni mal-istudenti fuq l-oqsma li jeħtieġu sapport jew infurzar tibqa' waħda pożittiva u kostruttiva.

Wieħed mill-benefiċċji tal-istruttura tal-LOF huwa li Livelli 7 u 8 jiġu mgħallma b'kurrikulu li jifrex fuq sentejn u għalhekk ikun hemm żmien biżżejjed għal żvilupp ta' programmi ta' tagħlim u l-użu ta' firxa ta' metodi ta' tagħlim li jgħinu lill-istudenti jipprogredixxu u jiksbu r-riżultati mixtieqa.

Hemm numru ta' mudelli li wieħed jista' jikkonsidra bħala miżura introduttorja għal numru ta' studenti sabiex jiksbu l-ħiliet tal-SLOs fiż-żmien stipulat marbut mal-livell partikolari. L-edukaturi għandhom jikkonsidraw li:

- jesploraw l-SLOs b'mod aktar miftuħ/fil-fond, forsi billi jittrasferixxu jew japplikaw it-tagħlim marbut mal-SLOs f'kuntesti ġodda;
- jużaw testi aktar speċifiċi u li joffru sfida akbar;
- jissettjaw xogħol li joffri sfida akbar u li hu aktar kumpless bil-għan li jippreżenta lill-istudenti b'testi u vokabularju li joffru sfida akbar jew li jintroduċuhom għal Aspetti ġodda tas-Suġġett jew oqsma ġodda tal-Aspetti eżistenti tas-suġġett, filwaqt li jżommu f'moħħhom li l-SLOs ma jistipulawx il-livell massimu tat-tagħlim li jista' jintlaħaq;
- iħarsu lejn l-opportunitajiet li joffru s-CCTs bħala sorsi ta' ispirazzjoni għall-introduzzjoni ta' oqsma ġodda ta' kontenut li jipprovdu kontenut addizzjonali għall-kurrikulu li jsaħħaħ kemm l-esperjenza tat-tagħlim tas-suġġett filwaqt li jaraw il-kontenut tas-CCT x'aktarx b'mod differenti jew b'modi li joffru sfida akbar.

Sors ewlieni ieħor ta' materjal marbut mal-provvista ta' sfida addizzjonali jew żieda huwa l-Aspett tas-Suġġett u l-SLOs mil-livell aktar għoli. Filwaqt li mhux dejjem ikun addattat sabiex dawn jiġu indirizzati b'mod dirett, l-edukaturi forsi jkunu jixtiequ li jaraw it-tagħlim kuntestwalizzat jew ix-xogħol preparat li jservi ta' introduzzjoni tajba għat-tagħlim fil-livell li jmiss. Hawnhekk il-punt fokali huwa li nħarsu lejn l-għaqda bejn it-tagħlim f'kull livell u kif l-istudenti jistgħu jibdew jaċċessaw dan it-tagħlim. F'dan it-tip ta' approċċ, bħal f'kull settur ta' xogħol ieħor, huwa importanti li jinżamm rekord aġġornat tar-riżultati sabiex l-għalliema jkunu preparati biex jaħdmu mal-istudenti li ser ikunu qed jitilgħu b'mod formali għal-livell li jmiss.

Studenti li huma bravi u għandhom talent mil-livelli kollha jistgħu jingħataw materjal addizzjonali li jimbuttahom aktar biex iħossuhom inklużi fil-lezzjoni. L-għalliema għandhom jippreparaw materjal żejjed biex jaħdmu fuqu dawk l-istudenti li huma bravi u għandhom talent, sabiex meta jispiċċaw ix-xogħol li jkun ingħata mill-għalliem/a, jew waqt li l-għalliem/a jkunu għadhom qed jispjegaw xi ħaġa lil studenti oħrajn, dawn l-istudenti bravi u b'talent ikunu jistgħu jaħdmu fuq dan il-materjal żejjed biex jipprattikaw dak li jkunu tgħallmu jew biex itejbu aktar l-għarfien tagħhom tas-suġġett.

Studenti li huma bravi u għandhom talent jistgħu jintalbu jgħinu lil xi sieħeb/sieħba fil-klassi li jkunu qed ibatu biex jifhmu xi ħaġa; dan għandu jgħin kemm lill-istudent bravu/a u li għandu/ha talent kif ukoll lill-istudent/a li jkunu qed ibatu biex jitgħallmu t-Taljan. Jistgħu jitħeġġu wkoll mill-għalliem/a tagħhom biex jestendu l-produzzjoni miktuba jew mitkellma tagħhom.

Huwa importanti li studenti li huma bravi u għandhom talent jingħataw materjal addizzjonali jew l-opportunità li jgħinu lil studenti oħra biex ma jiddejqux matul il-lezzjoni, iżda li jħossuhom li verament qed jitgħallmu xi ħaġa ġdida li timbuttahom 'il quddiem u li hi adegwata għal-livell tagħhom.

Għalkemm is-suġġerimenti msemmija hawn fuq jistgħu jgħinu lill-edukaturi jindirizzaw l-isfidi marbuta ma' tagħlim divrenzjali, wieħed ta' min japprezza li mhux faċli jiġi implimentat tagħlim divrenzjali fi klassi eteroġenja, speċjalment jekk l-edukaturi ma jingħatawx is-sapport jew ma jkunux jafu x'qed jiddiverenzjaw – il-kurrikulu jew il-metodi ta' tagħlim li jintużaw. Għaldaqstant huwa importanti li jkun hemm gwida ċara u sapport fuq it-tagħlim divrenzjali filwaqt li jkunu jistgħu jissodisfaw il-bżonnijiet tal-istudenti kollha billi jikkonsidraw x'qed jgħallmu u lil min qed jgħallmu. Għandu jkun hemm ukoll ħin biżżejjed sabiex l-għalliema jassessjaw il-bżonnijiet, l-interessi u l-ħerqa tal-istudenti tagħhom, u biex jippjanaw u jiddisinjaw attivitajiet addattati għall-istudenti kollha. Dan it-tħassib għandu jiġi indirizzat permezz ta' żvilupp professjonali u effettiv li jinkoraġġixxi lill-għalliema japplikaw il-ħiliet tagħhom sabiex jipprovdu gwida matul proċess li fih hemm divrenzja fl-approċċ għat-tagħlim.

E. IT-TAGĦLIM TA' LIVELL WIEĦED FUQ SENTEJN

Fi ħdan l-LOF, il-Livelli 7 u 8 għandhom livell ta' sfida addizzjonali fl-ippjanar u d-disinn tal-kurrikulu minħabba li ż-żewġ livelli jiġu mgħallma f'sentejn differenti. Pereżempju, l-SLOs ta' Livell 8 jifirxu fuq id-9 u l-10 sena. Dan ifisser li l-edukaturi għandhom jikkonsidraw kif jistgħu jistrutturaw il-programmi ta' tagħlim meħtieġa sabiex jintlaħqu l-SLOs li jippermettu tagħlim b'mod li jagħmel sens u koerenti fuq sentejn li jsarrfu f'opportunitajiet ta' progress fil-livell. Madankollu, din il-viżjoni wiesgħa biex jintlaħaq l-istandard tal-livell jgħin ukoll biex jiġu affrontati l-isfidi diskussi fil-kapitlu preċedenti.

Meta wieħed jara l-kontenut trattat mill-SLOs f'dan il-livell, l-edukaturi jistgħu jidentifikaw l-SLOs li huma kkonsidrati bħala prerekwiżiti għal oħrajn fl-istess livell u b'hekk jistrutturaw il-kurrikulu skont dawn. Xi Aspetti tas-Suġġett jistgħu jiġu mgħallma b'mod faċli qabel oħrajn, jew l-edukaturi jistgħu jiddeċiedu li jiddisinjaw u jimplimentaw kurrikulu li għandu aktar sens ta' progress mibni fuq spiral. L-edukaturi jistgħu jħossu wkoll li hemm modi differenti kif jistgħu jaħdmu bl-Aspetti tas-Suġġett, jiġbruhom flimkien u jindirizzaw l-SLOs billi joħolqu oqsma ġodda tas-suġġett li jinkorporaw l-Aspetti tas-Suġġett.

Inkella, l-edukaturi jistgħu jħossuhom aktar komdi jibdew billi jgħallmu xi lingwaġġ ġeneriku li jkopri għadd ta' Aspetti tas-Suġġett differenti, jew li jibdew billi jiffukaw l-aktar fuq żewġ oqsma ta' ħiliet (bħat-taħdit u s-smigħ) biex jgħinu jibnu l-kunfidenza u joħolqu bażi aħjar għal tagħlim ieħor. Id-deċiżjoni dwar x'inhu l-aħjar approċċ għall-Aspetti tas-Suġġett u għall-SLOs fi ħdan l-Aspetti tas-Suġġett hija essenzjalment waħda lokali. Huwa f'idejn l-edukaturi li jużaw il-ġudizzju professjonali tagħhom dwar l-aħjar mod kif dan jista' jsir, abbażi ta' dak li jeħtieġu l-istudenti tagħhom, il-mod li jippreferu jistrutturaw il-kurrikulu u t-tip ta' riżorsi li jkunu qed jippjanaw li jużaw.

Hemm minn tal-anqas tliet approċċi potenzjali li l-edukaturi jistgħu jikkonsidraw:

- L-iżvilupp ta' perijodu għal xogħol minn qabel jew il-preparazzjoni tal-istil tat-tagħlim qabel jipproċedu fuq il-kurrikulu li hu marbut direttament mal-SLOs.
- L-iżvilupp ta' approċċ ta' żvilupp fl-SLOs eżistenti fejn jiġu indirizzati Aspetti tas-Suġġett xierqa marbuta mal-SLOs qabel oħrajn magħhom li jagħtu sapport lit-tagħlim tal-SLOs li għandhom jiġu mgħallma fit-tieni sena.
- L-iżvilupp ta' approċċ ta' programm ta' tagħlim u tal-kurrikulu li juri taħlita taż-żewġ approċċi msemmija hawn fuq.

Jeżistu wkoll approċċi aktar ambizzjużi fejn l-Aspetti tas-Suġġett u l-SLOs jiddaħħlu f'approċċ iddisinjat lokalment li jissodisfa aħjar il-ħiliet u l-interessi tal-istaff u tal-istudenti. L-edukaturi huma liberi li jiddeċiedu jekk ikun hemm mod aktar integrat biex jgħallmu s-suġġett. L-LOF jippermettu lill-edukaturi jkejlu l-kontroll u l-innovazzjoni tal-benefiċċju tal-istudenti tagħhom. Hu x'inhu l-metodu magħżul, l-ippjanar tal-kurrikulu, l-għażla tar-riżorsi u l-għażla tal-istrateġiji tat-tagħlim huma kollha importanti.

L-Assessjar

A. METODOLOĠIJI LI JASSIGURAW ASSESSJAR XIERAQ

L-assessjar tat-Taljan għandu jsir sabiex:
- jinftiehem aħjar il-proċess tat-tagħlim tat-Taljan.
- tiġi determinata l-abbiltà tal-istudenti li jużaw it-Taljan għal varjetà ta' finijiet.
- tiġi determinata u kkonsolidata l-abbiltà tal-istudenti li jagħmlu użu mill-erba' ħiliet differenti (smigħ, taħdit, qari u kitba).
- jiġu identifikati u determinati d-diffikultajiet li jistgħu jgħaddu minnhom l-istudenti.
- l-għalliema jiġu megħjuna jiġbru tagħrif dwar l-iżvilupp tal-lingwa min-naħa tal-istudenti fuq perjodu ta' żmien.
- tiġi ggwidata u mtejba l-prestazzjoni tal-istudenti.
- l-għalliema jiġu megħjuna jipprovdu lill-istudenti bil-kummenti adegwati fil-ħin adegwat.
- jiġi valutat il-progress tal-istudenti fil-proficjenza u l-kisba tal-istandards.

L-identifikazzjoni tal-ħtiġijiet ta' assessjar qabel ma jiġu ppjanati l-esperjenzi tat-tagħlim jippermettu li l-għanijiet immirati u l-prestazzjoni jiggwidaw lill-edukaturi fil-prattiki tagħhom fil-klassi. Il-karatteristiċi tal-assessjar għandhom jinkludu:
- bilanċ bejn l-assessjar formattiv u sommattiv f'kuntesti awtentiċi u li jfissru xi ħaġa.
- iffukar fuq prestazzjoni fuq tasks awtentiċi.
- assessjar ta' kwalunke mezz ta' komunikazzjoni.
- assessjar tal-erba' ħiliet bażiċi.

Kunċett importanti fil-paradigma l-ġdid tal-assessjar ippreżentat mil-LOF huwa l-użu ta' diversi miżuri fl-assessjar tal-progress tal-istudenti sabiex jiġu valutati l-opportunitajiet kontinwi għall-istudenti biex juru dak li kapaċi jagħmlu fit-Taljan. Għaldaqstant, in-natura tal-assessjar meta jkun qed jiġi valutat SLO hija kruċjali. M'għandu jkun hemm lok għall-ebda:
- ittestjar mhux fil-kuntest bħal traduzzjoni ta' kliem/frażijiet.
- konjugazzjoni ta' verbi billi jimtela l-vojt fi frażijiet mhux konnessi.
- listi ta' vokabularju li ma jispiċċaw qatt.
- titli ta' biċċiet ta' xogħol mhux fil-kuntest bħal "Il-Ġurnata Tiegħi". Minflok, irid ikun hemm sitwazzjoni mill-ħajja reali fejn l-istudenti jkollhom l-opportunità u raġuni tajba biex jikkomunikaw billi jużaw din il-lingwa barranija, bħal "Ikteb *email* lill-*penfriend* Taljan/a tiegħek fejn tiddeskrivi kif qattajt il-ġurnata tiegħek."

Fl-LOF, task huwa attività bbażata fuq il-prestazzjoni u l-komunikazzjoni li għandu jirrifletti kif l-istudenti jistgħu jużaw il-lingwa fi kwalunkwe sitwazzjoni li jsibu ruħhom fiha. Għaldaqstant, il-metodoloġiji bħalma huma l-approċċ ibbażati fuq il-komunikazzjoni u jew ibbażati fuq it-tasks għandhom ikunu s-sisien tat-tagħlim tat-Taljan. Dan tal-aħħar, b'mod partikolari, jipprovdi lill-istudenti bl-opportunità li jużaw il-lingwa kollha li jafu f'sitwazzjoni awtentika li hija familjari għalihom. Barra minn hekk, assessjar ibbażat fuq il-proficjenza huwa eżempju ta' assessjar fejn l-istudenti jintalbu jwettqu tasks partikolari għal livell partikolari. L-istudenti huma mistennijin jużaw livell ta' lingwaġġ partikolari li jaqbel mal-livell ta' preċiżjoni. Testijiet miktubin jew orali jiġu ppreparati biex l-istudenti tat-Taljan ikunu jistgħu jużaw it-Taljan f'sitwazzjonijiet simili għall-ħajja reali. Dawn il-formati jistgħu jinkludu, pereżempju, logħob fejn l-istudenti jadottaw irwoli differenti, intervisti bejn żewġ studenti jew il-kitba ta' *email* lil xi ħadd li jitkellem bit-Taljan.

L-Assessjar

L-assessjar huwa parti integrali mill-proċess tat-tagħlim, fejn jipprovdi lill-istudenti u lill-ġenituri tagħhom *b'feedback* kontinwu, fil-ħin u kwalitattiv fuq il-progress tat-tfal, filwaqt li jwassal informazzjoni fuq il-prattika tal-għalliema u jipprovdi lill-iskejjel u lill-kulleġġi b'informazzjoni fuq l-ippjanar tal-kurrikulu u t-tagħlim.

L-assessjar *għat*-tagħlim (assessjar għal skopijiet formattivi) huwa proċess li jsir fl-istess ħin tat-tagħlim. L-istudenti u l-għalliema tagħhom jużaw ir-riżultati biex isiru jafu x'jafu l-istudenti u jistgħu jagħmlu dan b'rabta mat-tagħlim.

L-assessjar *tat*-tagħlim (assessjar għal skopijiet summattivi) isir mat-tmiem ta' kull unità, f'nofs is-sena jew fl-aħħar tas-sena.

L-assessjar *bħala* tagħlim (assessjar kontinwu) huwa l-użu ta' assessjar kontinwu tal-istudenti nfushom minnhom stess bil-għan li jsir monitoraġġ tat-tagħlim tagħhom stess.

F'suġġetti li jiġu mgħallma bħala moduli, l-assessjar tat-tagħlim isir mat-tmiem tal-modulu. L-informazzjoni u l-ġudizzji fuq it-tagħlim jinġabru flimkien bħala sommarju għal skop ta' rappurtaġġ għall-għalliema u għal skambju ta' informazzjoni ma' għalliema oħra fi klassijiet jew skejjel oħra. Jekk l-istudenti jkunu jafu eżatt x'inhu mistenni minnhom (l-iskopijiet tat-tagħlim) u l-kriterji ta' suċċess li ser jidentifikaw it-tagħlim tagħhom, huma jiżviluppaw ħiliet ta' evalwazzjoni personali li ser jgħinuhom isiru studenti li kapaċi jitgħallmu weħidhom.

Il-proċessi ta' assessjar fil-klassi li huma ddisinjati b'mod tajjeb u xieraq jistgħu:

- jagħtu sapport lill-istudenti sabiex permezz tal-assessjar tagħhom infushom ikunu kapaċi jkejlu t-tagħlim tagħhom, filwaqt li jidentifikaw il-ħiliet, il-bżonnijiet tat-tagħlim u xi jmiss li jitgħallmu;
- iħeġġu lill-istudenti jgħinu lil xulxin fit-tagħlim tagħhom permezz ta' assessjar li jsir minnhom stess;
- jgħinu lill-għalliema jifhmu aħjar kif l-istudenti jitgħallmu aħjar, jużaw l-evidenza biex jimmonitorjaw il-progress tal-istudenti, jirriflettu fuq il-prattika tagħhom filwaqt li jaddattaw jew iqabblu t-tagħlim tagħhom skont il-bżonnijiet tal-istudenti;
- jgħinu lill-għalliema jippjanaw fuq it-tagħlim ta' individwi u gruppi sabiex jassiguraw li t-tfal kollha jingħataw l-attenzjoni xierqa;
- jagħtu sapport lill-ġenituri sabiex dawn jaqsmu l-esperjenzi ta' tagħlim tat-tfal tagħhom, jinterpretaw l-informazzjoni tal-assessjar, u jsegwu l-iżvilupp edukattiv tat-tfal tagħhom;
- jippromwovu r-rappurtaġġ fuq il-progress individwali u l-ħiliet miksuba b'mod li jiżdiedu waħda mal-oħra.

Il-kulleġġi u l-iskejjel huma mitluba jiżviluppaw politika ta' assessjar. Din il-politika għandha tindirizza l-kwantità u l-kwalità tal-prattiki tal-assessjar kif ukoll ir-rappurtaġġ lill-ġenituri u msieħba oħra interessati.

Addattat minn *Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulħadd*, Ministeru tal-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:41-42) u *Assessments as Learning*, Lam (2015:1)

L-istudenti u persuni oħra involuti fit-tagħlim, jeħtieġu *feedback* fil-ħin u bl-eżatt fuq dak li tgħallmu kif ukoll kemm tgħallmu u kemm tgħallmuh b'mod tajjeb. Dan jgħin fl-identifikazzjoni ta' xi jmisshom jagħmlu u min jista' jgħinhom biex iżidu mal-għarfien, il-fehim u l-ħiliet tagħhom. Il-progress tal-istudenti għandu jiġi assessjat permezz ta' modi u fi żminijiet xierqa għall-bżonnijiet tat-tagħlim tagħhom. Il-ġudizzji li jsiru fuq dan it-tagħlim għandhom ikunu msejsa fuq evidenza minn firxa wiesgħa ta' sorsi, kemm fl-iskola kif ukoll barra mill-iskola u b'referenza għall-progress tal-istudenti fuq perijodu ta' żmien u f'firxa ta' attivitajiet.

Permezz ta' ppjanar ta' opportunitajiet ta' assessjar kontinwu u testijiet perjodiċi, b'mod speċjali fejn l-istudenti jużaw il-ħiliet tagħhom b'mod integrat, l-edukaturi ser ikunu qed jippermettu lill-istudenti juru, fuq perijodu ta' żmien, *kemm u kemm* tajjeb ikunu tgħallmu.

Bilanċ bejn opportunitajiet ta' assessjar kontinwu u perjodiku jitlob li l-istudenti juru qafas ta' tagħlim mibni fuq perijodu ta' żmien filwaqt li japplikaw l-għarfien u l-ħiliet f'kuntesti differenti. It-taħlit ta' firxa ta' opportunitajiet ta' assessjar formattiv immexxi mill-istudenti jippermettu lill-istudenti nfushom ikejlu l-progress tagħhom meta mqabbel ma' SLOs partikolari jew grupp ta' SLOs.

L-edukaturi għandhom jiġbru firxa ta' biċċiet ta' evidenza ta' kwalità biex juru l-progress fit-tagħlim, kemm minn opportunitajiet ta' assessjar formattiv kontinwu kif ukoll minn assessjar perjodiku u sommattiv. L-ammont u l-firxa tal-evidenza għandhom ikunu biżżejjed biex jinbena profil tal-kisbiet tal-istudenti fl-erba' ħiliet ewlenin b'mod proporzjonat u li jista' jiġi mmaniġġjat. L-istudenti għandhom jiġu involuti fl-għażla tal-evidenza. L-evidenza għandha turi li l-istudenti fehmu ammont sinifikanti mis-sett ta' għarfien, wieġbu tajjeb konsistentement għal esperjenzi ta' tagħlim ibsin u kienu kapaċi japplikaw dak li tgħallmu f'kuntesti ġodda u mhux familjari.

Il-mod kif l-istudenti jitgħallmu, jiġu mgħallma u jiġu assessjati għandu jitfassal f'modi li jirriflettu kif studenti differenti jagħmlu progress sabiex jiġu motivati u mħeġġa fit-tagħlim tagħhom. Bħala appoġġ għal dan, l-istudenti kollha għandhom jiġu involuti fl-ippjanar u r-riflessjoni fuq it-tagħlim tagħhom stess permezz ta' assessjar formattiv, kif ukoll awtoassessjar, assessjar mill-istudenti sħabhom u ppjanar tat-tagħlim personali. L-approċċi attwali għall-assessjar iħeġġu lill-istudenti jwettqu għadd ta' tasks komunikattivi. Ladarba l-istudenti jingħataw l-opportunità jinteraġixxu ma' sħabhom tal-klassi u jirċievu kummenti kostanti mill-għalliema tagħhom, fl-aħħar mill-aħħar ikunu qed jiġu ggwidati biex jieħdu deċiżjonijiet dwar kif itejbu l-kisba tal-kontenut tas-suġġett. Għaldaqstant l-istudenti jkunu qed jingħataw l-opportunità jaqdu rwol attiv fl-assessjar tagħhom infushom li jħeġġiġhom ifittxu għanijiet personali biex jitgħallmu t-Taljan. Dan it-tip ta' assessjar jista' jiġi ppjanat f'punti partikolari, bħal fi tmiem ta' unit li ddur madwar tema partikolari, fejn l-istudenti jkunu jistgħu jiġġudikaw u jirrevedu l-prestazzjoni tagħhom stess permezz ta' grid li tistqarr ir-riżultat tat-tagħlim mixtieq meta mqabbel mal-livell miksub.

L-edukaturi tat-Taljan iridu jifhmu b'mod ċar kif l-istudenti tagħhom ikunu qed jipprogressaw meta mqabbel ma' studenti oħrajn fl-iskola tagħhom u ma' skejjel oħra f'Malta, u mar-riżultati u l-esperjenzi f'livelli differenti. L-Uffiċjali tal-Edukazzjoni għandhom jiffaċilitaw opportunitajiet ta' djalogu regolari u ppjanati bħala għajnuna biex l-għalliema jaslu għal interpretazzjoni komuni u konsistenti ta' xi jfissru huma u japplikaw l-SLOs.

L-edukaturi jistgħu:

- għat-taħdit u s-smigħ: jużaw attivitajiet ibbażati fil-klassi bħala evidenza informali tal-abbiltà tal-istudenti li jifhmu u jwieġbu b'mod komdu biex jieħdu u jirrispondu għal struzzjonijiet (għal-livelli l-baxxi) u f'konversazzjoni u/jew logħob ta' rwoli (għal-livelli l-għoljin). Bħala attività fil-klassi, l-istudenti jistgħu jintalbu jisimgħu għal informazzjoni importanti (jew il-punt ewlieni) minn bullettini tal-aħbarijiet, artikli fil-gazzetti jew avviżi simolati.
- għat-taħdit u l-pronunzja, jippjanaw li jużaw il-prestazzjoni tal-istudenti f'pari jew fi grupp f'attivitajiet ta' taħdit biex tibni stampa kontinwa tal-abbiltà tal-istudenti li jirrispondu f'konversazzjonijiet jew logħob ta' rwoli. Dejjem ikun possibbli li xi wħud minn dawn jiġu rrekordjati bħala evidenza.
- għall-ħiliet ta' qari, attivitajiet ippjanati bħalma huma riċerka minn fuq websajts Taljani fuq l-Internet għal informazzjoni dwar proġett, qari min firxa ta' testi jew minn test ta' proża estiż biex isibu t-tifsira adegwata, kollha

jipprovdu attivitajiet adegwati. Bi ppjanar bil-għaqal tal-għażla tar-riżorsi jkunu jistgħu jinħolqu riżorsi divrenzjati biex jiġi żgurat li l-istudenti jkunu jistgħu jaċċessaw l-istess task.
- għall-kitba, jużaw il-prestazzjoni tal-istudenti f'firxa ta' attivitajiet ta' kitba fil-klassi bħala indikaturi kontinwi ta' progress. Dawn għandhom jinkludu l-kitba ta' struzzjonijiet għal logħba, kitba ta' aħbarijiet għall-blogg tal-klassi, l-assemblar ta' *slides* għal preżentazzjoni tal-PowerPoint jew sempliċiment jiktbu l-fehmiet tagħhom dwar tema.

F'kull ħila, l-istudenti m'għandhomx għalfejn ikunu siguri f'kull riżultat f'livell wieħed biex ikomplu għal dak ta' wara. Fejn ikun f'postu, l-istudenti għandu jkollhom l-opportunità li jinvolvu ruħhom f'esperjenzi ta' tagħlim tal-livell ta' wara. L-għalliema għandhom jippjanaw li jagħtu esperjenza lill-istudenti ta' kull *outcome*, iżda għandhom jadottaw approċċ olistiku ta'kisbiet mal-erba' oqsma ta' ħiliet. Meta l-istudenti jkollhom esperjenza ta' tagħlim fil-fond f'livell wieħed, għandhom jimxu għal livell li jkun imiss.

L-edukaturi għandhom jiżguraw li l-opinjoni tagħhom dwar dak li kisbu l-istudenti tkun appoġġjata b'evidenza soda. L-assessjar ta' din l-evidenza għandu jkun konsistenti mal-assessjar ta' kollegi fid-dipartiment tagħhom jew f'dipartiment jew ċentru ieħor. Id-dipartimenti/ċentri għandhom jippjanaw flimkien u jużaw il-ġudizzju professjonali tagħhom biex jaqblu fuq xi tfisser li wieħed jilħaq il-livell fl-erba' ħiliet. Il-gwidi nazzjonali li qed jitħejjew għandhom jappoġġjaw dan il-proċess. Il-moderazzjoni hija partikolarment importanti fi żminijiet ta' tranżizzjoni minn livell għal ieħor u fit-tranżizzjonijiet bejn is-snin tan-nofs u dawk sekondarji.

It-twassil tat-tagħlim marbut mas-CCTs u l-assessjar assoċjat magħhom huma r-responsabbiltà tal-edukaturi kollha. Xi aspetti minn dan kollu, iżda partikolarment dawk tal-litteriżmu, ser ikunu parti naturali mil-lezzjonijiet tat-Taljan. Billi jitgħallmu kif taħdem lingwa oħra, l-istudenti jistgħu jifhmu aħjar il-lingwa tagħhom stess. Bosta mill-ħiliet meħtieġa għat-taħdit, is-smigħ, il-qari u l-kitba fit-Taljan ser jirriflettu l-ħiliet tal-litteriżmu żviluppati fit-tagħlim tal-lingwi tal-Malti u l-Ingliż.

It-titjib tal-kwalità tat-tagħlim jimplika wkoll il-promozzjoni ta' kultura li tassigura t-trasparenza fil-kwalità tar-riżultati tal-assessjar filwaqt li jinħolqu approċċi, strutturi u rwoli kemm interni kif ukoll esterni f'sistemi ta' evalwazzjoni mill-iskejjel.

> *Il-garanzija tal-kwalità fl-edukazzjoni tista' tinftiehem bħala policies, pro*ċeduri, u pratti*ki li huma ddisinjati sabiex tinkiseb, tinżamm jew tissaħħaħ il-kwalità f'setturi speċifiċi, u li jiddependu fuq il-proċess ta' evalwazzjoni … [jiġifieri] proċess ġenerali ta' analiżi sistematika u kritika ta' suġġett definit li jinkludi l-ġabra tad-dejta relevanti li twassal għal ġudizzji u/jew rakkomandazzjonijiet għal titjib. L-evalwazzjoni tista' tiffoka fuq numru ta' suġġetti: l-iskejjel, il-kapijiet tal-iskejjel, l-għalliema u staff edukattiv ieħor, l-awtoritajiet lokali, jew l-andament tas-sistema edukattiva sħiħa.*
>
> *Assuring Quality in Education: Policies and Approaches to School Evaluation in Europe,* European Commission (2015a:13)

L-iskejjel jeħtieġu jibdew jiżviluppaw proċeduri ġodda ta' garanzija tal-kwalità, filwaqt li jsaħħu dawk eżistenti, sabiex jgħinu fl-introduzzjoni tal-LOF u jassiguraw li l-implimentazzjoni tagħhom fil-klassijiet tkun waħda ta' suċċess. Dan jeħtieġ jagħmel parti mill-implimentazzjoni sħiħa tal-iskola u l-istrateġija ta' kwalità li tista' tinkludi opportunitajiet ta':
- Timijiet ta' Maniġment Superjuri li jieħdu interess attiv fis-CPD tal-għalliema, jimmonitorjaw il-livelli ta' kunfidenza tal-għalliema u l-progress tal-istudenti, eż. it-tqassim tax-xogħol tal-istudenti u t-tmexxija ta' evalwazzjonijiet tal-iskejjel infushom.
- Kapijiet tal-Iskejjel li joħolqu ħin flimkien għall-preparazzjoni u l-ippjanar sabiex jiffaċilitaw xogħol kollaborattiv.
- Il-qsim ta' standards u l-istennija permezz tal-wiri tax-xogħol tal-istudenti skont il-livelli biex jidher il-progress, pereżempju, xogħol esebit fuq 'ħajt tat-tagħlim'.
- L-istaff jinvolvi lit-tfal u liż-żgħażagħ f'diskussjonijiet fuq il-progress u l-issettjar ta' għanijiet bħala parti mill-ippjanar sabiex jintlaħqu l-bżonnijiet tagħhom tat-tagħlim.
- L-iżvilupp ta' approċċi għall-iskola kollha għat-tagħlim u l-assessjar tas-CCTs.
- Strateġiji ċari ta' rappurtaġġ għall-*feedback* fuq il-progress fi ħdan l-iskola u barra mill-iskola, eż. il-ġenituri u l-kustodji tat-tfal.

Fid-Dipartimenti tal-Lingwa (flimkien mal-attivitajiet imniżżlin hawn fuq), l-edukaturi jridu jkunu impenjati f'dawn li ġejjin:

- laqgħat tad-dipartiment fuq bażi regolari biex jiġu ppjanati t-tagħlim u l-assessjar b'mod koerenti, flimkien mal-kollegi billi jaqsmu bejniethom strateġiji effettivi li jqisu li se jtejbu t-tagħlim u l-kisbiet tal-istudenti.
- ippjanar kollaborattiv ma' għalliema oħra, assessjar mill-pari u diskussjoni ta' standards u ta' dak li jkunu qed jistennew mit-tagħlim tal-istudenti fl-istess livell.
- testijiet li jsiru meta titlesta tema li jiġu kkoreġuti minn persuni differenti, assessjar perjodiku u assessjar intern ieħor. Billi jingħataw marki lil xogħol ta' studenti minn klassijiet jew gruppi oħra, l-edukaturi jistgħu jinvolvu ruħhom fi djalogu dwar in-natura tal-assessjar, jekk huwiex tajjeb għall-għan tiegħu u r-riżultati tal-istudenti.
- tfassil ta' materjal tal-assessjar, skemi għall-korrezzjonijiet u strateġiji ta' rappurtar f'kollaborazzjoni ma' għalliema oħra fi ħdan id-dipartiment jew ma' membri mill-istaff ta' skejjel oħra.
- adozzjoni ta' strateġiji biex jiġu evitati riżultati preġudikati, pereżempju li x-xogħol tal-istudenti jiġi kkoreġut mingħajr ma l-għalliema jkunu jafu min hu/hi l-istudent/a.
- djalogu professjonali madwar ix-xogħol tal-istudenti li jkun ġie kkoreġut minn qabel bħala għajnuna biex jintlaħaq qbil dwar il-kwalità u l-istandards.
- il-Komunitajiet ta' Prattika biex jinqasmu/jissaħħu l-prattiki professjonali, bi ffukar fuq is-suffiċjenza fl-assessjar, il-konsistenza fl-interpretazzjoni tal-SLOs, ir-rappurtaġġ tal-progress lill-istudenti, lill-ġenituri u l-kustodji u lil għalliema oħra.

Id-Direttorat għall-Kwalità u l-Istandards fl-Edukazzjoni (DQSE) ser jassigura li:

- l-Uffiċjali Edukattivi ser iżuru l-iskejjel biex jivvalidaw kull evidenza ta' evalwazzjoni li ssir mill-iskejjel stess filwaqt li jieħdu kampjun tal-konsistenza tat-tagħlim u l-assessjar;
- membri tal-istaff jiġbru flimkien u janalizzaw firxa ta' dejta lokali u nazzjonali sabiex tintuża bħala l-bażi ta' diskussjonijiet mal-Kapijiet tal-Iskejjel, il-Viċi Kapijiet u l-Kapijiet tal-Fakultà/il-Prinċipali sabiex jippjanaw għat-titjib fil-kisbiet tal-istudenti;
- fejn tiġi identifikata prattika tajba, l-Uffiċjali Edukattivi, it-Timijiet tal-Maniġment tal-Iskejjel u membri oħra jorganizzaw attivitajiet li jittrattaw prattiki tajbin għall-membri tal-istaff fl-iskejjel li jaqgħu taħt l-awtorità tagħhom sabiex tixtered l-idea ta' prattika tajba.

Il-programm ta' assessjar għat-tagħlim tat-Taljan bħala lingwa barranija għandu jifforma parti minn programm ta' tagħlim li huwa ċċentrat fuq l-istudent. L-approċċ adottat fil-klassi għandu jrawwem l-impenn lejn it-tagħlim u jiggwida lill-istudenti jiżviluppaw il-ħiliet awtonomi meħtieġa biex tiġi mitgħallma lingwa. L-istudenti għandhom jiġu ggwidati biex jiżviluppaw ħiliet biex jassessjaw it-tagħlim tagħhom stess u jsiru kapaċi jagħmlu dan, biex b'hekk ma jibqgħux totalment dipendenti fuq l-edukaturi matul il-proċess tat-tagħlim tagħhom. Il-programm ta' assessjar għandu jindirizza kemm il-ħiliet lingwistiċi produttivi kif ukoll riċettivi f'kull livell ta' kompetenza. L-approċċ adottat fil-klassi jiffoka fuq l-integrazzjoni tal-erba' ħiliet lingwistiċi u jħeġġeġ lill-istudenti jtejbu l-kompetenza tagħhom permezz ta' xogħol fil-klassi u barra minnha, biex b'hekk l-istudenti jingħataw il-ħin jitgħallmu bil-pass u fil-livell tagħhom. It-tagħlim barra mill-klassi jiġi dokumentat mill-edukaturi u mill-istudenti u huwa rikonoxxut fil-Programm ta' Assessjar.

L-involviment dirett tal-istudenti fil-programm ta' tagħlim tagħhom stess huwa fundamentali fil-proċess tal-iggwidar tal-istudenti biex jaħdmu fuq l-oqsma li għandhom bżonn isaħħu f'dak li għandu x'jaqsam ma' ħiliet lingwistiċi.

Studenti li huma kapaċi jaħdmu f'livell lil hinn minn dak li l-edukatur u studenti oħra jkunu qed jiffukaw fuqu fil-klassi għandhom jingħataw xogħol estiż. L-istudenti huma mħeġġa jesponu lilhom infushom għal-lingwa u jkomplu jitgħallmu lil hinn mil-lezzjoni permezz tal-internet, il-kotba, il-magażins, it-televiżjoni u l-vidjows.

Għaldaqstant kull *feedback* li jasal mill-iskejjel, inkluż dak li jirriżulta mill-assessjar, għandu jirrifletti l-għanijiet aktar wesgħin tal-edukazzjoni. Barra minn hekk, il-konklużjonijiet fuq il-Garanzija tal-Kwalità mhux ser iħallu impatt awtomatiku fuq l-effiċjenza tal-iskejjel. L-iskejjel jeħtieġu aktar minn informazzjoni fuq l-effiċjenza tagħhom – jeħtieġu wkoll gwida fuq kif jitjiebu u sapport, filwaqt li jaħdmu għal dan it-titjib. L-għan aħħari tal-proċeduri għall-garanzija tal-kwalità għandhom ikunu li joffru lill-iskejjel l-istrateġiji ta' evalwazzjoni xierqa, koerenti u komprensivi li jħallu impatt pożittiv fuq it-tim tat-tmexxija tal-iskola u fuq il-kwalità tat-tagħlim.

B. METODOLOĠIJI TA' ASSESSJAR INKLUSSIV

Sabiex klassijiet mimlija ħajja u differenti jirnexxu, filwaqt li juru potenzjal ta' tagħlim, l-edukaturi għandhom jassiguraw li l-assessjar fil-klassi jkun ġust u inklussiv, li jippermetti lill-istudenti kollha juru xi jkunu kisbu u kif qed jipprogredixxu. L-edukaturi għandhom jassiguraw li l-assessjar jilħaq il-bżonnijiet tal-istudenti kollha billi jipprovdu lill-istudenti kollha bis-sapport xieraq, jużaw firxa ta' metodi ta' assessjar u għażliet u, permezz ta' dawn, joffru l-aqwa ċans ta' suċċess lill-istudenti kollha. Dan ifisser li għandhom jużaw informazzjoni fuq l-effiċjenza u l-assessjar minn varjetà ta' sorsi sabiex isir monitoraġġ tal-progress u jsiru jafu x'għandu jsir fil-vjaġġ tat-tagħlim.

L-edukaturi għandhom ikunu konxji, filwaqt li jaħdmu skont l-oqfsa leġislattivi relevanti, li jagħtu sapport lil dawk l-istudenti li jesperjenzaw limitazzjonijiet fit-tagħlim. Il-limitazzjonijiet jistgħu jkunu riżultat ta' ċirkostanzi familjari, diżabiltà jew bżonnijiet ta' saħħa u fatturi soċjali jew emozzjonali. Fejn ikun hemm dawn il-limitazzjonijiet, l-istudenti għandhom jingħataw sapport addizzjonali sa mill-istadju l-aktar bikri possibbli – mill-iskola, mill-awtoritajiet edukattivi u/jew mill-Istat. L-istrateġiji tal-assessjar ikunu effettivi meta l-edukaturi jużaw firxa ta' approċċi ta' assessjar flessibbli biex jiġu identifikati l-ħiliet, it-tagħlim u s-sapport meħtieġ għal dawk l-istudenti vulnerabbli, mhux interessati, u li huma diffiċli biex jirrilataw magħhom fil-klassijiet tagħhom.

Is-sapport lil studenti vulnerabbli

Li jingħata sapport lil studenti vulnerabbli jista' jfisser li jintużaw mezzi ta' ppjanar bħal proġetti ta' tagħlim personali jew proġetti ta' sapport ikkoordinati minn numru ta' aġenziji. L-edukaturi għandhom ipoġġu lill-istudenti bħala ċ-ċentru sabiex jassiguraw li l-istudenti kollha bi bżonnijiet addizzjonali jew differenti jistgħu jiksbu riżultati edukattivi pożittivi u sostenibbli.

L-edukaturi fil-klassi joħolqu u huma responsabbli għall-ambjent ta' tagħlim fejn l-istudenti jitgħallmu t-Taljan. Dan ifisser li jridu jqisu b'mod attiv il-bżonnijiet ta' tagħlim differenti li ser jaffaċċjaw. Pereżempju, il-ħolqien ta' ambjent li jilqa' għall-bżonnijiet tal-istudenti dislessiċi jfisser effettivament li nifhmu r-relazzjoni bejn id-diffikultà tal-ortografija tal-lingwa Taljana (i.e. il-kumplessità tagħha u t-tendenza li tikser ir-regoli lingwistiċi tagħha stess) u l-isfidi li dan jista' jpoġġi lil xi aspetti fil-kisba ta' student dislessiku. L-edukaturi għandhom bżonn iqisu jekk ir-repertorju ta' approċċi ta' tagħlim li jużaw hux se jwassal l-għanijiet u l-finijiet tal-LOF biex dawn ikunu aċċessibbli għall-istudenti kollha.

Filwaqt li l-iskejjel għandhom jikkonsidraw liema approċċi ser ikunu l-aktar effettivi fl-għajnuna biex jiġu eliminati l-limitazzjonijiet għat-tagħlim li huma riżultat ta' ċirkostanzi soċjali u emozzjonali inkluż, pereżempju, imġiba diffiċli, l-edukaturi għandhom jikkonsidraw kif dawn il-*policies* li jaffettwaw lill-iskola kollha ser jiġu attwati b'mod prattiku fil-klassi.

L-ippjanar tal-assessjar u l-approċċi li ser jintużaw (kif ukoll l-istrumenti u l-metodi użati) għandhom jassiguraw li l-istudenti kollha jkollhom opportunità ndaqs li juru xi jkunu tgħallmu u x'kapaċi jagħmlu. L-edukaturi għandhom jikkonsidraw ukoll 'x'aġġustament raġonevoli' għandu jkun hemm għall-approċċi tal-assessjar ta' studenti b'diżabbiltà fl-assessjar tal-abbiltà. Dan jista' jinkludi l-użu proprju ta' teknoloġiji ta' assistenza. Ladarba l-prattika ta' assessjar tajjeb hija l-fattur ewlieni fit-tagħlim, l-approċċi li jintużaw sabiex jassessjaw il-progress tal-istudenti fuq bażi individwali għandhom ikunu kemm jista' jkun konsistenti ma' dawk li jintużaw fit-tagħlim innifsu.

Il-prinċipju ta' sekwenza ta' kisbiet għandu jkun tali li jippermetti lill-istudenti jagħżlu l-aħjar triq li tippermettilhom li jilħqu l-massimu tal-potenzjal tagħhom – irrispettivament jekk humiex studenti tajbin ħafna, għandhomx ħiliet medji, bażiċi u/jew diżabbiltà. F'dan ir-rigward, l-NCF fittex li jistabbilixxi qafas li jassigura li, fejn hu possibbli, l-ebda student ma jispiċċa vittma ta' sistema edukattiva li mhijiex kapaċi tidentifika dawk l-istudenti li jeħtieġu inkoraġġiment u gwida. Importanti wkoll li l-NCF jippermetti l-introduzzjoni ta' toroq differenti li verament jippermettu lill-istudenti jiżviluppaw l-abbiltajiet tagħhom bl-aħjar mod possibbli għalihom.

Addattat minn *Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulħadd*, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:5)

Ċ. MODI TA' ASSESSJAR TA' MIN JOQGĦOD FUQHOM U VALIDI

L-assessjar ser jinvolvi l-ippjanar ta' interazzjonijiet għolja mal-istudenti u ser ikun ibbażat fuq mistoqsijiet ta' ħsieb u li jidħlu fil-fond meħuda mill-SLOs u ddisinjat li jassigura kemm il-kisbiet mit-tagħlim ikunu ntlaħqu. L-istudenti jkollhom idea ċara fuq it-tip u l-kwalità tax-xogħol mistenni sabiex jilħqu b'suċċess l-SLOs. Il-metodi ta' assessjar li jintużaw għandhom jirriflettu n-natura ta' x'qed jiġi assessjat.

Fil-perijodi ta' bejn l-assessjar formali, l-istudenti individwali għandhom ikunu mħeġġa biex jitolbu u għalhekk jingħataw *feedback* ta' spiss fuq il-kwalità ta' xogħlhom li huma jistgħu jifhmu, jirriflettu u jistaqsu mistoqsijiet fuqu. L-edukaturi għandhom ifittxu li jħeġġu lill-istudenti jieħdu sehem b'mod attiv f'diskussjonijiet dwar ix-xogħol u l-progress tagħhom, filwaqt li jissuġġerixxu x'jistgħu jagħmlu biex itejbu r-riżultat tagħhom.

L-edukaturi għandhom jagħtu s-setgħa lill-istudenti jiżviluppaw il-ħiliet biex jevalwaw ix-xogħol tagħhom u ta' sħabhom skont l-SLOs, filwaqt li jħeġġuhom jiżviluppaw apprezzament tal-bżonnijiet tagħhom tat-tagħlim, kemm qed jipprogredixxu sabiex jilħqu l-istandard elenkat fl-SLOs, u t-tipi ta' azzjonijiet li jeħtieġ li jieħdu sabiex itejbu l-progress tagħhom.

Hemm bżonn tintuża firxa ta' metodi ta' assessjar biex jiġi żgurat li jkunu qed jinkisbu l-istandard u l-bilanċ korretti fil-ħiliet produttivi u riċettivi tat-Taljan. Il-bżonn li jintlaħaq il-bilanċ korrett madwar il-metodi kollha ta' assessjar użati fit-Taljan hemm bżonn li jitqabbel mal-użu ta' bilanċ simili ta' strateġiji ta' tagħlim biex jiġi żgurat li jkun qed iseħħ progress mal-erba' ħiliet kollha.

L-SLOs inkitbu b'mod li hu mfassal biex jiżgura li l-istennijiet tat-tagħlim ikunu ċari. Huma jservu wkoll ta' ankra għal kwalunkwe attività ta' assessjar relatata magħhom billi jiddefinixxu t-tagħlim li jrid jaqa'taħt l-attività ta' assessjar, u jeliminaw b'mod ċar dak li mhux maħsub biex jiġi assessjat. Dan jagħmel il-proċess ta' assessjar u l-istennijiet tal-assessjar aktar trasparenti għall-istudenti. Xi kultant l-SLOs jinvolvu saff addizzjonali ta' dettall li jitwassal permezz tal-eżempji biex tintwera n-natura tad-diffikutà fi ħdan l-SLO jew billi jingħad ċar xi jrid jiġi inkluż bħala minimu biex jiġi indirizzat it-tagħlim assoċjat mal-SLO.

Fejn jingħata eżempju, dan l-eżempju mogħti huwa mfassal biex jagħti indikazzjoni tal-livell ta' diffikultà jew sfida mistennija li tintlaħaq fl-SLO. L-eżempju jżid saff ieħor ta' dettall u ċarezza biex l-edukatur ikun jaf xi standard iridu jilħqu l-istudenti.

L-eżempji li ġejjin huma meħudin mill-SLOs tat-Taljan:
Kapaċi nifhem u nuża frażijiet ta' għajnuna bħal *scusi, può ripetere, per favore, mi scusi, non capisco, non ho capito, più lentamente, meno/troppo veloce, posso...? Vorrei..., grazie.*

Meħuda minn Livell 8, L-Aspett tas-Suġġett: Niltaqa' ma' Oħrajn

Kapaċi niffissa laqgħa ma' xi ħadd, data, ħin u post eż. *Quand'è l'appuntamento? A che ora? Dove ci vediamo?*

Meħuda minn Livell 9, L-Aspett tas-Suġġett: Niltaqa' ma' Oħrajn

Fiż-żewġ eżempji t'hawn fuq kull SLO għandu dettall addizzjonali dwar it-tip u l-livell ta' vokabularju meħtieġ. Il-mistoqsija immedjata li wieħed jistaqsi ser tkun dwar is-suffiċjenza. Kemm hu biżżejjed? Kemm-il darba ser ikollhom jagħmlu dan l-istudenti?

Dak li għandu jistabbilixxi l-assessjar huwa jekk l-istudenti laħqux l-istandard tal-SLO. L-istudenti kapaċi jagħmlu dak li qed isemmi l-SLO? Kapaċi juru l-abbiltà li tissemma' fl-SLO u kapaċi jagħmluha fuq bażi ta' rutina, b'kunfidenza u b'kumdità? Hawnhekk il-ġudizzju professjonali tal-edukaturi u l-fehim professjonali ta' x'jagħmel is-suċċess huwa xi ħaġa importanti.

L-istandard tal-assessjar mhux bilfors dak li jissemma fl-SLO. L-istandard huwa l-interpretazzjoni applikata b'mod konsistenti u bi qbil ta' xi tfisser li l-istudenti jilħqu kisbiet aċċettabbli b'rabta mal-SLO. Sabiex jintlaħaq dan il-ġudizzju, l-edukaturi jeħtieġu li jaħdmu bejniethom sabiex jaqblu fuq xi jfissru li jinkisbu l-ħiliet f'kull livell (eż. Livell 8), fil-livell tal-Aspett tas-Suġġett fi ħdan livell partikolari, u l-livell tal-SLO kemm-il darba dan ma jidhirx immedjatament u jista' jkun hemm każ ta' ambigwità jew interpretazzjoni.

L-assessjar fi ħdan l-LOFs jeħtieġ li jkun suġġett għal proċeduri ta' garanzija tal-kwalità robusti li huma ddisinjati biex iżidu l-kunfidenza fil-ġudizzji tal-assessjar fost l-għalliema filwaqt li jassiguraw lill-ġenituri, kustodji u persuni/gruppi oħra interessati li l-istudenti kollha ser jirċievu rikonoxximent xieraq għall-ħiliet miksuba konformi mal-istandards nazzjonali miftehmin u li l-istudenti qed jagħmlu l-progress xieraq b'rabta ma' dak li hu mistenni minnhom.

Fejn l-assessjar għandu rwol importanti ħafna għall-kwalifiki u ċ-ċertifikazzjoni esterna, jeħtieġ li jkun hemm protezzjoni partikolari sabiex ikun hemm garanzija ta' ġustizzja fost iż-żgħażagħ kollha, u l-ġenituri u l-kustodji, l-MCAST, l-Università ta' Malta u min iħaddem jingħataw iċ-ċertezza li s-sistema hija waħda b'saħħitha. F'dan il-każ il-MATSEC għandu jipprovdi pjanijiet ċari ta' assessjar għal Livelli 9 u 10 billi joħroġ bilanċ dettaljat bejn proċeduri ta' assessjar estern u intern kif ukoll garanzija tal-kwalità.

Hekk kif l-istudenti jilħqu punti ta' tranżizzjoni (pereżempju, minn Livell għal ieħor) huwa importanti li jkun hemm assessjar rigoruż u b'saħħtu u marbut mal-proċeduri ta' garanzija ta' kwalità li hemm fis-seħħ sabiex ikun assigurat li s-sistema hija waħda ta' min joqgħod fuqha għall-iskambju ta' informazzjoni fuq il-progress u r-riżultati. Għal darb'oħra, il-MATSEC u/jew id-DQSE ser ikun responsabbli li jipproduċi dokumentazzjoni dettaljata li toffri gwida fuq il-politika u l-proċeduri għal kwalunkwe każ ta' assessjar ta' tranżizzjoni li jinvolvu assessjar importanti ħafna jew estern.

Ix-xogħol fil-kamra: Inkejlu l-impatt tat-tagħlim

Din it-teknika għall-assessjar ta' klassi sħiħa tista' tintuża ma' studenti fil-Livelli 8 u 9. Madwar il-kamra jiġu ssettjati partijiet differenti li joffru sfidi differenti f'ammont biżżejjed biex il-klassi tinqasam fi gruppi ta' 3–5, u kull grupp ikollu sfida differenti. L-isfidi jridu jkunu relatati ma' dak li jkun ġie mgħallem reċentement fil-klassi u għandu jkun ibbażat fuq żewġ jew tliet kisbiet ta' tagħlim distinti. Il-gruppi għandhom ikunu bbilanċjati bl-istess livell ta' abbiltà biż-żieda ta' elementi ta' ħin u premji biex jibqgħu motivati u jinżamm l-ispirtu kompetittiv. L-assessjar ta' din l-attività jipprovdi idea tajba ta' kif il-klassi kollha tkun fehmet dak li ġiet mgħallma.

Pereżempju, xi sfidi jistgħu jiffukaw fuq il-grammatika eż. l-istudenti jistgħu jintalbu jidentifikaw il-verbi awżiljari korretti fit-temp tal-perfett, jiffurmaw partiċipji passati u/jew isibu żbalji li jkunu tpoġġew apposta. Sfidi oħra jistgħu jkunu bbażati aktar fuq il-vokabularju, eż. sfidi li jinvolvu l-mili ta' dijagrammi biex jiġi ttestjat kemm jafu dwar temi reċenti, jew iqabblu stampa ma' test miktub. Ir-riżultati ser jagħtu indikazzjoni tajba ta' oqsma li fihom l-istudenti huma inqas kunfidenti biex l-għalliema jkunu jistgħu jirriflettu dwar kif dawn l-oqsma ġew mgħallma u kif jistgħu jerġgħu jiġu riveduti.

Addattat minn *Designing Effective Activity Centers for Diverse Learners: A Guide for Teachers At All Grade Levels and for all Subject Areas,* Hilberg, Chang u Epaloose, (2003)

D. L-ASSESSJAR TAT-TEMI KROSSKURRIKULARI

Is-CCTs infilsati fl-SLOs huma biss għal skop ta' gwida. Kif imsemmi aktar 'il fuq, l-għalliema jista' jkollhom ideat oħra ta' fejn, meta u kif jinfilsaw aspetti partikolari tas-CCTs.

Is-simbolu tas-CCT infilsat fl-SLOs ikollu warajh sottotitlu mis-CCT. Dan jindika s-settur partikolari ta' kontenut li huwa l-aktar approprjat li jiġi infilsat fit-tagħlim tal-SLO.

Il-gwida fuq is-CCTs tiddeskrivi wkoll kif is-CCTs jistgħu jiġu indirizzati permezz ta' għażla ta' pedagoġija jew stil ta' tagħlim, attivitajiet fil-klassi jew approċċi għat-tagħlim. Xi wħud jistgħu jiġu indirizzati wkoll permezz tal-introduzzjoni ta' attivitajiet immirati lejn l-iskola kollha jew grupp partikolari li jsaħħaħ il-kurrikulu jew l-addozzjoni ta' settijiet partikolari ta' mġiba fi ħdan l-iskola. Il-flessibilità u l-libertà li wieħed jiddeċiedi fuq il-metodi u l-għażla tal-metodi, l-opportunitajiet u l-aspetti tas-CCTs, meta, fejn u kif ser jiġu indirizzati hija purament waħda suġġettiva. L-għan hu li jkun assigurat li l-istudenti, matul il-vjaġġ tagħhom ta' tagħlim permezz tal-LOF, jiġu f'kuntatt mat-tagħlim ewlieni marbut mas-CCTs kollha permezz ta' modi li għandhom tifsira speċjali u li jagħmlu sens. Ir-rwol tas-CCTs huwa li jiġġeneraw żgħażagħ li kapaċi jitgħallmu, jaddattaw ruħhom, u mħeġġa b'ħiliet b'saħħithom u li kapaċi jużawhom f'okkażjonijiet partikolari, ħiliet li l-pajjiż jeħtieġ biex jibqa' pajjiż responsabbli, inklussiv, kompetittiv u produttiv. Dan għandna nżommuh f'moħħna meta qed inħarsu lejn l-implimentazzjoni sħiħa u l-infilsar tas-CCTs fil-kurrikula.

Dan l-approċċ miftuħ u flessibbli ta' fejn, meta u kif ser jiġu indirizzati s-CCTs huwa wieħed ta' sfida meta tiġi biex tippreskrivi l-approċċi tal-assessjar. Filwaqt li n-nuqqas ta' uniformità u konsistenza fuq meta, fejn u kif ser jiġu infilsati s-CCTs fl-LOF u f'kull aspett tas-suġġetti hija xi ħaġa attraenti f'dak li għandu x'jaqsam mal-flessibilità tat-tagħlim, dan joffri wkoll sfida fl-assessjar f'dak li għandu x'jaqsam ma' standardizzazzjoni.

Il-gwida fuq l-assessjar tas-CCTs sempliċement qiegħda hemm biex tassigura li:

- l-impatt fuq l-istrateġiji tal-*embedding* addottati fil-klassi, fuq livell dipartimentali u mill-iskola jkunu magħrufa u mifhuma f'dak li għandu x'jaqsam ma' x'ġie mgħallem;
- ikun hemm komunikazzjoni bejn l-iskejjel, it-tutors u l-għalliema fil-klassi fuq il-progress tal-istudenti fuq x'ġie kopert u l-kisba tal-kontenut tas-CCT;
- l-istudenti jesperjenzaw is-sitt CCTs bi frekwneza, sens u dettall biżżejjed li jippermettulhom jilħqu l-kompetenzi ewlenin u għaldaqstant jibbenefikaw minn tagħlim u ħiliet ġodda li jiġu introdotti permezz ta' kull CCT.

F'kull suġġett, l-edukaturi jistgħu jsibuha l-aktar ta' benefiċċju meta jaħdmu ma' edukaturi oħra sabiex jiddeterminaw l-aħjar opportunitajiet li joffru s-CCT, billi joħolqu grupp ta' sapport li jaqsam flimkien l-iżvilupp ta' riżorsi u li jgħin sabiex jinħoloq approċċ konsisteni għat-tagħlim u l-assessjar f'dak li għandu x'jaqsam ma' *embedding* tas-CCTs.

Permezz ta' dan il-grupp ta' sapport wieħed jista' jipprova:

- jaqbel fuq l-approċċi tat-tagħlim li joqogħdu l-aktar għal CCTs partikolari;
- jaqsam ideat u riżorsi;
- jiżviluppa approċċi li jibbażaw fuq proġett għat-tagħlim tal-SLO li huma msaħħa permezz tal-inklużjoni tas-CCT;
- jistandardizza proċeduri ta' assessjar marbuta mas-CCTs.

E. IR-RAPPURTAR TAL-PROGRESS

Ir-rappurtar fuq l-istudenti għall-ġenituri/il-kustodji tagħhom

Ir-rappurtar fuq it-tagħlim u l-progress għandu joffri lill-istudenti, lill-ġenituri, lill-kustodji tagħhom u lill-għalliema idea fuq l-aspettattivi tat-tagħlim li ġew issettjati, kif qed jipprogredixxu l-istudenti b'rabta ma' dawn l-aspettattivi, u kif l-istudenti jistgħu jagħmlu dak li għandu bżonn isir sabiex ikun assigurat li jkun hemm progress u titjib huma u javvanzaw fit-tagħlim tagħhom. Ir-rappurtar għandu jkun dejjem wieħed kostruttiv, li jagħti idea kif ukoll jintuża biex jistimola diskussjoni li tagħmel sens bejn l-għalliema, l-istudenti u l-ġenituri jew il-kustodji tagħhom. Fl-istess ħin, għandu jirrifletti fuq ir-riżultati miksuba u fl-istess ħin iħares 'il quddiem għat-titjib li jista' jkun hemm.

L-LOF joffri flessibiltà lill-iskejjel lokali li jiddeċiedu fuq kif inhu l-aħjar mod li jirrapportaw l-informazzjoni fuq il-progress tal-istudenti, ir-riżultati u x'passi jmiss bħala parti mill-aspettattivi nazzjonali ssettjati. Kemm isir frekwenti u b'liema mod isir dan it-tip ta' rappurtar hija wkoll deċiżjoni li għandha tittieħed mill-iskejjel u mill-kulleġġi.

L-aspettattivi nazzjonali għar-rappurtar

Ir-rappurtar ser jipprovdi lill-istudenti, lill-ġenituri u l-kustodji tagħhom bl-informazzjoni fuq il-progress u r-riżultati f'kull suġġett li jinkludi:

- *feedback* kostruttiv, li jagħti informazzjoni u ċar matul l-esperjenza tat-tagħlim;
- *feedback* fuq il-ħiliet partikolari tal-istudenti, punti għall-iżvilupp u r-riżultati miksuba;
- *feedback* fuq partijiet differenti tal-kurrikulu;
- is-sapport partikolari li għandhom bżonn l-istudenti biex jipprogredixxu;
- l-attitudni tal-istudenti lejn it-tagħlim;
- kemm id-dar tilgħab rwol importanti fis-sapport tal-proċess tat-tagħlim;
- opportunità li jinstema' l-leħen tal-istudenti;
- opportunità għall-ġenituri/il-kustodji tal-istudenti li jirrispondu direttament għall-*feedback* mogħti.

Huwa importanti li l-istruttura tar-rappurtar użata tkun waħda li tista' titħaddem mill-għalliema.

Ir-rappurtar huwa mibni fuq il-progress tal-assessjar, u hemm bżonn li jkun hemm bilanċ bejn kemm isir ta' sikwit l-assessjar tal-progress, kemm jiġi rrekordjat ta' spiss, u kemm dan l-istess progress jiġi mgħoddi lill-istudenti u lill-ġenituri/lill-kustodji tagħhom. Il-ħtiġijiet tar-rappurtar taż-żewġ gruppi huma differenti:

- L-istudenti għandhom jirċievu l-*feedback* fuq il-progress fuq bażi kontinwa bħala parti minn rutina tal-progress tat-tagħlim u l-assessjar. L-użu tal-assessjar formattiv (magħruf ukoll bħala Assessjar għat-Tagħlim) għandu jkun parti minn rutina ta' strateġija tal-assessjar. Dan jagħmel dan it-tip ta' rappurtar wieħed frekwenti u kontinwu.
- Il-ġenituri u l-kustodji tal-istudenti għandhom ikunu infurmati bil-progress tat-tfal tagħhom matul aspetti ewlenin fil-proċess tat-tagħlim fejn għandu jingħata *feedback* fuq ir-riżultati miksuba u fl-istess ħin ikun hemm lok għal diskussjoni bejn id-dar u l-iskola fuq il-progress u t-titjib li jista' jkollhom l-istudenti. Dan kollu jagħmel ir-rappurtar ħafna anqas ta' spiss iżda wieħed rikorrenti. Fl-aħħar mill-aħħar, il-kisba ta' ħiliet f'livell partikolari għandha tiġi rrappurtata kull darba li jintlaħaq il-livell.

Il-proċess tar-rappurtar

Huwa importanti li jiġi ssettjat proċess li permezz tiegħu l-istudenti jkollhom sens ta' pussess ta' dak li qed jiġi rrappurtat. L-edukaturi għandhom jikkonsidraw il-ħidma mal-istudenti sabiex jiddeterminaw liema evidenza għandhom jaħdmu fuqha sabiex isir sommarju tat-tagħlim u l-progress għal skop ta' rappurtar. Dan iwassal għal riflessjoni u djalogu fuq it-tagħlim tagħhom u għandu jintuża bħala opportunità li tgħin lill-istudenti jieħdu sehem b'mod aktar attiv u bis-sens fid-diskussjoni fuq it-tagħlim tagħhom. Dan it-tip ta' djalogu mhux ser jillimita jew iħalli effett fuq il-ġudizzji professjonali tal-għalliema iżda ser joffri xi ideat fuq il-viżjoni tal-istudenti filwaqt li jgħinhom jifhmu aktar l-impatt fuq l-istrateġiji tagħhom tat-tagħlim.

Permezz tal-LOF jista' jsir rappurtar tal-progress fi ħdan is-suġġett f'livelli differenti b'mod dettaljat. Kull suġġett jiġi maqsum f'livelli, li jinkludu l-Aspetti tas-Suġġett, u kull Aspett tas-Suġġett jerġa' jinqasam f'SLOs. Filwaqt li l-SLOs jidentifikaw il-kisbiet mit-tagħlim b'mod espliċitu, huwa importanti li jiġi stabbilit x'għandhom ikunu jafu l-istudenti, il-ġenituri/il-kustodji fuq il-progress b'rabta mal-SLOs u kif jista' jkun maqsum, kemm ta' spiss u meta. Qabel xejn l-edukaturi għandhom jisseparaw il-bżonnijiet tar-rappurtar intern biex tinħoloq stampa tal-progress tal-istudenti, sabiex dawn jistgħu jinqasmu ma' għalliema oħra huma u jipprogredixxu f'suġġetti oħra, sabiex jinħoloq *benchmark* tal-progress b'mod aktar wiesa'. L-udjenzi differenti jeħtieġu dettall differenti fuq il-progress tal-istudenti.

L-iskola u-dipartiment relevanti għandhom jissettjaw politika fuq kif ser isir ir-rappurtar.

Rappurtar intern

Sabiex jiġu massimizzati l-opportunitajiet li joħolqu l-LOFs f'terminu ta' flessibiltà u libertà sabiex l-istudenti jiġu megħjuna jipprogredixxu fl-aspettattivi tat-tagħlim, l-għalliema għandhom japprezzaw b'mod dettaljat dawk il-ħiliet li jkunu diġà kisbu l-istudenti u kif dawn jorbtu mal-aspettattivi tat-tagħlim li l-għalliema huma responsabbli li jgħallmu. L-għalliema li jiġu wara wkoll ser jistennew valutazzjoni tal-andament tal-istudenti. Huwa importanti li jiġi stabbilit, permezz ta' diskussjoni mal-kollegi, kif l-aħjar li titmexxa din il-komunikazzjoni interna u r-rappurtar bil-għan li jkun assigurat bilanċ bejn x'inhu ta' għajnuna fil-proċess ta' tranżizzjoni u x'mhux faċli, maniġibbli u jrid sforz kbir biex iseħħ.

Huwa importanti li wieħed jiftakar li d-dettall li jiġi ġġenerat fuq l-andament tal-individwu mhux bilfors għandu l-għan li jippromwovi programm ta' tagħlim individwali għal kull student/a. Iżda dan ser ikun hemm biex jiffaċilita approċċ aktar favorevoli għad-disinn tal-kurrikulu u għażla aktar xierqa fl-istrateġiji tat-tagħlim u l-għażla tar-riżorsi fi klassi.

Il-progress tal-istudenti permezz tal-LOF, minn livell għal ieħor, minn sena għal oħra u minn klassi għal oħra, isir b'rati differenti. Dan joffri sfidi jekk it-tagħlim għandu jibqa' fluwidu u kontinwu u fl-istess ħin mingħajr interruzzjoni fil-progress. Għaldaqstant, l-Aspetti tas-Suġġett u l-SLOs jippermettu lill-għalliema joħolqu profil tal-progress u r-riżultati filwaqt li jwasslu l-progress b'mod regolari, li juru fejn jinsabu l-istudenti b'rabta mal-aspettattivi kollha ta' livell partikolari, li jindikaw ukoll meta jkun hemm riżultati ogħla mil-livell partikolari. L-iskola tingħata l-flesibilità li tiddeċiedi kif ser tikkomunika bl-aħjar mod il-progress tal-istudenti fi ħdan l-iskola bejn dawk responsabbli mit-tagħlim u l-progress tagħhom. Fi ħdan it-tim tal-persuni li jgħallmu s-suġġett huwa importanti li jiġi identifikat approċċ li huwa funzjonali u ċar fi ħdan is-suġġett u li fl-aħħar mill-aħħar jimmassimizza l-ħila li l-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett juri l-progress b'mod dettaljat u b'mod personalizzat fejn l-istudent huwa ċ-ċentru ta' kollox.

Għalkemm Miksub/Mhux Miksub tingħadd bħala *feedback* ċar, madankollu dan ma jurix kemm fadlilhom l-istudenti biex jilħqu l-livell mistenni fl-SLO. L-edukaturi jistgħu jsibuha utli li jużaw metodu aħjar minn dak binarju biex jirrappurtaw il-kisbiet tat-tagħlim. Li tingħata aktar informazzjoni fuq kif marru l-istudenti b'rabta ma' livell partikolari tgħin tinħoloq diskussjoni fuq fejn jista' jkun hemm sfidi partikolari fit-tagħlim jew fejn l-istudenti jkunu għadhom kif bdew it-tagħlim tagħhom marbut ma' Kisbiet partikolari mit-Tagħlim.

Rappurtar mibni fuq l-evidenza għandu jieħu minn numru ta' sorsi, inkluż assessjar formali u informali, u l-edukaturi jistgħu japplikaw il-ġudizzju professjonali tagħhom fuq biżżejjed evidenza li hi wkoll robusta u li tippermettilhom jirrapportaw b'kunfidenza fuq il-progress li sar fuq tagħlim partikolari. L-assessjar formali summattiv għandu jkun suġġett għal disinn u żvilupp kollaborattiv u jinkludi fih ammont ta' garanzija ta' kwalità u moderazzjoni li tassigura li dak li jiġi rrappurtat jiddaħħal f'*benchmark* meta mqabbel mal-istandard nazzjonali.

Kif isir dan f'pajjiżi oħra

Il-Curriculum for Excellence Skoċċiż jorbot il-progress mal-aspettattivi tat-tagħlim bħala ħiliet li qed jiżviluppaw, jiġu kkonsolidati jew assigurati. Dawn mhumiex kategoriji riġidi iżda punti li juru fejn l-istudenti waslu b'rabta mal-aspettattivi partikolari.

Tipikament, student li beda jaħdem fuq livell jew settur ġdid u qed jipprogredixxi f'numru ta' kisbiet ikun fi stadju ta' Żvilupp.

Ladarba l-istudent jikseb numru ta' Aspetti tas-Suġġett, ikun jista' japplika t-tagħlim f'sitwazzjonijiet familjari, qed jibda juri aktar kunfidenza billi jieħu sehem f'tagħlim li joffri aktar sfida, u qed jibda jittrasferixxi t-tagħlim tiegħu lejn kuntesti anqas familjari, ikun qed jieħu sehem fi proċess ta' Konsolidazzjoni.

Ladarba jinkisbu l-ħiliet fl-Aspetti tas-Suġġett, jinżammu r-riżultati u jkun hemm rata konsistenti ta' kisbiet tal-livell, l-istudenti jingħataw xogħol li joffri sfida akbar, u jittrasferixxu t-tagħlim tagħhom b'mod kunfidenti filwaqt li japplikawh għal sitwazzjonijiet ġodda u mhux familjari, il-pożizzjoni tagħhom f'dak li għandu x'jaqsam mal-aspettattivi hija meqjusa bħala waħda Sikura.

Addattat minn *Building the Curriculum 5, A Framework for Assessment: Reporting,* The Scottish Government (2010)

Ir-Referenzi

European Commission., 2006. *Key Competencies for Lifelong Learning - European Reference Framework*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission/EACEA/Eurydice., 2012. *Developing Key Competences at School in Europe: Challenges and Opportunities for Policy.* Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission/EACEA/Eurydice., 2015. *The Teaching Profession in Europe: Practices, Perceptions, and Policies*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission/EACEA/Eurydice., 2015a. *Assuring Quality in Education: Policies and Approaches to School Evaluation in Europe*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Ginnis, P. 2008., *The Teacher's Toolkit: Raising Classroom Achievement with Strategies for Every Learner.* Cambridge: Cambridge University Press.

Hilberg, R.S., Chang, J.M. u Epaloose, G. 2003., *Designing Effective Activity Centers for Diverse Learners: A Guide for Teachers At All Grade Levels and for all Subject Areas.* [pdf] Jista' jinkiseb minn: <http://manoa.hawaii.edu/coe/crede/wp-content/uploads/ Hilberg_et_al_20031.pdf> [Aċċessat fit-12 ta' Awwissu 2015].

Lam, R. 2015., Assessment as learning: examining a cycle of teaching, learning, and assessment of writing in the portfolio-based classroom. *Studies in Higher Education*, [e-journal] 01 (2015). Jista' jinkiseb minn: <http://dx.doi.org/10.1080/03075079.2014.999317> [Aċċessat fit-12 ta' Awwissu 2015].

Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol., 2012. *Il-Qafas tal- Kurrikulu Nazzjonali għal Kulħadd.* [pdf] Jista' jinkiseb minn: <http://sacredheartmalta.org/wordpress/wp-content/uploads/2013/05/Il-Qafas-tal-Kurrikulu-Nazzjonali-g%C4%A7al-Kul%C4%A7add-2012.pdf > [Aċċessat fl-20 ta' Ġunju 2015].

Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol., 2014. *L-Istrateġija Nazzjonali Tal-Litteriżmu Għal Kulħadd F'Malta u Għawdex 2014 – 2019*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <http://education.gov.mt/en/Documents/Literacy/MALTI.pdf > [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment., 2014. *Framework for the Education Strategy for Malta 2014 – 2024*. [Ktejjeb] Jista' jinkiseb minn: <http://education.gov.mt/strategy/Documents/BOOKLET%20ESM%202014-2024%20ENG%2019-02.pdf> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment., 2014a. *Respect for All Framework.* [pdf] Jista' jinkiseb minn: <http://education.gov.mt/en/resources/News/Documents/Respect%20For%20All%20Document.pdf> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment., 2014b. *A Strategic Plan for Early School Leaving in Malta 2014*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <http://education.gov.mt/ESL/Documents/School%20Leaving%20in%20Malta.pdf> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment., 2014c. *Education for All: Special Needs and Inclusive Education in Malta.* [pdf] Jista' jinkiseb minn: <https://education.gov.mt/en/Documents/Special%20Needs%20and%20Inclusive%20Education%20in%20Malta%20%C2%AD-%20External%20Audit%20Report.pdf > [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment., 2015. *Malta National Lifelong Learning Strategy 2020* [pdf] Jista' jinkiseb minn: <https://education.gov.mt/en/Documents/Malta%20National%20Lifelong%20Learning%20Strategy%20 2020%20-%20Draft%20for%20Public%20Consultation.pdf> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Scottish Government., 2010. *Building the Curriculum 5, A Framework for Assessment: Reporting*. [pdf] Edinburgh: Scottish Government. Jista' jinkiseb minn: <https://www.educationscotland.gov.uk/Images/HowgoodisourschoolJtEpart3_tcm4-684258.pdf> [Aċċessat fit-30 ta' Lulju 2015].

L-Appendiċi

Il-Litteriżmu Diġitali

Il-litteriżmu diġitali sar essenzjali għat-tagħlim u għall-ħajja. Apparti milli jidħol matul ħafna dixxiplini issa huwa kkunsidrat bħala dixxiplina fiha nfisha bħall-mużika, l-arti, ix-xjenza u l-letteratura. L-edukazzjoni tal-litteriżmu diġitali jfittex li jgħammar lill-istudenti bil-kompetenzi (l-għarfien, il-ħiliet u l-attitudnijiet) fl-użu tat-teknoloġija diġitali meħtieġa biex jaċċessaw l-opportunitajiet ta' tagħlim, biex isegwu l-karriera magħżula u l-interessi waqt il-ħin liberu tagħhom, u biex jikkontribwixxu għas-soċjetà bħala ċittadini attivi. Huwa għandu wkoll l-għanijiet li jipprovdihom b'għarfien tal-prinċipji li jsostnu dawn it-teknoloġiji u fehim kritiku tal-implikazzjonijiet tat-teknoloġija diġitali għall-individwi u għas-soċjetajiet.

Studenti li huma diġitalment litterati jitgħallmu jkunu indipendenti, kunfidenti u utenti għaqlin tat-teknoloġija. Sussegwentement huma jiksbu u jiżviluppaw attitudnijiet kritiċi u analitiċi biex jagħżlu b'mod addattat l-għodod diġitali tajbin skont il-ħtiġijiet speċifiċi tagħhom.

Il-litteriżmu diġitali jinkludi ħames kategoriji ta' kompetenzi diġitali, jiġifieri: L-Immaniġġjar tal-Informazzjoni, Il-Komunikazzjoni u l-Kollaborazzjoni, il-Midja Diġitali, l-Użu ta' Għodod Diġitali għat-Tagħlim, l-Immaniġġjar tal-Internet.

Il-kompetenza fl-immaniġġjar tal-informazzjoni tagħti lill-istudenti l-mezzi biex jaċċessaw, jevalwaw u janalizzaw u b'hekk jagħmlu għażliet informati minn firxa wiesgħa ta' sorsi ta' dejta u informazzjoni disponibbli. Il-kompetenzi relatati mal-Komunikazzjoni u l-Kollaborazzjoni jagħtu l-awtonomija lill-istudenti biex jitgħallmu jikkomunikaw, jikkollaboraw u jinnetwerkjaw mal-oħrajn. Il-kompetenzi fil-Midja Diġitali jippermettu lill-istudenti janalizzaw messaġġi mmedjati mill-midja diġitali u jesprimu lilhom infushom b'mod kreattiv matul firxa wiesgħa ta' midja diġitali.

Il-litteriżmu diġitali jinvolvi wkoll il-kompetenza fl-użu ta' għodod diġitali f'għadd ta' midja u b'mod ta' tagħlim differenti (awtonomu, kollaborattiv, esploratorju, iddisinjar).Studenti li huma diġitalment litterati jitgħallmu jkunu responsabbli u kompetenti fl-immaniġġjar tal-internet, iżommu lilhom infushom siguri onlajn, jagħmlu għażliet informati tal-privatezza, jieħdu r-responsabbiltà għall-azzjonijiet tagħhom, jirrispettaw il-propjetà intellettwali, jirrispettaw it-termini u l-kundizzjonijiet tas-sistemi li jużaw, u jirrispettaw id-drittijiet u s-sentimenti tal-oħrajn. Fit-tagħlim tal-litteriżmu diġitali, l-għalliema għandhom ifittxu opportunitajiet ta' tagħlim li huma awtentiċi, sinifikanti u soċjalment inklużivi, u li jippermettu lill-istudenti japplikaw u jiżviluppaw il-ħiliet, l-għarfien u l-fehim tagħhom matul il-kurrikulu. Studenti li huma diġitalment litterati jkunu jistgħu jwettqu proġetti kreattivi u ta' sfida, individwalment u b'mod kollaborattiv li jkopru aspetti minn kategoriji ta' kompetenzi differenti.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

L-Immaniġġjar tal-Informazzjoni

- Kapaċi nidentifika u nartikula l-bżonnijiet tal-informazzjoni tiegħi.
- Kapaċi nsib, nagħżel, nuża u ngħaqqad informazzjoni minn firxa ta' sorsi.
- Kapaċi ninnaviga b'mod sigur u kritiku bejn sorsi onlajn u nagħżel l-informazzjoni b'mod effettiv.
- Kapaċi ninnaviga bejn sorsi onlajn u nagħżel l-informazzjoni b'mod effettiv.
- Kapaċi noħloq strateġiji ta' informazzjoni personali.

Il-Komunikazzjoni

- Kapaċi nikkomunika permezz ta' għadd ta' tagħmir u applikazzjonijiet diġitali.
- Kapaċi naddatta l-modi u l-istrateġiji ta' komunikazzjoni tiegħi skont in-nies li qed nikkomunika magħhom.
- Kapaċi nuża għodod diġitali differenti biex naqsam l-għarfien, il-kontenut u r-riżorsi.
- Kapaċi ngħin lill-oħrajn jaqsmu l-għarfien, il-kontenut u r-riżorsi.
- Kapaċi nikkwota x-xogħol ta' ħaddieħor u nintegra informazzjoni ġdida f'għarfien li diġà jeżisti.
- Kapaċi ninvolvi ruħi ma' komunitajiet onlajn b'mod effettiv.
- Kapaċi nuża t-teknoloġiji diġitali biex nieħu sehem f'ċittadinanza onlajn.

Il-Kollaborazzjoni

- Kapaċi nuża t-teknoloġiji u l-midja biex naħdem f'timijiet u nikkollabora fit-tagħlim.
- Kapaċi nikkollabora mal-oħrajn u nibni u noħloq flimkien magħhom riżorsi, għarfien u tagħlim.
- Kapaċi niffunzjona tajjeb f'Komunitajiet ta' Prattiki li huma medjati diġitalment.

L-Użu tal-Midja Diġitali

- Kapaċi nanalizza, nirrevedi u nevalwa l-informazzjoni ppreżentata f'għadd ta' midja diġitali.
- Kapaċi nifhem kif u għaliex il-messaġġi fil-midja diġitali huma mibnija u għal liema raġunijiet.
- Kapaċi neżamina kif individwi jinterpretaw messaġġi fil-midja diġitali b'modi differenti.
- Kapaċi nifhem kif valuri u opinjonijiet huma inklużi jew esklużi u kif il-midja diġitali tinfluwenza t-twemmin u l-imġiba.
- Kapaċi nifhem il-kwistjonijiet etiċi / legali li jeżistu dwar l-aċċess u l-użu tal-midja diġitali, inkluż id-drittijiet tal-awtur, il-pussess, il-liċenzjar u l-użu tal-kontenut u s-softwer tal-proprjetà.
- Kapaċi naħdem b'mod kreattiv matul firxa wiesgħa ta' midja diġitali u sistemi multipli biex nippreżenta informazzjoni b'mod effettiv lil udjenza speċifika.
- Kapaċi neditja u ntejjeb il-kontenut li diġà ħloqt jew li ħoloq ħaddieħor, billi nirrispetta u nirrikonoxxi d-drittijiet tal-awtur oriġinali.
- Kapaċi nesprimi lili nnifsi permezz ta' midja u teknoloġiji diġitali.

L-Immaniġġjar tat-Tagħlim

- Kapaċi nuża għadd ta' għodod biex nimmaniġġja t-tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod u approċċi biex nikkollabora ma' ħaddieħor fit-tagħlim.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod biex nesplora ideat, teoriji, relazzjonijiet u proċeduri.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod biex nitgħallem billi niddisinja oġġetti diġitali.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod u approċċi biex nirrifletti fuq it-tagħlim.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod u approċċi biex nevalwa dak li tgħallimt.
- Kapaċi nibni u nassessja portafolli elettroniċi.
- Kapaċi naħdem fuq sistemi u pjattaformi multipli tal-immaniġġjar tal-eLearning.

L-Immaniġġjar tal-Użu tal-Internet

- Kapaċi nifhem kif l-internet u l-*world wide web* jaħdmu, u kapaċi nużahom għall-komunikazzjoni u l-kollaborazzjoni.
- Jiena konxju/konxja ta', u nirrispetta, il-prinċipji tan-*netiquette*.
- Naf x'jikkostitwixxi l-plaġjariżmu.
- Kapaċi nipproteġi t-tagħmir tiegħi minn riskji u theddid onlajn.
- Kapaċi nipproteġi lili nnifsi minn perikli possibbli onlajn (pereżempju, l-ibbuljar fuq l-internet) billi nsegwi proċeduri addattati ta' privatezza u kunfidenzjalità.
- Kapaċi nikkunsidra l-implikazzjonijiet soċjali, kulturali, reliġjużi u etiċi tat-teknoloġija diġitali, u kapaċi b'kunfidenza nikkomunika, naqsam informazzjoni, naċċessa u niddistribwixxi kontenut mingħajr ma nikser id-drittijiet tal-propjetà intellettwali tan-nies.
- Jiena konxju/konxja mid-diversità kulturali onlajn.
- Kapaċi niżviluppa strateġiji attivi biex niskopri mġiba mhux addattata.
- Kapaċi noħloq, naddatta u nimmaniġġja identità diġitali multipla waħda jew aktar.
- Kapaċi nipproteġi r-reputazzjoni elettronika tiegħi.
- Kapaċi nimmaniġġja d-dejta li nipproduċi permezz ta' bosta kontijiet u applikazzjonijiet onlajn biex nevita riskji għas-saħħa relatati mal-użu tat-teknoloġija f'termini ta' theddid għall-benesseri fiżika u psikoloġika.
- Kapaċi nagħraf il-*Cloud Computing* bħala teknoloġija konverġenti li fuqha nista' naħdem u nissejvja l-materjal tiegħi.

L-Edukazzjoni għad-Diversità

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali (NCF) jirrikonoxxi d-diversità kulturali ta' Malta u l-valuri, l-istorja u t-tradizzjonijiet tal-poplu tagħha. Huwa jirrikonoxxi u jirrispetta d-differenzi individwali tas-sessi, il-kulur, l-oriġini etnika u soċjali, il-lingwa, ir-reliġjon jew it-twemmin, il-politika jew opinjonijiet oħra, l-appartenenza għal minorità nazzjonali, it-twelid, il-kapaċità, l-età jew l-orjentazzjoni sesswali u l-post ġeografiku. Kurrikulu li jirrikonoxxi l-fatt li d-diversità hija karatteristika tas-soċjetà Maltija, kif inhija ta' nazzjonijiet madwar l-Ewropa u d-dinja, li tista' tikkontribwixxi għall-prosperità nazzjonali u l-koeżjoni soċjali.

Bħala stat membru tan-Nazzjonijiet Magħquda, Malta hija firmatarja tal-istrumenti internazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem inkluż id-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem (1948), il-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Libertajiet Fundamentali (1950), il-Ftehim Internazzjonali tad-Drittijiet Ċivili u Politiċi (1966), Il-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali (1966) u l-Konvenzjoni tan-NU dwar id-drittijiet tat-Tfal (1989). Bħala membru tal-Unjoni Ewropea, Malta hija legalment marbuta bil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE.

Dawn l-istrumenti jistabbilixxu standards internazzjonali u jimpenjaw lill-gvern u l-poplu ta' Malta għad-demokrazija u jirrikonoxxu li ċ-ċittadini u residenti oħra għandu jkollhom, u għandhom igawdu, id-drittijiet tal-bniedem mingħajr diskriminazzjoni.

Konsegwentement l-NCF għandu l-għan li jgħin lit-tfal jirrikonoxxu l-ġustizzja soċjali u s-solidarjetà bħala valuri ewlenin fl-iżvilupp tas-soċjetà Maltija u jinkoraġġixxi liż-żgħażagħ jirrispettaw il-valuri fundamentali demokratiċi u jippromwovu l-ġustizzja soċjali.

L-Edukazzjoni għad-Diversità tippromwovi kultura edukattiva inklużiva u tisfida proċessi edukattivi differenti bħat-teħid tad-deċiżjonijiet fl-iskejjel, it-tagħlim tal-lingwi, il-metodoloġiji użati, l-interazzjoni tal-istudenti u riżorsi ta' tagħlim. L-Edukazzjoni għad-Diversità tiżgura l-inklużjoni ta' perspettivi multipli u ilħna fi ħdan l-ambjent tat-tagħlim, tipprovdi spazji għat-tagħlim fuq il-lingwi, l-istorja, it-tradizzjonijiet u l-kulturi ta' gruppi mhux dominanti f'soċjetà, tinkoraġġixxi ħidma f'timijiet u t-tagħlim koperattiv f'kuntesti multikulturali, multietniċi u oħrajn, tgħaqqad għarfien tradizzjonali u lokali u *know-how* flimkien max-xjenza u t-teknoloġija avvanzata u tgħożż il-prattiki tal-multilingwiżmu. Meta tagħmel dan, hija tkun qed tinkoraġġixxi fehim ta' kwistjonijiet globali u ħtieġa li ngħixu flimkien b'kulturi u valuri differenti.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

L-Għarfien Tiegħi Nnifsi

- Jiena persuna impenjata għad-demokrazija u nifhem li dan ifisser li niżgura li persuni li għandhom opinjonijiet u kulturi differenti jesprimu l-opinjonijiet tagħhom u jaħdmu flimkien għal soċjetà aħjar.
- Jiena għandi prinċipji u approċċ etiku għall-ħajja.
- Jiena impenjat/a għall-ġustizzja soċjali u soċjetà demokratika u inklużiva.
- Jiena nirrinvja l-ġudizzju tiegħi biex ikun imsejjes fuq bażi ġusta u razzjonali.
- Jiena nistinka biex insib bilanċ bejn id-drittijiet u d-doveri tiegħi u dawk tal-oħrajn.

Il-Bidla Soċjali

- Jiena nirrispetta l-valuri demokratiċi fundamentali u naħdem biex nippromwovi l-ġustizzja soċjali.
- Nirrispetta l-konvinzjonijiet reliġjużi u umanistiċi differenti, il-morali u t-twemmin li jinformaw il-kunċetti ta' dak li hu tajjeb u dak li hu ħażin.
- Jiena nagħraf inġustizzji u trattament preferenzjali f'sitwazzjonijiet fil-ħajja ta' kuljum, inkluż ir-razziżmu, is-sessiżmu u lingwaġġ u mġiba omofobika.
- Jiena nisfida l-espressjonijiet ta' preġudizzju u intolleranza lejn il-minoritajiet bħar-razziżmu, is-sessiżmu, u ismijiet, aneddoti u kummenti omofobiċi.
- Jiena nfittex id-drittijiet tiegħi u naġixxi fuq id-doveri tiegħi billi naf li sħabi l-istudenti u l-għalliema jibbenefikaw mill-istess drittijiet.
- Napprezza li l-kunċett tal-'identità' huwa kumpless u jinbidel u limitat bħala kunċett biex insir naf min jien u li l-idea tal-'identitajiet' huwa mod aktar b'saħħtu biex nifhem min jien u min huma l-oħrajn.
- Jiena nisma' u nwieġeb lill-għalliema u lil sħabi l-istudenti, u naċċetta li jista' jkollhom opinjonijiet differenti.

Il-Komunikazzjoni għad-Diversità

- Kapaċi nikkomunika ma', naħdem ma', u nirrispetta lil sħabi l-istudenti, l-għalliema u l-adulti li jgħinu.
- Kapaċi nikkomunika ma' nies differenti biex nifhem kif aħna l-istess u biex nifhem lili nnifsi aħjar.
- Nistinka biex nikkomunika b'mod effettiv mal-oħrajn b'mod kostruttiv, b'appoġġ u b'awtodeterminazzjoni.
- Kapaċi nuża lingwaġġ effettiv biex nisfida l-inġustizzji u l-inugwaljanzi.
- Jiena napproċċa opinjonijiet differenti u kunflitti ta' interess permezz ta' djalogu, komunikazzjoni mhux vjolenti u konsensus; fejn dan ma jirnexxix, jiena lest/a u kapaċi nuża l-medjazzjoni.

L-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni

Filwaqt li l-intraprenditorija, il-kreattività u l-innovazzjoni jistgħu potenzjalment jidhru bħala attributi diskreti, x'aktarx huwa aktar strateġiku jekk nikkunsidrawhom bħala karatteristiċi b'mod reċiproku ta' tisħiħ ta' għan aktar koeżiv u singulari: biex niżguraw li ċ-ċittadini futuri ta' Malta jkollhom il-mezzi biex jikkontribwixxu għall-prosperità sostenibbli tan-nazzjon f'kuntesti globali ekonomiċi u soċjali dejjem aktar kompetittivi. L-għanijiet jinkludu l-erba' oqsma ta' kompetenzi ewlenin ta' ħiliet personali u interpersonali, ħiliet prattiċi u konjittivi. Din il-viżjoni aktar strateġika tirrinforza l-ħtieġa għal approċċ għall-Intraprenditorija, l-Innovazzjoni u l-Kreattività li tinfiltra l-aspetti kollha tal-kurrikulu, filwaqt li jkunu mmarkati b'mod ċar biex jiżguraw li dak li huma intitolati għalih l-istudenti qed jintlaħaq u li l-kwalità tat-tagħlim fir-rigward ta' dawn it-temi tkun assigurata.

L-għanijiet ġenerali tal-edukazzjoni tal-intraprenditorija huma li jagħtu lill-istudenti l-attitudnijiet, l-għarfien u l-kapaċità li jaġixxu b'mod intraprenditorjali u jiksbu l-ħiliet li ser jippromwovu l-impjegabilità tul il-ħajja tagħhom f'ambjent kummerċjali, ekonomiku u soċjali li qed jinbidel b'mod mgħaġġel. Dan jinkludi li nsiru ċittadini intraprenditorjali fi sferi oħra lil hinn mill-industrija u l-impjegabilità. Dawn l-għanijiet jeħtieġu l-iżvilupp ta' ħiliet personali ġeneriċi soċjali u interpersonali li huma fundamentali biex isiru intraprenditorjali, kif ukoll it-trawwim tal-għarfien u l-fehim intraprenditorjali aktar diskreti meħtieġa biex isegwu impenji intraprenditorjali u biex ikollhom mentalità intraprenditorjali li hija kemm kreattiva u innovattiva.

Il-kreattività hija ġeneralment rikonoxxuta bħala kwalità intrinsika iżda ħafna drabi sottożviluppata fiż-żgħażagħ, kif ukoll bħala ħila prattika li tgħinhom isibu dispożizzjoni intraprenditorjali. Hija ħila li tista' titgħallimha u li kulħadd għandu jaspira għaliha. Hija tinvolvi l-ftuħ tal-proċessi tal-ħsieb taż-żgħażagħ b'modi li jgħinuhom iħarsu lejn affarijiet familjari b'għajnejn ġodda, jidentifikaw problema u jiġġeneraw soluzzjonijiet waqt li jużaw l-immaġinazzjoni, l-għarfien u l-ħiliet tagħhom biex jesploraw possibilitajiet ġodda aktar milli jistabbilixxu approċċi.

L-abbiltà li wieħed ikun innovattiv u l-kunfidenza li jfittex tweġibiet innovattivi għal opportunitajiet jew problemi li jiffaċċja jitrawmu l-aħjar f'ambjent sigur u ta' appoġġ fejn dan it-tip ta' approċċ ikun inkuraġġut, rikonoxxut u ppremjat. Din il-pedagoġija teħtieġ li l-istudenti jkollhom il-ħin jirriflettu fuq is-sitwazzjoni u jużaw ir-riżorsi u l-immaġinazzjoni tagħhom biex jiżviluppaw pjanijiet u soluzzjonijiet. Teħtieġ ukoll il-ħin għall-implimentazzjoni ta' proċessi ġodda u l-applikazzjoni ta' ideat ġodda. It-tagħlim għall-innovazzjoni jista' wkoll jinkludi spazju fejn wieħed 'jitgħallem mill-iżbalji'.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

Personali

- Kapaċi naħdem b'mod effettiv waħdi.
- Kapaċi nirreżisti u nippersevera.
- Kapaċi nifhem l-importanza li nrawwem immaġni pożittiva tiegħi nnifsi, stima tajba u kunfidenza fija nnifsi.
- Kapaċi nagħraf l-importanza tal-integrità u ta' valuri etiċi.

Interpersonali

- Kapaċi nikkomunika l-istrateġiji proposti tiegħi lil ħaddieħor b'mod effettiv.
- Kapaċi nikkontribwixxi f'tim.
- Kapaċi mmexxi.

Konjittiv

- Kapaċi nsolvi problemi b'mod immaġinattiv u laterali.
- Kapaċi naħseb b'mod kritiku.
- Kapaċi nikkunsidra perspettivi differenti.
- Kapaċi nagħraf li l-intraprenditorija u l-innovazzjoni għandhom ikunu mirfuda mill-etika u l-valuri relatati mal-ġustizzja soċjali u s-sostenibilità.

Prattika

- Kapaċi ndawwar ideat kreattivi f'azzjoni.
- Għandi sett bażiku ta' ħiliet ta' riċerka.
- Kapaċi nassessja l-ħiliet u l-interessi tiegħi stess biex nikkunsidra l-għażliet tal-karrieri akkademiċi u vokazzjonali futuri.
- Napprezza l-importanza tar-rwol li l-kreattività u l-intraprenditorija kellhom fl-iżvilupp u l-progress tas-soċjetà umana.

L-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

L-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli (ESD) jgħin lill-istudenti jiżviluppaw il-kompetenzi meħtieġa (l-għarfien, il-ħiliet, il-valuri, l-attitudnijiet u l-imġiba) li jgħinuhom isiru ċittadini sostenibbli. L-ESD jawtonomizza lill-individwi jipparteċipaw b'mod attiv fil-proċessi tat-teħid tad-deċiżjonijiet li huma kompatibbli mal-għajxien fi ħdan il-limiti ambjentali tal-pjaneta tagħna b'mod ġust, f'soċjetà diversa, ekwitabbli u paċifika.

L-ESD tfittex li tiżgura li l-istudenti:

- Jiżviluppaw sens ta' identità u appartenenza għall-komunità lokali, nazzjonali, reġjonali u globali tagħhom.
- Huma awtonomizzati biex jaddottaw ir-rwoli u r-responsabilitajiet tagħhom fi ħdan dinja globalment interdipendenti.
- Jifhmu u huma awtonomizzati jindirizzaw il-kawżi reali u l-konsegwenzi ta' mġiba mhux sostenibbli f'kuntest ta' dinja globalment interdipendenti.
- Jiżviluppaw perspettiva orjentata lejn il-futur li tenfasizza s-sinifikat tad-deċiżjonijiet, l-għażliet u l-azzjonijiet tagħhom fuq il-kwalità tal-ħajja tal-ġenerazzjonijiet preżenti u futuri.
- Huma esposti għal ambjenti ta' tagħlim differenti billi jużaw firxa wiesgħa ta' esperjenzi edukattivi.
- Jiżviluppaw kunċett olistiku tal-ambjent li jinvolvi perspettivi naturali, soċjali, ekonomiċi, fiżiċi u kulturali.
- Ikollhom valur ta' u jirrispettaw id-diversità soċjali, kulturali u ekoloġika.
- Huma kommessi jieħdu azzjoni biex iġibu l-bidla.

L-ESD għandha tinkiseb permezz ta' approċċ tal-iskola kollha li tinvolvi r-riorjentazzjoni mhux biss tal-kurrikulu iżda tal-kultura tal-iskola, l-immaniġġjar tal-kampus tal-iskola, il-komunità tal-iskola u l-komunità lokali usa' b'konformità mal-iżvilupp sostenibbli.

L-istudenti għandhom jesperjenzaw l-ESD permezz ta' pedagoġiji trasformattivi li jiffaċilitaw l-esperjenzi ta' tagħlim li jippromwovu l-kisba tal-għarfien, il-ħiliet, il-valuri, l-attitudnijiet u l-imġiba meħtieġa biex isiru ċittadini attivi globali.

L-ESD għandha tkun proċess ta' tagħlim tul il-ħajja li tinvolvi taħlita ta' proċessi bbażati fuq l-istudenti, bħat-tagħlim parteċipattiv/kollaborattiv; it-tagħlim ibbażat fuq il-problemi; it-tagħlim interdixxiplinarju; it-tagħlim soċjali tad-diversi partijiet interessati; it-tagħlim ibbażat fuq il-ħsieb kritiku u sistematiku; it-tagħlim ibbażat fuq l-azzjoni; it-tagħlim barra mill-klassi; it-tagħlim mill-esperjenza; l-evalwazzjoni riflettiva u l-użu ta' kuntesti relevanti tad-dinja reali.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

Nitgħallem biex Insir Naf

- Kapaċi nispjega kif is-sistemi naturali, soċjali, kulturali u ekonomiċi jaħdmu u huma interrelatati.
- Kapaċi niddeskrivi l-irwol tiegħi bħala ċittadin fi ħdan il-kuntest lokali, nazzjonali, reġjonali u globali.
- Kapaċi nagħraf ir-relazzjoni bejn il-fehim ta' ħaddieħor u l-benesseri ta' kulħadd fil-preżent u fil-futur.
- Kapaċi nidentifika l-kawżi bażiċi tal-inugwaljanza u l-inġustizzja u l-azzjonijiet li jwasslu għal kwalità ta' ħajja aħjar, l-ekwità, is-solidarjetà u l-ambjent sostenibbli.
- Kapaċi niġġustifika l-importanza tal-identifikazzjoni tal-problemi, nirrifletti b'mod kritiku, naħseb b'mod kreattiv, u jkolli viżjoni usa' biex nippjana għall-futur u nsir aġent effettiv tal-bidla.
- Kapaċi nagħraf l-importanza tat-tagħlim tul il-ħajja u nuża dawn l-esperjenzi ta' tagħlim biex inkun nista' niffaċċja sfidi ġodda u nkun f'pożizzjoni aħjar biex nieħu deċiżjonijiet infurmati u nevalwa l-konsegwenzi tagħhom.

Nitgħallem Kif

- Kapaċi nikkomunika l-ideat tiegħi u nippreżenta l-opinjonijiet tiegħi f'diskusjonijiet maħsuba u infurmati u fi proċessi tat-teħid ta' deċiżjonijiet.
- Kapaċi nassessja b'mod kritiku proċessi ta' bidla fis-soċjetà u nipprevedi dinja aktar ekwitabbli u sostenibbli.
- Kapaċi nidentifika l-prijoritajiet u nevalwa l-konsegwenzi possibbli ta' deċiżjonijiet u azzjonijiet differenti.
- Kapaċi nikkollabora ma' persuni li għandhom perspettivi differenti fuq dilemmi, kwistjonijiet, tensjonijiet u kunflitti minn dixxiplini/postijiet/kulturi/ġenerazzjonijiet differenti.
- Kapaċi nuża l-ambjent naturali, soċjali u mibni ta' madwari bħala kuntest u sors ta' tagħlim.
- Kapaċi ninvolvi lili nnifsi u lill-oħrajn fi kwistjonijiet tad-dinja reali biex nagħmel differenza pożittiva.

Nitgħallem Inkun Jien

- Jiena persuna li nirrifletti b'mod kritiku u kapaċi nevalwa deċiżjonijiet, għażliet u azzjonijiet.
- Jiena responsabbli għall-azzjonijiet tiegħi u kapaċi nantiċipa, naddatta u niffaċċja l-bidla.
- Kapaċi nirrifletti fuq il-konsegwenzi tal-azzjonijiet tiegħi fuq ġenerazzjonijiet preżenti u futuri.
- Jiena sensittiv/a għad-dixxiplini u l-perspettivi diverġenti, kulturi u gruppi ta' minoritajiet, inkluż l-għarfien indiġenu u opinjonijiet globali mingħajr preġudizzji u prekunċetti.
- Jiena mmotivat/a nagħti kontribut pożittiv lil persuni oħra u l-ambjent soċjali u naturali tagħhom, lokalment u globalment.
- Jiena kapaċi nieħu azzjoni kkunsidrata b'mod kreattiv u innovattiv u nisfida suppożizzjonijiet sottostanti għal prattiki mhux sostenibbli.

Nitgħallem Ngħix ma' Ħaddieħor

- Kapaċi ngħix f'armonija miegħi nnifsi, mal-oħrajn u mad-dinja naturali fuq firxa ta' livelli minn lokali sa globali.
- Jiena nirrispetta u ngħożż id-diversità u nisfida l-inġustizzja soċjali.
- Jiena għandi perspettiva orjentata lejn il-futur għal kif ngħix bħala ċittadin tad-dinja.
- Jiena ninvolvi lili nnifsi attivament ma' gruppi differenti matul ġenerazzjonijiet, kulturi, postijiet u dixxiplini.
- Kapaċi nipparteċipa b'mod attiv fi proċessi u ninkoraġġixxi negozjati għal futuri sostenibbli alternattivi.
- Jiena ngħin lil ħaddieħor jiċċara opinjonijiet globali differenti permezz tad-djalogu u nirrikonoxxi li jeżistu oqfsa alternattivi.
- Kapaċi nisfida prattiki mhux sostenibbli matul is-sistemi edukattivi, inkluż fuq livell istituzzjonali.

Nitgħallem kif Nitgħallem u t-Tagħlim Koperattiv

L-għanijiet ta' Nitgħallem biex Nitgħallem huma biex l-istudenti:

- Jiffokaw fuq il-proċessi tat-tagħlim kif ukoll il-prestazzjoni finali.
- Ikollhom kunċett qawwi tat-tagħlim ibbażat fuq konvinzjoni personali biex jimmaniġġjaw it-tagħlim tagħhom stess.
- Jiksbu firxa wiesgħa ta' strateġiji għat-tagħlim.
- Jiżviluppaw strateġiji biex jippjanaw, jimmonitorjaw u jirrevedu t-tagħlim tagħhom stess.
- Isiru kompetenti fl-awtoassessjar.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

It-Tagħlim Soċjali

- Kapaċi napprezza diversi opinjonijiet u personalitajiet.
- Niddiskuti l-opinjonijiet tiegħi mal-oħrajn b'kunfidenza.
- Kapaċi niddiskuti l-ideat tal-oħrajn u nikkummenta fuq l-opinjonijiet tagħhom b'kunfidenza.
- Kapaċi nsegwi diskussjonijiet fi gruppi u nikkollabora u nagħmel sommarju ta' dak li qed jintqal jew isir.
- Kapaċi nikkollabora ma' studenti oħra bħala parti mit-tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nitgħallem billi niddisinja prodotti mal-oħrajn.
- Jiena nfittex u lest nilqa' gwida u appoġġ mill-pari u l-adulti.
- Kapaċi nitkellem mal-oħrajn fuq it-tagħlim.
- Kapaċi nisma' lill-oħrajn jitkellmu fuq it-tagħlim.
- Kapaċi niddiskuti għadd ta' suġġetti u strateġiji ta' tagħlim mal-pari.
- Kapaċi niddibatti u nappoġġja l-argumenti tiegħi mingħajr ma niġġudika u waqt li nempatizza mal-oħrajn.
- Kapaċi nitgħallem dwar il-bżonnijiet tiegħi biex nagħmel deċiżjonijiet tajbin.

It-Tagħlim Personali

- Kapaċi nidentifika l-appoġġ u r-riżorsi li neħtieġ għat-tagħlim.
- Jiena konxju/konxja mill-mod ta' tagħlim preferut tiegħi u kapaċi nuża dan biex nippjana t-tagħlim tiegħi stess.
- Kapaċi nimmaniġġja l-għanijiet u l-ħin tiegħi b'mod effettiv fit-tagħlim.
- Inħossni kompetenti fl-immaniġġjar tat-tagħlim tiegħi.
- Jiena nilqa' rispons mingħand ħaddieħor u kapaċi nikkonsidrah għat-titjib personali tiegħi.
- Kapaċi norganizza lili nnifsi billi espliċitament inbiddel is-suppożizzjonijiet tiegħi matul iż-żmien.
- Kapaċi nsegwi l-interessi tiegħi billi dan jgħinni nirrifletti fuq 'min jien'.
- Kuntent/a li rnexxieli nagħmel biċċiet tax-xogħol diffiċli.
- Nemmen li l-isforz iwassal għas-suċċess.
- Kapaċi nirrifletti fuq l-iżbalji tiegħi u nitgħallem minnhom.

It-Tagħlim Konjittiv

- Kapaċi niftakar billi nagħraf u nsib l-informazzjoni.
- Kapaċi norbot informazzjoni ġdida mal-għarfien eżistenti tiegħi.
- Kapaċi nanalizza informazzjoni li niltaqa' magħha.
- Kapaċi nevalwa l-għarfien f'termini tal-għanijiet tat-tagħlim u l-mod preferut ta' tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nsolvi problemi waħdi u f'kollaborazzjoni mal-oħrajn.

- Kapaċi nassessja lili nnifsi għaliex dan jgħinni nifhem dak li naf u min jien.
- Kapaċi nassessja lili nnifsi u nkompli niżviluppa l-ideat tiegħi.
- Kapaċi nassessja l-pari tiegħi biex inqabbel dak li naf ma' dak li jaf ħaddieħor, nikseb l-għarfien ta' mudelli mentali li għandu ħaddieħor ta' kunċett partikolari u kif dawn il-mudelli mentali jevolvu biex iwasslu għall-fehim.
- Kapaċi niffoka fuq is-suġġett ewlieni u nagħmel sommarju tal-punti importanti.
- Kapaċi napplika l-għarfien u l-fehim tiegħi f'kuntesti differenti.
- Kapaċi nimmaniġġja l-ħiliet tiegħi, inkluż il-ħiliet fil-litteriżmu u fl-għadd.
- Jiena nifhem li t-tagħlim jinvolvi proċessi differenti.

It-Tagħlim Kreattiv

- Kapaċi nieħu inizjattiva fl-iddisinjar ta' prodotti ġodda.
- Kapaċi naħseb fuq modi ġodda ta' kif nagħmel użu tajjeb mill-oġġetti.
- Kapaċi nuża l-immaġinazzjoni u l-kreattività tiegħi.
- Nippreferi nagħmel xogħol aktar ta' sfida milli nibqa' nagħmel xogħol ħafif.
- Kapaċi niffaċċja esperjenzi ġodda ta' sfida u nitgħallem minnhom.
- Kapaċi nitgħallem billi nesplora attivitajiet, esperjenzi tal-ħajja u l-ambjent fiżiku.
- Kapaċi ninvolvi ruħi f'logħob mhux ippjanat u spontanju.
- Kapaċi ninvolvi ruħi f'logħob ippjanat u bi skop.
- Nifhem li kapaċi nitjieb u nitgħallem u jekk neħel kapaċi nara x'inhuma d-diffikultajiet tiegħi, insolvi l-problemi tiegħi u nimxi 'l quddiem.

Il-Litteriżmu

Wieħed mill-aktar aspetti importanti tal-litteriżmu f'Malta huwa l-implikazzjoni li persuna litterata tkun midħla tal-Malti u l-Ingliż. Fattur essenzjali biex niżguraw li Malta tibqa' pajjiż bilingwali huwa li niżguraw li l-istudenti tagħha jiżviluppaw kompetenzi ugwali fil-qari, il-kitba, is-smigħ u l-fehim fiż-żewġ lingwi uffiċjali mis-snin bikrin tagħhom, preferibbilment mill-kindergarten. Fattur ieħor huwa li niżguraw li l-istudenti jiżviluppaw il-ħila li jaqilbu mill-Malti għall-Ingliż (jew vice versa) skont il-bżonn tal-mument. Li niksbu litteriżmu bilingwali fl-edukazzjoni tagħna tfisser li ż-żgħażagħ tagħna jħossuhom komdi u kunfidenti jużaw iż-żewġ lingwi.

L-iżvilupp tal-litteriżmu ser ikun jeħtieġ approċċ mill-iskola kollha li jkun rifless b'mod ċar fil-politiki tal-iskola fejn ikun hemm sforz konxju biex tkun promossa komunità għal-litteriżmu matul il-kurrikulu kollu. Il-litteriżmu għat-tagħlim hu parti intrinsika mill-ħajja skolastika, u d-dominju ta' kull suġġett jista' jservi bħala kuntest li fih l-iżvilupp tal-ħiliet tal-litteriżmu jistgħu jissaħħu. Barra minn hekk, l-iskejjel għandhom jistinkaw għal ambjent għani fil-litteriżmu billi jużaw it-teknoloġija bħala pjattaforma.

Ir-relevanza tal-qari bil-vuċi u l-preżentazzjoni ta' ideat lil udjenza u l-opportunitajiet għal lingwaġġ kuntestwalizzat u r-reċtar (drama) għandhom ikunu identifikati b'mod ċar bħala komponenti tal-litteriżmu mitkellem matul il-kurrikulu. L-enfasi fuq l-importanza tat-taħdit huwa essenzjali biex ninkoraġġixxu kulturi u komunitajiet li jitgħallmu b'mod attiv.

Fir-rigward tal-qari, l-aspett divertenti u interattiv huwa importanti ħafna; l-għan tal-qari inizjalment għandu jkun għad-divertiment/interess u l-komunikazzjoni. Il-valur tad-divertiment fil-qari, li huwa marbut mill-viċin mal-attitudni u d-dispożizzjoni tal-lingwa, huwa kruċjali speċjalment fis-Snin Bikrin. Imbagħad isegwi l-ħsieb kritiku u kreattiv, fejn l-istudent dejjem aktar jieħu kontroll tat-testi f'dominji differenti u jikseb aktar għarfien.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

Is-smigħ u t-taħdit

- Kapaċi nitkellem f'firxa ta' sitwazzjonijiet, kemm formali u informali, inqabbel ir-reġistru u l-lingwaġġ mas-sitwazzjoni u l-udjenza.
- Kapaċi nisma' u nifhem tajjeb test mitkellem u nwieġeb jew napplika l-informazzjoni b'mod addattat b'kummenti u/jew mistoqsijiet.
- Kapaċi nuża lingwaġġ biex nippreżenta l-ħsieb tiegħi b'mod loġiku u ċar u kapaċi nitkellem biex ninvolvi udjenza waqt li nanalizza u nevalwa permezz ta' approċċ miftuħ.
- Kapaċi nuża l-lingwa mitkellma biex naqsam l-ideat tiegħi b'mod kollaborattiv, napprezza l-elementi soċjali ta' konverżazzjoni bħal nistenna sakemm imissni u nisma' dak li għandu xi jgħid ħaddieħor.

Lingwaġġ espressiv

- Kapaċi nuża lingwaġġ espressiv biex niżviluppa l-ħsibijiet tiegħi, billi nuża kliem biex nesplora, niċċara u nikkonferma ideat.
- Kapaċi nuża lingwaġġ espressiv biex niżviluppa l-ħsibijiet tiegħi u l-ħsibijiet ta' ħaddieħor billi nikkontribwixxi għad-diskors esplorattiv tal-pari tiegħi u d-djalogu tal-għalliema tiegħi.
- Kapaċi nuża lingwaġġ espressiv biex norganizza u nipprattika ideat, argumenti u strutturi tal-lingwa biex nissintetizza u nevalwa qabel nikteb u waqt l-editjar.

Il-qari u l-fehim

- Kapaċi niddeċifra l-kitba b'mod effettiv u b'suċċess nistabbilixxi r-rabta multisensorjali u l-fenomenu tal-għarfien bejn grafema u fonema.
- Kapaċi naqra test b'mod mexxej u nifhem x'hemm miktub, nikseb għarfien u nieħu gost fil-proċess.
- Kapaċi nagħżel testi reali, virtwali u multimedjali għad-divertiment u biex inżomm ruħi infurmat/a, nibni tifsira mit-test billi nuża kliem u informazzjoni viżiva jew bl-awdjo biex nikkonferma, nikkumplementa jew inbiddel dak li diġà naf filwaqt li nwarrab dak li huwa superfluwu.
- Kapaċi nħares lejn testi bi skop: Jiena konxju/konxja minn dak li nittama li nikseb minnhom u kapaċi nuża mezzi ta' rkupru, verifiki u links biex insegwi temi jew ideat permezz ta' għadd ta' mezzi, inkluż testi assistiti mit-teknoloġija.
- Kapaċi nagħżel testi addattati għall-finijiet tiegħi, billi nikkunsidra l-qarrejja u l-provenjenza impliċita kif ukoll is-suġġett u l-format.
- Kapaċi nidentifika u nsegwi konvenzjonijiet tal-qari tas-suġġetti akkademiċi tiegħi, rigward il-post u l-iskop tat-testi tal-qari fit-tagħlim u nistaqsi jew naċċetta l-awtorità ta' dawn it-testi.

Il-kitba

- Nista' nuża dak li qrajt, dak li għamilt u dak li ħassejt id-dar, l-iskola u waqt il-logħob fil-kitba tiegħi.
- Kapaċi nwassal il-ħsibijiet tiegħi b'mod qawwi u elokwenti permezz tat-taħdit u l-kitba.
- Kapaċi nagħżel lingwaġġ, reġistru, ġeneru u midjum addattati għat-testi li nikteb.
- Kapaċi nuża l-kitba f'manuskritti (bil-miktub) kif ukoll f'forma diġitali biex ninforma, nipperswadi u nagħti divertiment lill-oħrajn.
- Kapaċi nuża l-kitba biex nikkunsidra ideat u nirrifletti fuq u nikkonsolida l-ħsieb u t-tagħlim tiegħi stess. Kapaċi nsegwi konvenzjonijiet bil-miktub ta' ġeneri u suġġetti li qed nistudja.

Il-preċiżjoni

- Kapaċi nikteb b'mod preċiż billi nuża konvenzjonijiet u regoli tal-lingwa bħal dawk stabbiliti minn Standard English / Il-Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti / l-Akkademja tal-Malti.
- Kapaċi nuża l-għarfien tiegħi tal-morfoloġija kif ukoll l-għarfien fonoloġiku tiegħi u l-memorja viżiva biex nipprova nispelli kliem mhux familjari u nagħraf kliem ortografikament ħażin.
- Kapaċi nuża firxa wiesgħa ta' punteġġjatura biex il-qarrejja jkunu jistgħu jifhmu ċar dak li qed ngħid.

L-ippjanar u r-riflessjoni

- Kapaċi nippjana x-xogħol bil-miktub tiegħi u naħseb fuq dak li nixtieq nikkomunika qabel nibda nikteb.
- Kapaċi nifhem il-bżonn ta' abbozzar; kapaċi neditja u nagħmel il-qari tal-provi tax-xogħol tiegħi u nħalli biżżejjed żmien biex intemm biċċa xogħol.
- Kapaċi nirrifletti fuq il-kitba tiegħi u naħseb fuq kif nitgħallem l-aħjar.

Learning
Outcomes
Framework

Dan id-dokument jagħmel parti mill-Proġett ESF1.228 bl-isem 'id-Disinn tal-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim, marbut mal-programmi ta' Tagħlim u Assessjar b'rabta mat-Taħriġ' implimentat fil-Programm Operattiv II – Politika ta' Koeżjoni 2007-2013, parzjalment iffinanzjat mill-Fond Soċjali Ewropew tal-Unjoni Ewropea bir-rata ta' ko-finanzjament: 85% Fondi tal-UE; 15% Fondi Nazzjonali.

© Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni 2015

Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni,
Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol,
Triq l-Assedju l-Kbir, il-Furjana VLT 2000
Malta

Pubblikatur: Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni

www.schoolslearningoutcomes.edu.mt

Programm Operattiv II - Politika ta' Koeżjoni 2007-2013
Insaħħu Ħilitna għall-Aktar Impjiegi u Kwalità ta' Ħajja Aħjar
Proġett parzjalment iffinanzjat mill-Unjoni Ewropea
Fond Soċjali Ewropew (FSE)
Rata ta' Ko-finanzjament: 85% Funds UE; 15% Fondi Nazzjonali

Ninvestu fil-futur tiegħek